СО(Географія)_магістр_фаховий_2021

Базовий рівень

1. Краєзнавство — це вивчення:

   а. певної частини території країни (міста, села, району, області, краю), тобто її природи, населення, господарства, історії і культури;
   б. природи Землі, з'ясування особливостей та закономірностей поширення природних явищ та об'єктів;
   в. характеру існуючих взаємозв'язків між окремими земними сферами, процесів формування природних територіальних комплексів на земній кулі;
   г. входить до комплексу економіко-географічних наук, оскільки допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ.

2. Виберіть твердження, що пояснює краєзнавство

   а. входить до комплексу економіко-географічних наук, оскільки допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ;
   б. система наук, які входять до комплексу економіко-географічних, оскільки допомагають отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ;
   в. є природничою наукою, різною за змістом, із спеціальними методами дослідження, що вивчає характер існуючих взаємозв'язків між окремими земними сферами;
   г. це комплекс наукових дисциплін, різних за змістом і методами дослідження, таких, що ведуть до єдиної мети — наукового і всебічного пізнання краю.

3. Межа суші і моря, яка може мати різну ступінь порізаності, називається:

   а. береговою лінією
   б. затокою
   в. протокою
   г. півостровом

4. Краєзнавство —

   а. суспільний рух, об'єднуючий місцеве населення, що активно бере участь у соціалістичному будівництві краю на основі його всебічного вивчення;
   б. система наук, які входять до комплексу економіко-географічних, оскільки допомагають отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ;
   в. вивчення характеру існуючих взаємозв'язків між окремими земними сферами, процесів формування природних територіальних комплексів на земній кулі;
   г. вивчення природи Землі, з'ясування особливостей та закономірностей поширення природних явищ та об'єктів.

5. Суть краєзнавства полягає в:

   а. вивченні процесів формування природних територіальних комплексів на земній кулі;
   б. детальному і всебічному вивченні певної невеликої території, яке проводиться на науковій основі;
   в. з'ясуванні особливостей та закономірностей поширення природних явищ та об'єктів на Землі;
   г. отриманні широкого комплексу світоглядних знань про навколишній світ.

6. Знання, здобуті в польових умовах, - особливо цінні, бо вони мають:

   а. не абстрактний, а конкретно-споглядальний характер;
   б. мають абстрактний характер, що розширює світогляд учнів;

в. на меті охопити вивчення якомога більшої кількості компонентів природи на значній території;
г. як абстрактний, так і конкретно-споглядальний характер.

7. Освітньо-виховне значення туристсько-краєзнавчої роботи насамперед виявляється в:

а. глибоких знаннях про природу, населення і господарство території;
б. активізації навчально-виховної роботи, спрямованої на підвищення прикладного значення шкільної географії у загальноосвітній підготовці учнів;
в. знаннях, отриманих за допомогою краєзнавчих досліджень;
г. вивченні великої кількості компонентів природи на значній території.

8. Виберіть твердження, що стосується подорожей та екскурсій:

а. мають на меті підготувати учнів до змагань із туристського багатоборства обласного масштабу;
б. допомагають учителю підготуватись до уроків географії, здобути елементарні знання певної тематики;
в. здобуте знання з математики, хімії, фізики ;
г. допомагають розвитку у дітей спостережливості та інтересу до самостійних досліджень.

9. Подорожі та екскурсії:

а. виховують у дітей прагнення до постійного і безпосереднього вдосконалення знань, уміння самостійно поповнювати їх застосовувати на практиці;
б. мають на меті підготувати учнів до змагань із туристського багатоборства обласного масштабу;
в. допомагають учителю підготуватись до уроків географії;
г. здобуте знання з математики, хімії, фізики.

10. Найнижчу частину річкової долини, тобто заглиблення, яке зайняте водою, називають:

а. руслом або річищем
б. терасою
в. гирлом
г. витоком

11. Педагогічна функція краєзнавства —

а. показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії;
б. показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;
в. показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах, успішно отримувати знання про природу й життєдіяльність людини, допомагати формувати практичні уміння і навички;
г. показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук.

12. Навчальна функція краєзнавства —

а. показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії, з якого починається вивчення систематичного курсу географії в школі;
б. показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;
в. показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах;
г. показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук, бо допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ.

13. Наукова функція краєзнавства —

    а. показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії, з якого починається вивчення систематичного курсу географії в школі;
    б. показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;
    в. показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах, успішно отримувати знання про природу й життєдіяльність людини, допомагати формувати практичні уміння і навички;
    г. показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук, бо допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ.

14. В районах, де протягом року випадає більше снігу, ніж встигає розтанути, утворюються:

    а. улоговини
    б. льодовики
    в. яри
    г. хребти

15. Пізнавальна діяльність учнів пов’язана із:

    а. інформацією про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, вона досить різноманітна за видом видань, за призначенням, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
    б. обмеженим збором інформації про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, її завданням є виявлення, облік і характеристика краєзнавчої літератури;
    в. аналізом краєзнавчої бібліографії досить різноманітної за видом видань, за призначенням і повнотою відбору літератури, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
    г. спостереженням навколишнього середовища, в процесі її учні здобувають знання з безпосереднього оточення.

16. Дослідна краєзнавча діяльність учнів передбачає:

    а. пасивне спостереження навколишнього середовища, в процесі її учні здобувають знання з безпосереднього оточення;
    б. активну різноманітну роботу, творчий пошук ведеться на високому рівні практичної ініціативи, активності та емоційного настрою;
    в. аналіз краєзнавчої бібліографії досить різноманітної за видом видань, за призначенням і повнотою відбору літератури, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
    г. обмежений збір інформації про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, її завданням є виявлення, облік і характеристика краєзнавчої літератури.

17. Серед основних джерел краєзнавства є краєзнавча бібліографія —

    а. яка слугує як джерелом інформації, так і засобом для демонстрації результатів, одержаних іншими способами;
    б. бесіди у вигляді зустрічей з певними людьми – місцевими жителями, краєзнавцями та науковцями;
    в. інформація про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, вона досить різноманітна за видом видань, за призначенням, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
    г. документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках.

18. Серед основних джерел краєзнавства є картографічні джерела —

а. які слугують як джерелом інформації, так і засобом для демонстрації результатів, одержаних іншими способами;
б. бесіди у вигляді зустрічей з певними людьми – місцевими жителями, краєзнавцями та науковцями;
в. інформація про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, вона досить різноманітна за видом видань;
г. документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках.

19. У цілому в Африці переважає (80% території):

а. рівнинний рельєф
б. гірський рельєф
в. вузькі та глибокі озера
г. хребти Східно-африканського плоскогір'я

20. Серед основних джерел краєзнавства є офіційні джерела —

а. документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках;
б. огляд різноманітних об'єктів і процесів;
в. підручники, довідники, енциклопедії, путівники, карти, журнали, газети тощо;
г. пов'язані з історичними подіями в житті краю, розвитком суспільства і держави, а також твори матеріальної і духовної діяльності.

21. Серед основних джерел краєзнавства є спостереження —

а. документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках;
б. пов'язані з історичними подіями в житті краю, розвитком суспільства і держави, а також твори матеріальної і духовної діяльності, які мають історичну, наукову, художню та іншу культурну цінність;
в. підручники, довідники, енциклопедії, путівники, карти, журнали, газети тощо;
г. огляд різноманітних об'єктів і процесів.

22. В основі материка Антарктиди знаходиться Антарктична докембрійська платформа, яка раніше була частиною давнього материка:

а. Лавразія
б. Гондвана
в. Африка
г. Південна Америка

23. Серед основних джерел краєзнавства є пам'ятки історії та культури –

а. пов'язані з історичними подіями в житті краю, розвитком суспільства і держави, а також твори матеріальної і духовної діяльності, які мають історичну, наукову, художню та іншу культурну цінність;
б. документальна спадщина. Крім того, архіви можуть бути і в музеях (державних, громадських, художніх, меморіальних, краєзнавчих) та бібліотеках;
в. підручники, довідники, енциклопедії, путівники, карти, журнали, газети тощо;
г. огляд різноманітних об'єктів і процесів.

24. Літературний метод краєзнавчих досліджень —

а. вивчення кількісних показників у характеристиці ряду краєзнавчих об'єктів і явищ;
б. відбір і аналіз літературних джерел, що стосуються об'єкта вивчення. Усі літературні джерела умовно можна поділити на чотири категорії: архівні матеріали, книжки (науково-

популярні, наукові монографії, енциклопедії, довідники тощо), статті з періодичної преси та праці наукових конференцій;
в. узагальнення власних спостережень під час дослідження краєзнавчого об'єкта;
г. один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території.

25. Статистичний метод краєзнавчих досліджень —

а. вивчення кількісних показників у характеристиці ряду краєзнавчих об'єктів і явищ. Існує кілька статистичних методів: метод статистичної оцінки, метод статистичної перевірки гіпотез, метод статистичних випробувань тощо;
б. відбір і аналіз літературних джерел, що стосуються об'єкта вивчення;
в. узагальнення власних спостережень під час дослідження краєзнавчого об'єкта. У процесі роботи проводяться бесіди з місцевими жителями, працівниками органів державної влади, спеціалістами господарства, культури й освіти, свідками подій, науковими працівниками тощо;
г. письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетою чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу, щоб встановити певні закономірності чи явища.

26. Візуальний (спостереження) метод краєзнавчих досліджень —

а. вивчення кількісних показників у характеристиці ряду краєзнавчих об'єктів і явищ;
б. відбір і аналіз літературних джерел, що стосуються об'єкта вивчення;
в. узагальнення власних спостережень під час дослідження краєзнавчого об'єкта. У процесі роботи проводяться бесіди з місцевими жителями, працівниками органів державної влади, спеціалістами господарства, культури й освіти, свідками подій, науковими працівниками тощо;
г. метод, який використовують під час вивчення розміщення видів діяльності та розселення. У наш час широко застосовується описова статистика у вигляді наборів числових даних, що характеризують ту чи іншу ситуацію.

27. Картографічний метод краєзнавчих досліджень —

а. один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території;
б. письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетою чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу, щоб встановити певні закономірності чи явища;
в. метод, який використовують під час вивчення розміщення видів діяльності та розселення. У наш час широко застосовується описова статистика у вигляді наборів числових даних, що характеризують ту чи іншу ситуацію;
г. відбір і аналіз літературних джерел, що стосуються об'єкта вивчення. Усі літературні джерела умовно можна поділити на чотири категорії: архівні матеріали, книжки (науково-популярні, наукові монографії, енциклопедії, довідники тощо), статті з періодичної преси та праці наукових конференцій.

28. Анкетний метод краєзнавчих досліджень —

а. один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території;
б. письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетою чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу, щоб встановити певні закономірності чи явища. Може застосовуватись як під час польових, так і під час стаціонарних форм краєзнавчої роботи;
в. метод, який використовують під час вивчення розміщення видів діяльності та розселення. У наш час широко застосовується описова статистика у вигляді наборів числових даних, що характеризують ту чи іншу ситуацію;
г. базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як "триєдиний" підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності.

29. Найбільше опадів на території материка Австралії випадає:

а. у центральній частині
б. у північній частині
в. у західній частині
г. у південній частині

30. Територія Північної Америки знаходиться в усіх кліматичних поясах крім:

а. екваторіального
б. арктичного
в. тропічного
г. помірного

31. Метод досліджень моделювання —

а. базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як "триєдиний" підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності;
б. загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;
в. група наукових методів, які дають змогу вивчати досліджуваний об'єкт з використанням математичного апарату;
г. один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території.

32. Математичні методи досліджень —

а. базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як "триєдиний" підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності;
б. загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;
в. група наукових методів, які дають змогу вивчати досліджуваний об'єкт з використанням

математичного апарату;
г. метод комплексного вивчення економічних явищ і процесів у межах обраної території, виявлення взаємозв'язку і взаємозалежності між економічними показниками, що характеризують стан розвитку туристичної галузі в краї, вивчення господарських явищ і процесів у динаміці тощо.

33. Берегова лінія Північної Америки у порівнянні з іншими материками є:

а. слабо розчленованою
б. сильно розчленованою
в. не розчленованою
г. помірно розчленованою

34. Соціологічний метод досліджень —

а. метод комплексного вивчення економічних явищ і процесів у межах обраної території, виявлення взаємозв'язку і взаємозалежності між економічними показниками, вивчення господарських явищ і процесів у динаміці тощо;
б. метод комплексного вивчення суспільних явищ і процесів у межах обраної території, споживчо-туристичних уподобань і рекреаційних потреб населення, його вікової і соціальної структури тощо;
в. загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;
г. письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетою чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу.

35. Найбільшу глибину Атлантичний океан має у межах:

а. рифтової зони Серединно-Атлантичного хребта
б. жолоба Пуерто-Ріко
в. Північно-Атлантичного хребта
г. Південно-Атлантичного хребта

36. Освітнє краєзнавство —

а. комплексне наукове краєзнавче дослідження певної території країни державними науковими установами (музеями, науково-дослідними закладами, державними органами влади тощо);
б. система краєзнавчої освіти в навчально-виховній роботі освітніх закладів, яка проводиться за різними напрямками та полягає у всебічному вивченні, з навчально-виховною метою, свого краю за різними джерелами, переважно на основі попередніх спостережень;
в. діяльність різноманітних недержавних громадських товариств, спілок, об'єднань тощо, для організації краєзнавчих досліджень, конференцій, виставок та ін.
г. завдання і зміст визначаються навчальною програмою, і воно є обов'язковим для всіх, хто навчається в цьому освітньому закладі. Може бути урочним і позаурочним.

37. Виберіть найточніше визначення метеорології, як науки:

а. Наука про фізичні процеси та явища в атмосфері Землі в їх взаємодії із земною поверхнею і космічним середовищем
б. Наука про погоду, а також її прогноз для важливих галузей господарства
в. Вчення про атмосферу
г. Всі відповіді правильні

38. Програмне освітнє краєзнавство —

а. завдання і зміст визначаються навчальною програмою, і воно є обов'язковим для всіх, хто навчається в цьому освітньому закладі. Може бути урочним і позаурочним;
б. зміст і завдання визначаються навчально-виховним планом і не є обов'язковими. Розрізняють два основні напрямки позакласної краєзнавчої роботи: туризм та експедиції;
в. комплексне наукове краєзнавче дослідження певної території країни державними науковими установами;
г. система краєзнавчої освіти в навчально-виховній роботі освітніх закладів, яка проводиться за різними напрямками та полягає у всебічному вивченні, з навчально-виховною метою, свого краю за різними джерелами.

39. Створив вчення про біосферу, праці з геохімії та геології, які мали значний вплив на розвиток різних наукових напрямків географії

а. В. Вернадський
б. П. Тутковський
в. В. Кубійович
г. Б. Срезневський

40. Ріка не може починатися з:

а. злиття двох інших рік
б. озера
в. болота
г. океану

41. Прогулянка –

а. діяльність різноманітних недержавних громадських товариств, спілок, об'єднань тощо;
б. це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;
в. тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті за тривалою і широкою запланованою програмою;
г. найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях. Вони не потребують особливих витрат і спеціального туристського спорядження.

42. Екскурсія –

а. найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях;
б. це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;
в. тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті за тривалою і широкою запланованою програмою;
г. туристсько-екскурсійна робота, що має на меті проведення краєзнавчих досліджень певного району, області, краю.

43. Туристські подорожі і походи –

а. найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях;
б. це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;
в. тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті;
г. краєзнавче дослідження певної території організованою групою людей.

44. Туристська естафета –

а. передбачає вивчення певного району, області, краю не однією групою, а кількома, які на певних відрізках маршруту змінюють одна одну;
б. мають на меті обмін досвідом і підбивання підсумків туристсько-краєзнавчої роботи. Вони передбачають також змагання з туристського багатоборства або спортивного орієнтування, туристські конкурси;
в. найскладніша форма туристсько-краєзнавчої роботи, що передбачає проведення певних наукових досліджень;
г. це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи.

45. Виберіть поняття, що належить до метеорологічних величин:

а. Тиск повітря, його температура, вологість
б. Гроза, град, гало, ожеледь
в. Густина повітря, туман
г. Всі відповіді правильні

46. Геоморфологія - це

а. наука про будову земної кори
б. наука про форму земної поверхні
в. наука про утворення земної поверхні
г. наука про рельєф земної поверхні

47. Дидактичний принцип науковості –

а. використовується перш за все в плануванні туристсько-краєзнавчої і екскурсійної роботи і реалізується в системному підході до рішення цієї задачі;
б. виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків;
в. дотримання цього принципу припускає побудову такої педагогічної системи, складові частини якої органічно взаємозв'язані, утворюють цілісну єдність;
г. реалізується через здатність одномоментно впливати на інтелектуальну, емоційну і вольову сфери учнів.

48. Принцип колективізму –

а. використовується перш за все в плануванні туристсько-краєзнавчої і екскурсійної роботи і реалізується в системному підході до рішення цієї задачі;
б. виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків;
в. дотримання цього принципу припускає побудову такої педагогічної системи, складові частини якої органічно взаємозв'язані, утворюють цілісну єдність;
г. Реалізується повною мірою, оскільки туристсько-краєзнавча діяльність володіє найбільшою демократичністю, яка припускає успішну участь в ній школярів з будь-яким рівнем розвитку.

49. Принцип послідовності і систематичності –

а. використовується перш за все в плануванні туристсько-краєзнавчої і екскурсійної роботи і реалізується в системному підході до рішення цієї задачі;
б. виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків;
в. полягає в систематизації знань в процесі навчально-виховної роботи;
г. дотримання цього принципу припускає побудову такої педагогічної системи, складові частини якої органічно взаємозв'язані, утворюють цілісну єдність.

50. Принцип доступності –

    а. реалізується повною мірою, оскільки туристсько-краєзнавча діяльність володіє найбільшою демократичністю, яка припускає успішну участь в ній школярів з будь-яким рівнем розвитку;
    б. реалізується через навколишню дійсність, яка дає учням можливість своїми очима побачити об'єкти, які важко, а іноді і неможливо представити повністю по опису;
    в. реалізується через здатність одномоментно впливати на інтелектуальну, емоційну і вольову сфери учнів;
    г. виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків.

51. Підготовчий етап до туристського походу:

    а. повинен обмежуватись акліматизацією і тренувальними, ознайомчими походами;
    б. не повинен обмежуватись акліматизацією і тренувальними, ознайомчими походами;
    в. не повинен включати акліматизацію і тренувальні, ознайомчі походи;
    г. повинен обмежуватися проведенням польових краєзнавчих досліджень.

52. Будь-яка туристська подорож здійснюється за :

    а. описом у літературі;
    б. розповіддю старожилів;
    в. певним маршрутом;
    г. архівами.

53. Маршрут виступає як :

    а. спосіб пересування;
    б. необов’язкова складова туризму і малопоширена;
    в. наукова складова туризму і поширена у всіх туристичних дисциплінах;
    г. невід'ємна складова туризму і найпоширеніша його форма.

54. Палеогеоморфологічний метод дослідження в геоморфології

    а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
    б. грунтується на вивченні геологічної інформації
    в. грунтується на вивченні різноманітної геологічної та палеогеографічної інформації
    г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

55. Туристські маршрути визначаються :

    а. розміщенням населених пунктів, корисними копалинами, способом пересування;
    б. способом ночівлі;
    в. інтересами та особистими уподобаннями учасників походу;
    г. віком учасників, їх фізичною підготовкою, інтелектуальним рівнем.

56. Що є джерелом ендогенних процесів на Землі?

    а. внутрішня енергія Землі
    б. енергія Сонця
    в. гравітаційна енергія планети
    г. дія припливних сил Місяця та Сонця

57. Підготовка до виходу на маршрут передбачає:

    а. написання звіту про туристичну подорож;
    б. чітке розуміння мети і завдань подорожі;

в. проведення польових краєзнавчих досліджень;
г. проходження заданого маршруту.

58. У Південній Америці трав’янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоєм, що складаються переважно із ксерофільних рослин називаються

а. степи
б. пампи, пампаси
в. прерії
г. сельва

59. Під час підготовки до виходу на маршрут необхідно:

а. визначення складу групи і розподіл обов'язків між її членами;
б. проведення польових краєзнавчих досліджень;
в. написання звіту про туристичну подорож;
г. проходження заданого маршруту.

60. Готуючись до виходу на маршрут потрібно:

а. написання звіту про туристичну подорож;
б. проходження заданого маршруту;
в. проведення польових краєзнавчих досліджень;
г. наявність календарного плану подолання маршруту і встановлення його контрольних термінів.

61. Підготовка до виходу на маршрут вимагає попередньо:

а. написання звіту про туристичну подорож;
б. проведення польових краєзнавчих досліджень;
в. розробку тактичного плану подорожі, що передбачає доставку продуктів харчування і спорядження у проміжні пункти;
г. проходження заданого маршруту.

62. Перед виходом на маршрут треба провести:

а. ознайомлення з усіма доступними географічними матеріалами стосовно району подорожі, підготовка необхідного картографічного матеріалу;
б. написання звіту про туристичну подорож;
в. польові краєзнавчі дослідження за маршрутом;
г. проходження заданого маршруту.

63. Підготовка до походу передбачає:

а. написання звіту про туристичну подорож;
б. придбання і перевірку особистого, групового і спеціального спорядження, продуктів харчування;
в. проведення польових краєзнавчих досліджень;
г. проходження заданого маршруту.

64. Підготовчий етап до виходу на маршрут передбачає:

а. написання звіту про туристичну подорож;
б. проведення польових краєзнавчих досліджень;
в. оформлення необхідних документів;
г. проходження заданого маршруту.

65. Речовина зірок знаходиться у:

а. газоподібному стані
б. твердому стані
в. рідкому стані
г. стані плазми

66. Керівник (інструктор) групи, що разом вирушає у похід:

а. здійснює керівництво окремими роботами при підготовці до подорожі, і частиною групи в разі її поділу на маршруті;
б. очолює підготовку до походу і його здійснення, на нього покладається відповідальність за безпеку учасників подорожі;
в. відповідає за побір і збереження групового спорядження і продуктів харчування;
г. перед початком подорожі проходить спеціальну підготовку з надання першої медичної допомоги.

67. Лінія зміни дат проходить по:

а. меридіану
б. паралелі
в. 180 меридіану
г. 90 паралелі

68. Ери в історії розвитку Землі змінювалися у такому порядку

а. протерозойська, архейська, мезозойська, кайнозойська, палеозойська
б. архейська, протерозойська, палеозойська, мезозойська, кайнозойська
в. кайнозойська, протерозойська, палеозойська, мезозойська, архейська
г. палеозойська, архейська, протерозойська, кайнозойська, мезозойська

69. Підземні води, які лежать нижче ґрунтових і відділені від них водонепроникними породами, називаються:

а. седиментаційними водами
б. артезіанськими водами
в. магматичними водами
г. ґрунтовими водами

70. Значення річок у географічний оболонці полягає в тому, що вони:

а. спричинюють утворення ярів
б. здійснюють перенесення вологи з одного району в інший
в. надають рельєфу Землі рівнинного характеру
г. створюють своєрідні ландшафти, які залежать від них

71. У поході бажано, щоб:

а. кожний з учасників мав певні обов'язки;
б. не розподілялись обов’язки, а усе робили разом;
в. не кожен мав певні обов’язки;
г. кожен відповідав сам за себе.

72. На процес утворення болота не впливає:

а. руйнівна робота річок
б. заболочування суші у зв’язку із виходом на поверхню ґрунтових вод
в. заростання озер
г. заболочування суші у зв’язку із заляганням близько до поверхні водостійких порід

73. Польовий (похідний) етап –

а. це етап підбиття підсумків;
б. це період звітування про польову науково-дослідну роботу;
в. це проходження маршруту, долання перешкод, дотримання контрольних термінів, ведення спостережень та їх фіксування, організація дозвілля, природоохоронна і суспільно-корисна робота тощо;
г. узагальнення досвіду підготовки і проведення походу, організації дозвілля, проведення суспільно-корисної, культурно-освітньої, пошукової і дослідницької роботи на маршруті, а також аналіз недоліків з метою усунення їх у майбутньому.

74. Заключний етап походу (подорожі) з учнями–

а. це етап підбиття підсумків;
б. це період звітування про польову науково-дослідну роботу;
в. це проходження маршруту, долання перешкод, дотримання контрольних термінів, ведення спостережень та їх фіксування, організація дозвілля, природоохоронна і суспільно-корисна робота тощо;
г. узагальнення досвіду підготовки і проведення походу, організації дозвілля, проведення суспільно-корисної, культурно-освітньої, пошукової і дослідницької роботи на маршруті, а також аналіз недоліків з метою усунення їх у майбутньому.

75. Альбедо – це:

а. відношення поглинутої радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
б. відношення радіації що надійшла на земну поверхню до відбитої
в. відношення розсіяної радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
г. відношення відбитої радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню

76. Після завершення подорожі керівник групи повинен звітувати перед:

а. контрольно-рятувальною службою;
б. вищим навчальним закладом туристичного профілю;
в. маршрутно-кваліфікаційною комісією і установою, якою був організований похід;
г. учасниками подорожі.

77. Антициклони – це:

а. стійкі повітряні течії сезонного характеру
б. системи замкнутих ізобар, які обмежують зону низького тиску
в. системи замкнутих ізобар, які обмежують зону високого тиску
г. постійний рух повітря від тропіків до екватора

78. Впродовж кайнозойської ери відбувається горотворення:

а. байкальське;
б. альпійське;
в. каледонське;
г. герцинське.

79. Під впливом внутрішніх процесів сформувались найбільші (планетарні) форми земної поверхні:

а. материки і западини океанів;
б. хребти і улоговини;
в. яри і балки;
г. горби і скелі.

80. У піщаних пустелях вітер утворює:

а. бархани;
б. кратери;
в. зсуви;
г. печери.

81. Узбережну частину океану з глибинами до 200 м називають:

а. шельфом;
б. океанічною котловиною;
в. материковим схилом;
г. ложем океану.

82. Із поясів високого тиску 30-х широт у напрямку до екватора спрямовуються постійні вітри, які називають:

а. пасатами;
б. західними;
в. північно-східними;
г. південно-східними.

83. Найбільше вулканів та землетрусів фіксується у Євразії у межах:

а. узбережжя Північного Льодовитого океану;
б. центральних частин Європи;
в. узбережжя Тихого океану;
г. гір Тибету і Забайкалля.

84. У якій частині материка розміщені найбільші болота Євразії?

а. північні;
б. східній;
в. західній;
г. південній.

85. На заході материка у зоні тайги Євразії переважає:

а. модрина та клен;
б. кедр та дуб;
в. модрина та калина;
г. сосна і ялина.

86. До озер утворених у тектонічних розломах належать озера:

а. Онезьке, Каспійське;
б. Байкал, Мертве море;
в. Балхаш, Ельтон;
г. Світязь, Аральське.

87. Вулканічні гори

а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
г. правильної відповіді немає

88. Ерозійні гори

    а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
    б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
    в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
    г. правильної відповіді немає

89. Тектонічні гори

    а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
    б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
    в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
    г. правильної відповіді немає

90. Виберіть твердження, що стосується біосфери

    а. розташована на контакті газової, літогенної і водної оболонок Землі і займає придонну частину повітряного океану й поверхневий горизонт кори вивітрювання і акваторій планети
    б. найпростіша за складом компонентів, найбільш анізотропна у просторі і найдинамічніша в часі
    в. структурно складається з найвищого, найщільнішого і багатого енергією горизонту тропосфери, ґрунту із підґрунтям, придонних горизонтів водних просторів, рослин, тварин й мікроорганізмів
    г. цілісна частина ландшафтної оболонки Землі, що утворилася в результаті складної й тривалої взаємодії основних геокомпонентів планети в певних умовах середовища, і як наслідок - набула характерного вигляду в просторі

91. Геологічні дослідження зі школярами мають мету:

    а. дослідити геологічну будову і корисні копалини території, що вивчається;
    б. вивчити рельєф певної території ;
    в. одержання відомостей для складання характеристик підземних вод;
    г. вивчення процесів, що формують і змінюють дрібні форми рельєфу.

92. До географічних наслідків осьового обертання Землі не належить

    а. сплюснутість фігури планети
    б. зміна пір року
    в. добовий хід температури
    г. дія сили Коріоліса

93. Для проведення геологічних досліджень учні повинні:

    а. досконало знати геологію;
    б. знати усі існуючі методи наукових досліджень та вміти застосовувати їх;
    в. мати елементарні знання з основ геології, потрібні для польових спостережень;
    г. проводити прості геологічні дослідження, збирати зразки гірських порід, мінералів, а також вести прості пошуки корисних копалин.

94. Здобувши початкову геологічну підготовку, учні можуть:

а. проводити прості геологічні дослідження, збирати зразки гірських порід, мінералів, а також вести прості пошуки корисних копалин;
б. на професійному рівні проводити дослідження викопних решток фауни і флори / окам'янілостей/, а також вести пошуки корисних копалин;
в. провести серйозні гідрологічні дослідження з допомогою найпростішого спеціального спорядження;
г. на основі аналізу даних таблиць учням зробити висновки про те, які гірські породи на даній території є водоносними, а які водотривкими.

95. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до даної точки

а. географічна широта
б. географічна висота
в. географічна довгота
г. змінюється від 0 до 180°

96. Перед походом, що передбачає проведення польових досліджень потрібно:

а. скласти коротку геолого-географічну характеристику підземних пластів та дати рекомендації щодо їх раціонального використання та охорони;
б. на основі аналізу даних таблиць учням зробити висновки про те, які гірські породи на даній території є водоносними, а які водотривкими;
в. ознайомитися в місцевій геологічній організації з геологорозвідувальними роботами, що проводяться в районі дослідження;
г. учителю знайомити учнів з геологічною будовою та корисними копалинами району дослідження.

97. Енергію течії річок, яку можна використати для виробництва електроенергії, за геосферним підходом відносять до ресурсів

а. літосфери
б. атмосфери
в. гідросфери
г. біосфери

98. За ходом маршруту при геологічних дослідженнях:

а. збирають відомості про режим ріки, особливо в періоди високої або низької води;
б. описуються відслонення, реєструються водні джерела, відбираються зразки порід і проб води;
в. порівнюючи висоти джерел і рівні стояння вод у колодязях з урізом води в річці, переконуються в нерівній поверхні горизонту підземних вод;
г. дають характеристику підземних пластів та рекомендації щодо їх раціонального використання та охорони.

99. На маршруті походу юні дослідники повинні з'ясувати у місцевого населення:

а. методику проведення польових досліджень у їхній місцевості та особливості залягання геологічних пластів;
б. глибину до дна, висоту колодязя, чи пересихає він у засушливі періоди, виявити його санітарний стан;
в. наявність найближчих природних відслонень, скель, каменоломень, відвалів, гірських виробок, кар'єрів, джерел мінеральних вод;
г. де на даний момент проводять розробку родовищ корисних копалин.

100. Виберіть правильну закономірність:

а. Густота річкової мережі в Карпатах і південних областях України характеризується приблизно однаковими значеннями
б. Густота річкової мережі більша в Карпатах, ніж в південних районах України
в. Немає чіткої залежності між густотою річкової мережі в Карпатах та південних районах України
г. Густота річкової мережі менша в Карпатах, ніж в південних районах України

101. Усі геологічні об'єкти потрібно:

а. знайти у енциклопедії юного геолога;
б. наносити на маршрутну карту;
в. класифікувати та сертифікувати;
г. групувати та абстрагувати.

102. Геологічні спостереження та збирання зразків корисних копалин найзручніше вести в тих місцях:

а. де гірські породи не виходять на поверхню і не утворюють геологічні відслонення;
б. де на даний момент проводять розробку родовищ корисних копалин або глибоко під землею;
в. де гірські породи виходять на поверхню і утворюють геологічні відслонення;
г. де проводяться геологічні розкопки.

103. Найлегше знайти відслонення гірських порід:

а. на вершинах Карпатських гір;
б. в долинах рік, ярах, кар'єрах, шахтах тощо;
в. провівши певні розкопки за допомогою найпростіших інструментів;
г. у місцях, де гірські породи виходять на поверхню.

104. Геоморфологічні процеси та їх наслідки, форми рельєфу за геосферним підходом, відносять до ресурсів нематеріального виробництва

а. літосфери
б. атмосфери
в. гідросфери
г. біосфери

105. Геологічні відслонення досліджують за певним планом, першими пунктами якого є:

а. встановлення достовірності корінного відслонення та визначення адреси відслонення;
б. розчищення відслонення лопатою та вимірювання з допомогою рулетки або вимірювального шнура загальної висоти відслонення;
в. вимірювання довжини відслонення по горизонтальній лінії, розгляд, вивчення й запис кожного шару окремо, починаючи зверху;
г. виготовлення геологічної карти території з нанесенням на неї результатів польових досліджень.

106. Виберіть визначення, що відповідає поняттю межені ріки:

а. Сукупність боліт, озер, тимчасових водотоків, штучних водоймищ
б. Це період нормального рівня ріки
в. Період короткочасного нерегулярного підйому рівня води, викликаний переважно випаданням дощів
г. Це період значного підйому рівня води в річці, який повторюється в один і той же час щорічно

107. При збиранні геологічних колекцій необхідно дотримуватися певних правил, вироблених практикою геологічних пошуків. Одне із них -

а. найдоцільніше збирати геологічні колекції за основними групами: верхній шар, середній та нижній;
б. спеціалісти-геологи рекомендують збирати зразки гірських порід розміром 60х90 см або 90х120 см при товщині 20-30 см;
в. брати слід тільки свіжі зразки з геологічних відслонень - виходів корінних гірських порід, а не з осипів або відвалів;
г. виміряти довжину відслонення по горизонтальній лінії, якщо воно відкрите (якщо закрите, то потрібно провести кілька розширень у напрямку його довжини).

108. Природокористування це

а. особливий сфера національного господарського комплексу і світового господарства
б. синонім до терміну суспільне виробництво
в. сукупність процесів, які спрямовані на використання природи з метою задоволення суспільних потреб
г. процес залучення людиною природних ресурсів тільки до матеріального виробництва

109. Глибоководні жолоби у Тихому океані розміщені здебільшого у:

а. його периферійних частинах
б. центральній частині
в. жолобів немає взагалі
г. є поодинокі повсюди

110. Серед перелічених виберіть варіант, що НЕ належить до об’єктів вивчення гідрології:

а. Ріки, болота, льодовики
б. Екосистеми, популяції, біогеоценози
в. Океани і моря, озера, водосховища
г. Підземні води

111. Геоморфологічні дослідження - це вивчення:

а. рельєфу певної території та процесів, що його формують і змінюють;
б. внутрішньої будови і корисних копалин території;
в. підземних вод, які являють собою один з найбільш поширених видів корисних копалин;
г. про сукупність нерівностей поверхні суходолу, дна океанів і морів, різноманітних за обрисами, розмірами, походженням, будовою, віком та історією розвитку.

112. При геоморфологічних дослідженнях перед юними туристами постає завдання:

а. дослідити геологічну будову і корисні копалини території, що вивчається;
б. уважно спостерігати форми рельєфу та їх складові елементи, виявляти типи рельєфу місцевості, якою проходить маршрут;
в. дослідження підземних вод в місцях їх природних виходів на земну поверхню;
г. описати ґрунтовий розріз, з'ясувати причини формування ґрунтового покриву.

113. З польових геоморфологічних спостережень юні туристи повинні не тільки робити висновки, а й конкретні одержувати відомості:

а. про водоносний горизонт, з якого підземна вода надходить на поверхню;
б. наявність відслонень на досліджуваній ділянці, в основі яких виходив би на денну поверхню водоносний шар, хоча його порода не містам води у зв’язку з природним дренажем;
в. щодо розміру, будови окремих форм рельєфу та їх елементів, типів рельєфу, їх

походження;
г. про вплив географічного положення та особливостей рельєфу на формування лісового природного комплексу.

114. При геоморфологічних дослідженнях:

а. з'ясовуються найпростіші зв’язки між геологічною будовою території та рельєфом;
б. визначається витрата води водопунктів; відмічається характер її виходу;
в. по можливості проводиться простий хімічний аналіз води джерела, якщо для цього є умови і необхідні хімікати;
г. досліджуються негативні геоморфологічні процеси (ерозійні, зсувні, карстові та інші явища) та методи боротьби з ними.

115. Виберіть форми господарювання, що належать до водокористування:

а. Водний транспорт, купання
б. Промисловість
в. Рибне господарство
г. Комунальне господарство

116. Готуючись до геоморфологічних досліджень у поході необхідно:

а. скласти коротку геолого-географічну характеристику підземних пластів та дати рекомендації щодо їх раціонального використання та охорони;
б. навчитись на професійному рівні проводити дослідження викопних решток фауни і флори (окам’янілостей), а також вести пошуки корисних копалин;
в. прочитати літературу про рельєф району туристської подорожі, одержати консультації з спеціалістів та краєзнавців;
г. вивчити особливості природного морфогенезису; дослідити особливості антропогенного морфогенезису; визначити вплив рельєфу на характер людської діяльності.

117. Попередні відомості про рельєф району подорожі може дати:

а. великомасштабна топографічна або географічна карта;
б. щоденник, який необхідно вести під час подорожі;
в. геологічний розріз через найвищі вершини;
г. архівні дані щодо даного регіону.

118. Рельєф вивчається за певною схемою. Спочатку вивчаються:

а. екзогенні процеси та їх вплив на формування рельєфу;
б. найбільші форми рельєфу та їх взаємне розташування (вододіли, річкові долини, яри, балки, зсуви, карстові утворення, копанки тощо);
в. абсолютні і відносні, максимальні і мінімальні висоти, напрям загального ухилу поверхні, густота і глибина річкових долин та ерозійного розчленування, переважаючий тип рельєфу;
г. історія розвитку та вплив геологічної будови і тектонічних умов на розвиток.

119. Схема вивчення рельєфу передбачає спочатку вивчення:

а. найбільших форми рельєфу та їх взаємне розташування (вододіли, річкові долини, яри, балки, зсуви, карстові утворення, копанки і т.д.);
б. несприятливих геоморфологічні процеси та методи боротьби з ними (з ерозійними, зсувними, карстовими та іншими явищами);
в. історії розвитку та вплив геологічної будови і тектонічних умов на розвиток рельєфу;
г. абсолютних та відносних, максимальних та мінімальних висот, напрямку загального ухилу поверхні.

120. На рівнинних територіях геоморфологічні дослідження проводять:

а. за розчленованістю рельєфу річковими долинами, ярами та балками;
б. вивчаючи форму міжгірських улоговин (річкових долин), гірські вершини, перевали, наявність кулуарів, льодовиків, моренних пасм, озер, лавинонебезпечних схилів і т. ін.;
в. описуючи форми рельєфу, властиві цій території /моренні нагромадження льодовикового походження, горби, пасма, гриви, ози, западини між моренами, валуни тощо);
г. за допомогою топографічної карти своєї місцевості.

121. Досліджуючи гірські райони, юні дослідники:

а. складають опис форм рельєфу, властивих цій території (моренні нагромадження льодовикового походження, горби, пасма, гриви, ози, западини між моренами, валуни тощо);
б. вивчають форму міжгірських улоговин (річкових долин), гірські вершини, перевали, наявність кулуарів, льодовиків, моренних пасм, озер, лавинонебезпечних схилів і т. ін.;
в. проводять спостереження за розчленуванням берегів (форма та особливості заток і бухт, наявність терас і кіс, виходи до моря корінних порід тощо);
г. складають топографічний план місцевості в різних масштабах.

122. У районах давнього зледеніння юні дослідники:

а. складають опис форм рельєфу, властивих цій території (моренні нагромадження льодовикового походження, горби, пасма, гриви, ози, западини між моренами, валуни тощо).
б. вивчають форму міжгірських улоговин (річкових долин), гірські вершини, перевали, наявність кулуарів, льодовиків, моренних пасм, озер, лавинонебезпечних схилів і т. ін.;
в. проводять спостереження за розчленуванням берегів (форма та особливості заток і бухт, наявність терас і кіс, виходи до моря корінних порід тощо);
г. визначають за картою басейни річок меж затоплення місцевості при підвищенні рівня води на висоту.

123. У прибережних районах юні дослідники:

а. складають опис форм рельєфу, властивих цій території;
б. вивчають форму міжгірських улоговин (річкових долин), гірські вершини, перевали, наявність кулуарів, льодовиків, моренних пасм, озер, лавинонебезпечних схилів і т. ін.;
в. проводять спостереження за розчленуванням берегів (форма та особливості заток і бухт, наявність терас і кіс, виходи до моря корінних порід тощо);
г. складають топографічний план місцевості в різних масштабах.

124. Для геоморфологічних спостережень потрібне таке спорядження:

а. планшет з компасом, геологічний молоток, рулетка, альтиметр /висотомір/, мішечки для зразків, папір, етикетки, записник, альбом для зарисовок, набір кольорових олівців, бінокль, фото- і відеоапарат;
б. хлопавка для вимірювання рівня води у колодязях та свердловинах, термометр-праща в оправі, півлітрова мірча алюмінієва чи емальована кварта, секундомір;
в. звичайний або гірський компас, геологічний молоток, саперну лопатку, зубило, рулетку, лупу, соляну або оцтову кислоту /5-10 %/, газетний або обгортковий папір для пакування зразків, етикетки, записник;
г. компас, барометр, альтметр, геологічний молото, зубило, рулетку, карту місцевості.

125. Під час походу розміри окремих форм рельєфу визначають:

а. завжди дуже точно, проводячи усі розрахунки і виміри за допомогою альтиметра;
б. на око, а якщо дозволяють умови й час, можна це зробити точніше з допомогою рулетки та екліметра;
в. за допомогою спеціальних приладів, складаючи геоморфологічний профіль;
г. за допомогою лінійки та рулетки.

126. Під час геоморфологічних досліджень:

а. визначається витрата води водопунктів; відмічається характер її виходу;
б. по можливості проводиться простий хімічний аналіз води джерела;
в. з'ясовують зв'язок рельєфу з характером річкової сітки, ґрунтами, рослинністю;
г. вивчають положення території, що досліджується, відносно великих геоструктурних елементів.

127. Дослідження підземних вод проводиться:

а. на значній глибині у місцях карстових порожнин;
б. в місцях їх природних виходів на земну поверхню (джерелах), а також у колодязях і свердловинах;
в. між водопроникним та водотривким шарами порід, а також у артезіанських свердловинах;
г. на глибинах, які перевищують 15 м.

128. Під час досліджень підземних вод в польових умовах проводиться обстеження і опис джерел, колодязів і свердловин в певному порядку. Перш за все:

а. наносяться на карту умовними позначками виходи підземних вод (джерела, колодязі, свердловини);
б. записуються у щоденник відомості про місце знаходження обстеженого водного об'єкта - географічне і відносно рельєфу місцевості;
в. визначається витрата води водопунктів; відмічається її приуроченість до тріщин;
г. загальні відомості (назва, витік, територія, якою протікає, переважаючий напрямок басейну).

129. В польових умовах учитель разом з учнями може провести визначення реакції води. Вона визначається:

а. 2-3 краплинами розчину азотнокислого срібла;
б. за допомогою борної кислоти ;
в. 3-5 краплин розчину хлористого барію;
г. за допомогою лакмусового папірця.

130. Про лужну реакцію води свідчить:

а. утворення білого пластівчастого осаду;
б. утворення білого осаду;
в. посиніння червоного лакмусового паперу;
г. утворення плівки на поверхні води.

131. Про кислу реакцію води свідчить:

а. почервоніння змоченого водою синього лакмусового паперу;
б. утворення білого пластівчастого осаду;
в. утворення білого осаду;
г. почервоніння лакмусового паперу.

132. Про рівень жорсткості води після проведення певної хімічної реакції свідчить:

а. почервоніння змоченого водою синього лакмусового паперу;
б. більш або менш каламутний вигляд;
в. абсолютно прозорий вигляд води;
г. утворення осаду.

133. Найпростішим і найзручнішим способом вимірювання швидкості течії річки є:

а. секундомірний;
б. лотовий;
в. вузловий;
г. поплавковий.

134. Для визначення витрат води в річці вимірюють:

а. кількість води, що протікає через поперечний переріз ріки за одиницю часу;
б. швидкість течії річки на конкретному проміжку;
в. температуру ріки, користуючись інерційним термометром з металевою оправою;
г. ширина дна долини, форма профілю, висота й крутість схилів.

135. Щоб визначити кількість твердих часток, завислих у воді, потрібно:

а. зібрати проби води і здати у спеціальні лабораторії для аналізу;
б. зібрати проби води і порахувати кількість твердих частинок у вигляді дрібного піску;
в. скористатись допомогою металевого білого диска , діаметром 30 см;
г. характеристика поздовжнього профілю річки.

136. Прозорість води визначають:

а. зібравши проби води і здавши їх у спеціальні лабораторії для аналізу;
б. з допомогою металевого білого диска , діаметром 30 см;
в. зібравши проби води і порахувавши кількість твердих частинок у вигляді дрібного піску;
г. за допомогою хімічних сполук.

137. Колір води визначається:

а. зібравши проби води і здавши їх у спеціальні лабораторії для аналізу;
б. з допомогою металевого білого диска , діаметром 30 см;
в. на око (безколірна, світло-сіра і т.д.);
г. за допомогою лупи.

138. Результатом дослідження рік та їхніх приток є гідрологічний звіт, який містить:

а. опис ріки; окомірне знятий план ріки; креслення поперечних профілів ріки; характеристику погоди; гідрологічну інформацію у вигляді окремих показників та зведених таблиць; географічну характеристику басейну; альбом фотографій тощо;
б. загальні відомості про ріку (назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну). Найбільш характерні особливості ріки як у цілому, так і по окремих ділянках;
в. дані про господарське використання ріки: наявність гідротехнічних і транспортних споруд (гребель, млинів, мостів), використання для зрошення, промислового рибальства, сплаву лісу, потреб комунального господарства тощо;
г. характеристика водного режиму річки (початок і кінець весняної повені, найбільший рівень підняття води, площа розливу та його тривалість у часі, період найнижчого рівня води, час замерзання води, товщина криги тощо).

139. Опис ріки включає такі розділи:

а. загальні відомості про ріку, найбільш характерні особливості ріки, фізико-географічна характеристика басейну, характеристика поперечного профілю долин, характеристика русла, характеристика берегів, характеристика дна тощо;
б. назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;
в. геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність, населені пункти;
г. загальні відомості про річку, назва, витік, площа басейну, похил річки і басейну, лісистість.

140. Загальні відомості про ріку включають такі пункти:

а. геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність, населені пункти;
б. назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;
в. ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;
г. довжина річки, коефіцієнт звивистості, коефіцієнт густоти річкової сітки.

141. Фізико-географічна характеристика басейну ріки включає такі пункти:

а. назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;
б. ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;
в. геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність, населені пункти;
г. площа, довжина, найбільша і середня ширина басейну, асиметричність, похил річки.

142. Характеристика поперечного профілю долин включає такі пункти:

а. ширина дна долини, довжина вододільної лінії, середній нахил поверхні;
б. назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;
в. ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;
г. ширина дна долини, форма поперечного розрізу, висота й крутизна схилів, кількість річкових терас, характер заплави ріки тощо.

143. Гідрологічна характеристика ріки включає такі пункти:

а. назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;
б. ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;
в. геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність, населені пункти;
г. довжина, звивистість, розгалуженість, густота річкової мережі, довжина вододільної лінії, порізаність контуру басейну.

144. Характеристика русла включає такі пункти:

а. назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;
б. ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;
в. ширина та глибина, звивистість, поділ на рукави, наявність перекатів, мілин, порогів, , островів, плесів, водяної рослинності тощо;
г. довжина, пересічна та найбільша ширина, похил, пересічна висота та коефіцієнт асиметрії.

145. Характеристика берегів включає такі пункти:

а. висота, крутизна, виходи відслонень, джерел, ґрунти, місця розмивання берегів, наявність рослинності та отупінь заростання берегів;
б. назва, витік, територія, якою тікає, переважаючий напрям, найбільші притоки, куди впадає, довжина, площа басейну;
в. ширина, глибина, швидкість течії, витрата води, температура води;
г. рельєф, клімат, ґрунти, рослинність.

146. Характеристика дна включає такі пункти:

а. висота, крутизна, виходи відслонень, джерел, ґрунти, місця розмивання берегів, наявність рослинності та отупінь заростання берегів;
б. мулисте, піщане, кам’янисте, наявність на дні валунів та ін;

в. підмивання і руйнування берегів, інтенсивність утворення наносів у руслі і на заплаві, мутність води та відмінність її в різні пори року;
г. площа, змочений периметр, гідравлічний радіус.

147. Характеристика режиму ріки включає такі пункти:

а. початок і кінець весняної повені, найбільший рівень підняття води, площа розливу та його час, період найменшого рівня води, час замерзання води, товщина льоду тощо;
б. підмивання і руйнування берегів, інтенсивність утворення наносів у руслі і на заплаві, мутність води та відмінність її в різні пори року;
в. наявність гідротехнічних і транспортних споруд (гребель, млинів, мостів), використання для зрошення, промислового рибальства, сплаву лісу, потреб комунального господарства тощо;
г. добові коливання температури поверхневих вод, льодостав та льодохід.

148. Відомості про роботу ріки включає такі пункти:

а. початок і кінець весняної повені, найбільший рівень підняття води, площа розливу та його час, період найменшого рівня води, час замерзання води, товщина льоду тощо;
б. підмивання і руйнування берегів, інтенсивність утворення наносів у руслі і на заплаві, мутність води та відмінність її в різні пори року;
в. наявність гідротехнічних і транспортних споруд (гребель, млинів, мостів), використання для зрошення, промислового рибальства, сплаву лісу, потреб комунального господарства тощо;
г. швидкість руху річкового потоку, процеси ерозії та акумуляції, мутність води та ін.

149. Дані про господарське використання ріки включає такі пункти:

а. початок і кінець весняної повені, найбільший рівень підняття води, площа розливу та його час, період найменшого рівня води, час замерзання води, товщина льоду тощо;
б. підмивання і руйнування берегів, інтенсивність утворення наносів у руслі і на заплаві, мутність води та відмінність її в різні пори року;
в. наявність гідротехнічних і транспортних споруд (гребель, млинів, мостів), використання для зрошення, промислового рибальства, сплаву лісу, потреб комунального господарства тощо;
г. швидкість руху річкового потоку, процеси ерозії та акумуляції, мутність води та ін.

150. З метою більш повного і раціонального використання озер у народному господарстві країни проводиться їх всебічне вивчення спеціалістами –

а. кріологами;
б. гідрологами;
в. геологами;
г. лімнологами.

151. Дослідження озера розпочинається з вивчення його:

а. глибини;
б. водозбірної площі;
в. дна;
г. географічного положення.

152. Обриси і форми берегів бувають:

а. заболочені, піщані, кам’янисті;
б. заболочені, піщані, кам’янисті, прямі, порізані;
в. прямі, порізані, низькі, високі;
г. низинні, верхові, перехідні.

153. За будовою береги бувають:

а. заболочені, піщані, кам’янисті;
б. заболочені, піщані, кам’янисті, прямі, порізані;
в. прямі, порізані, низькі, високі;
г. карстові, зсувні, просадочні, вулканічні.

154. Обстеження озера полегшується при:

а. проведенні окомірного знімання водойми;
б. наявності великомасштабної топографічної карти або плану озера;
в. при наявності значної кількості літератури в бібліотеці;
г. при використанні Інтернет-ресурсів.

155. Довжина озера, найбільша ширина та площа його визначаються:

а. за ступенем розчленованості берегової лінії;
б. з відношення площі озера до його довжини;
в. за спеціальною формулою;
г. за великомасштабною картою або складеним планом.

156. Середня ширина озера визначається:

а. за великомасштабною картою або складеним планом;
б. з відношення площі озера до його довжини;
в. за спеціальною формулою;
г. за формою озерної котловини.

157. Дослідження озера проводиться за таким планом:

а. назва, місце знаходження, умови утворення тощо;
б. геологічна будова, рельєф, клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ;
в. загальні відомості про озеро, фізико-географічна характеристика басейну, обчислення площі озера та об’єму його, Опис берегів озера після обстеження, визначення властивостей та якості води в озері тощо;
г. площа озера, довжина, розчленованість берегової лінії, глибина, об’єм води.

158. Загальні відомості про озеро включають:

а. назву, місце знаходження, умови утворення тощо;
б. геологічну будову, рельєф, клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ;
в. вимірювання окружності, діаметра, глибини на різних ділянках;
г. коефіцієнт порізаності берегової лінії, об’єм води.

159. Фізико-географічна характеристика басейну озера включає:

а. назву, місце знаходження, умови утворення тощо;
б. геологічну будову, рельєф, клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ;
в. вимірювання окружності, діаметра, глибини на різних ділянках;
г. стадії формування озер, гідробіологія та ін.

160. Обчислення площі озера та об’єму його води включає:

а. назву, місце знаходження, умови утворення тощо;
б. геологічну будову, рельєф, клімат, ґрунти, рослинний і тваринний світ;
в. вимірювання окружності, діаметра, глибини на різних ділянках;
г. визначення максимальної глибини.

161. Опис берегів озера після обстеження включає:

а. порізаність берегової лінії, зразки відслонень, флора і т.п.;
б. прозорість, смак, запах, температура;
в. вивчення будови озерної улоговини, визначення її походження, визначення типу озера;
г. висоту, крутість, ґрунти, місця розмивання берегів, наявність рослинності та ступінь заростання.

162. Визначення властивостей та якості води в озері включає:

а. порізаність берегової лінії, зразки відслонень, флора і т.п.;
б. прозорість, смак, запах, температура;
в. вивчення будови озерної улоговини, визначення її походження, визначення типу озера;
г. взяття проби води на аналіз.

163. У процесі вивчення боліт використовується методика вивчення:

а. рік;
б. рельєфу;
в. озер;
г. грунту.

164. Болота досліджують за такою схемою:

а. загальні відомості про болото, визначення розмірів болота, обстеження джерел живлення болота, характеристика рослинності болота тощо;
б. назва, місцезнаходження, умови утворення тощо;
в. атмосферні опади, підземні вода, води поверхневого стоку, весняні води;
г. будова, рельєф, ґрунти, клімат.

165. Визначення розмірів болота включає:

а. ширину, глибину, довжину, площу ;
б. атмосферні опади, підземні вода, води поверхневого стоку, весняні води;
в. потужність, тип і якість торфу в різних шарах;
г. ширину, довжину, площу.

166. Обстеження джерел живлення болота включає:

а. ширину, довжину, площу;
б. атмосферні опади, підземні води, води поверхневого стоку, весняні води;
в. потужність, тип і якість торфу в різних шарах;
г. ширину, глибину, довжину, площу.

167. Метеорологічні дослідження передбачають:

а. вивчення циркуляції повітряних мас, формування циклонів та антициклонів;
б. спостереження за погодою і на шкільному географічному майданчику, вивчення мікроклімату свого краю та району туристської подорожі;
в. опрацювання теоретичного матеріалу щодо вивчення синоптичних особливостей території України, руху повітряних мас на території свого краю та району туристської подорожі;
г. складання календаря погоди та передача інформації до ЗМІ.

168. Для одержання точних вимірів, кожний метеорологічний прилад:

а. повинен використовуватись не довше трьох років;
б. повинен бути абсолютно новим;
в. необхідно звірити в метеобюро чи на метеорологічній станції;
г. необхідно звірити самому перед спостереженням.

169. Метеорологічні спостереження рекомендується проводити з:

а. досить відкритого майданчика, щоб по можливості було видно весь горизонт;
б. з найбільш типового для даної місцевості ландшафту;
в. у якомога більш захищеному від сильних вітрів та інших несприятливих метеорологічних явищ майданчику;
г. в період весняно-літніх сільськогосподарських робіт.

170. Вести спостереження необхідно в строки, встановлені для метеорологічних станцій:

а. 0, 1, 7, 13 і 19 год;
б. 1, 2, 8, 14 і 20 год;
в. 0, 6, 9, 12, 18 год;
г. 0,2,6,10,20год.

171. У туристському поході:

а. можна вести спостереження за погодою і знімати показники з метеоприладів у будь-який час;
б. треба точно дотримуватися строків спостережень, встановлених для метеостанцій, не допускаючи відхилень і пропусків;
в. ведуть спостереження за погодою під час привалів, обідів та нічлігу;
г. треба вести спостереження лише при змінні погодних умов.

172. У "Щоденнику погоди", який рекомендується вести під час туристського походу, записуються такі відомості:

а. місце спостереження; дата; час реєстрації погодних даних; тиск повітря; температура повітря; напрям вітру; швидкість вітру; сила вітру і хмарність; наявність і кількість опадів; грозові явища; колір неба; відомості про спостерігача;
б. стан неба, тривалість опадів, час початку і закінчення, тиск, температура і вологість повітря, напрям, швидкість і сила вітру ти інші метеорологічні відомості;
в. дощ, роса, сніг, крупа, туман, грозові явища, оптичні явища, хуртовина, поземок та ін.;
г. дату, погодні умови, тиск, температуру і вологість повітря.

173. Вимірювання товщини снігового покриву з допомогою постійних жердин потрібно вести щодня о:

а. 5-й годинні ранку ;
б. 7 -й годині вечора;
в. 3-й годині ночі;
г. 7-й годині ранку.

174. Вимірювання товщини льоду на річці чи озері потрібно вести:

а. щодекади;
б. щодня;
в. кілька разів на день;
г. щотижня.

175. Для опису ґрунтового покриву вибирається місце:

а. яке знаходиться на підвищенні, далеко від забудов і доріг;
б. зручне і безпечне для проведення краєзнавчих досліджень з учнями, яке знаходиться поблизу школи;
в. найбільш типове: з точки зору ґрунтів даної території, а також рельєфу і рослинного покриву;
г. одне з кращих місць району, яке знаходиться на околиці.

176. Якщо маршрут туристського походу проходить через річкову долину, то основний опис ґрунту варто зробити:

а. у заплаві річки;
б. на найбільшій терасі;
в. в руслі річки;
г. на березі річки.

177. Для вивчення складу ґрунту:

а. вивчається детально наукова література;
б. проводиться екскурсія;
в. викопується крутостінна яма (грунтовий розріз);
г. проводиться аналіз.

178. Не можна закладати ґрунтові розрізи на:

а. дорогах, стежках, на дуже витоптаних місцях, де знищений або майже не зберігся рослинний покрив;
б. найбільш типовому з точки зору ґрунтів даної території, а також рельєфу і рослинного покриву, місці;
в. вже готових шурфах, кар'єрах, копанках, канавах і подібних до них штучних заглибинах;
г. дорогах, на витоптаних місцях, копанках, канавах і подібних до них штучних заглибинах.

179. Виміри у ґрунтовому розрізі проводять:

а. знизу ями, яка служить нульовою відміткою до її поверхні;
б. від поверхні ґрунту, яка служить нульовою відміткою;
в. від рівня моря;
г. на глибині від 1,5-3,5м.

180. З метою вивчення рослинності рідного краю і районів туристських подорожей проводяться дослідження:

а. фенологічні;
б. біологічні;
в. фітоценонічні;
г. геоботанічні.

181. Збирання колекцій рослин, щоб дати точне визначення найбільш типових і цікавих з них, називається:

а. гербаризація;
б. утилізація;
в. моніторинг;
г. фіто індикація.

182. Коефіцієнт проективного покриття означає:

а. встановлення основних закономірностей розміщення рослинності по території;
б. ступінь покриття поверхні грунту певним видом рослинного світу і виражається в процентах;
в. виявлення корисних дикорастучих і декоративних рослин, пошук лікарських рослин;
г. виявлення закономірностей поширення ендемів (види яких більше нема ніде, вони поширені тільки на тій чи ін.. місцевості).

183. Вивчення видового складу та особливостей розподілу тваринного світу рідного краю і районів туристських подорожей передбачають дослідження:

а. геоботанічні;
б. зоогеографічні;
в. біологічні;
г. фенологічні.

184. Спостереження над тваринами, птахами і комахами - складна справа, оскільки :

а. вимагає високопрофесійних умінь і навичок;
б. прилади та інструменти для проведення досліджень коштують досить дорого;
в. всі представники тваринного світу ведуть потайний спосіб життя;
г. потребує можливості тривалий час спостерігати за одразу за декількома об'єктами протягом року.

185. Всі зоологічні спостереження повинні розпочинатися:

а. попереднім ознайомленням юних туристів з літературою з фауни району подорожі та з видовим складом тваринного світу;
б. колекціонування і суспільно-корисної роботи, яку можуть виконати юні туристи;
в. допомоги науковим установам і господарським організаціям щодо вивчення тварин;
г. з уривчастих, епізодичних спостережень за великою кількістю природних об'єктів.

186. Успіх зоогеографічних спостережень великою мірою залежить від:

а. рівня розвитку теоретичної бази зоогеографії та наявності зоогеографічного районування території;
б. уміння і практичних навичок розбиратися в слідах, залишених тваринами і птахами;
в. наявності спеціалізованих наукових установ в Україні, які досліджують дане питання;
г. від стану погоди, а тому бажано поєднувати біофенологічні спостережені з метеорологічними.

187. При візуальних зоологічних спостереженнях:

а. вдало доповнюють їх фотографування і кінознімання;
б. фотографують тільки птахів;
в. гнізда, лігвища як правило, не доступні туристу об’єкти;
г. встановлення основних закономірностей розміщення тварин по території.

188. Фенологічні дослідження передбачають:

а. аналіз спостережень явищ природи, пов’язаних з періодичними /сезонними/ змінами кліматичних умов протягом року;
б. Вивчення видового складу та особливостей розподілу тваринного світу рідного краю і районів туристських подорожей;
в. дослідження з метою вивчення рослинності рідного краю і районів туристських подорожей;
г. вивчення грунтів за станом родючості полів того господарства, на певній території.

189. Фенологічні спостереження над рослинами називаються:

а. біофенологічними;
б. фітофенологічними;
в. зоофенологічними;
г. фаунофенологічними.

190. Фенологічні спостереження за тваринами називаються:

а. біофенологічними;
б. фітофенологічними;

в. флорофенологічними;
г. зоофенологічними.

191. Фенологічні спостереження:

а. прості, не потребують складного обладнання і цілком доступні кожному;
б. можна вести тільки в багатоденних походах;
в. справа трудомістка. Вона вимагає багато часу, великої роботи і громіздкого спорядження, що для юних дослідників практично не під силу;
г. потребує можливості тривалий час спостерігати за декількома об'єктами протягом року.

192. Найцінніші результати фенологічних спостережень, зроблених в походах і на екскурсіях по рідному краю тоді, коли:

а. дослідники мають багато вільного для досліджень часу, та володіють спеціалізованим складним спорядженням;
б. є можливість тривалий час спостерігати за тими самими об'єктами протягом року;
в. юні туристи вирушають один раз у рік у багатоденну подорож, яка дозволяє зібрати значну кількість корисних статистичних даних;
г. дослідники мають можливість уривчастих, епізодичних спостережень за великою кількістю природних об'єктів.

193. Зібрані в походах і на екскурсіях відомості разом з метеоспостереженнями дають змогу:

а. судити про особливості місцевого клімату й погоди;
б. вести спеціальний польовий щоденник;
в. вивчити і опрацювати значну кількість теоретичного матеріалу;
г. охарактеризувати природну родючість і розробити рекомендацій щодо підвищення родючості та боротьби з негативними явищами.

194. Шкільний краєзнавчий музей:

а. є ефективною формою навчання;
б. використовується тільки у позакласній роботі та для проведення екскурсій;
в. ніяк не відбивається на навчальній діяльності школи;
г. не дає можливості використати ілюстративний матеріал для глибокого засвоєння шкільної програми з географії.

195. Експозиції музею:

а. не дають можливості використати ілюстративний матеріал для глибокого засвоєння шкільної програми з географії;
б. дають можливість з найбільшим ефектом використати ілюстративний матеріал для глибокого засвоєння шкільної програми з географії;
в. не використовуються під час проведення уроків географії, але відіграють значну роль при організації позакласної роботи з даного предмета;
г. використовуються під час проведення уроків географії, але не відіграють значну роль при організації позакласної роботи з даного предмета.

196. Мета і завдання музею –

а. вироблення в учнів практичних навиків пошуково-дослідної роботи, вдосконаленню навчально-виховного процесу, організація туристичних походів і мандрівок;
б. сприяння вдосконаленню навчально-виховного процесу, організацію туристсько-краєзнавчих вечорів та екскурсій;
в. сприяння розширенню світогляду і вихованню пізнавальних інтересів і здібностей, виробленню в учнів практичних навиків пошуково-дослідної роботи, вдосконаленню

навчально-виховного процесу;
г. організація та проведення туристсько-краєзнавчих вечорів.

197. Музей є базою для:

а. здійснення краєзнавчого принципу у навчанні та вихованні школярів;
б. для проведення туристських походів і подорожей вихідного дня;
в. для організації та проведення туристсько-краєзнавчих вечорів;
г. проведення окремих тематичних уроків краєзнавчого характеру.

198. В організації музею:

а. повинні брати участь тільки учителі й батьки;
б. повинні брати участь тільки вчителі та приватні підприємства;
в. повинні брати участь тільки юні краєзнавців, а не учителі й батьки. Найбільш поширені в школах комплексні краєзнавчі музеї;
г. крім юних краєзнавців, повинні брати участь учителі й батьки.

199. Шкільні краєзнавчі музеї працюють:

а. як приватні підприємства;
б. як окремі одиниці управління освіти;
в. на громадських засадах;
г. як окремі державні установи.

200. Ілюстрування, демонстрування й демонстраційний навчальний дослід належать до методичних прийомів навчання географії :

а. ілюстративно-демонстраційних;
б. прикладних методичних;
в. вербальних;
г. невербальних;

201. Усне розгорнуте інформаційно-доказове викладання великого за обсягом і складного за логічною побудовою географічного навчального матеріалу із застосуванням прийомів активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів і тривалістю викладання, як правило, 10–25 хвилин, це :

а. навчальна дискусія;
б. навчальна (шкільна) лекція;
в. інструктаж;
г. наукова розповідь;

202. Навчальна дискусія як вербальний методичний прийом навчання географії – це :

а. діалоговий (інтерактивний) методичний прийом навчання географії, який ґрунтується на запитаннях і відповідях вчителя й учнів;
б. вербальний методичний прийом навчання географії, який складається з коротких, лаконічних і чітких вказівок щодо виконання певної дії учнями;
в. доказове викладення теоретичного навчального матеріалу, підґрунтям якого є словесне тлумачення теоретичних положень щодо сутності географічних причинно-наслідкових зв’язків, гіпотез;
г. публічне обговорення певного проблемного питання з обов'язковою наявністю альтернативних думок щодо шляхів його розв'язання;

203. Бесіда, яка характеризується тим, що вчитель планує її у такий спосіб, щоб раніше сформовані знання становили основу для самостійного пошуку й здобування учнями нових знань :

а. катехізична;
б. евристична;

в. навчальна;
г. альтернативна;

204. Структура музею залежить:

а. від обдарованості і рівня вчителів – предметників;
б. від його профілю та від кількості зібраного краєзнавчого матеріалу;
в. від кількості учнів та педколективу школи;
г. від вимог директора школи та організатора позакласної виховної роботи.

205. Вербальний методичний прийом навчання географії, який складається з коротких, лаконічних і чітких вказівок щодо виконання певної дії учнями. Поділяється на вступний, поточний і заключний :

а. інструктаж;
б. навчальна розповідь;
в. навчальне пояснення;
г. читання вголос;

206. Навчальне пояснення як вербальний методичний прийом навчання географії має таку ознаку :

а. має довільний описовий характер;
б. розвиває уяву й естетичні почуття учнів;
в. має доказовий характер;
г. відрізняється стислістю;

207. Оприлюднення певного вагомого науково-дослідницького результату, який відповідає всім головним канонам наукового дослідження теоретичного чи експериментально-практичного рівня, ЦЕ:

а. науково-популярна розповідь;
б. наукова розповідь;
в. художня розповідь;
г. описова розповідь;

208. Шкільний музей повинен бути постійною творчою лабораторією:

а. для обдарованих дітей;
б. для підготовки вчителів до уроків;
в. для учнів та всіх жителів населеного пункту ;
г. для всього шкільного колективу.

209. За особливостями заглиблення в явища дійсності навчальна розповідь може бути :

а. художньою, науковою, науково-популярною, описовою;
б. науковою, художньою;
в. художньою, науковою, публіцистичною;
г. художньою, науковою, публіцистичною, описовою;

210. Пошук матеріалів повинен проводитися:

а. швидко, періодично та цілеспрямовано;
б. планомірно, постійно і цілеспрямовано;
в. планомірно, швидко і періодично, залежно від необхідності;
г. 3-4рази на навчальний семестр.

211. Розповідь, пояснення, інструктаж, читання вчителем уголос, робота з текстом підручника, бесіда, дискусія й навчальна (шкільна) лекція належать до методичних прийомів навчання географії :

а. ілюстративно-демонстраційних;
б. прикладних методичних;
в. вербальних;
г. невербальних;

212. Середня освіта поділятиметься на

а. середню, вищу та професійну
б. позашкільну, шкільну, професійну
в. початкову, базову та профільну
г. основну, додаткову та спеціалізовану

213. Початкова середня освіта триватиме

а. 3 роки
б. 4 роки
в. 5 років
г. 6 років

214. Базова середня освіта триватиме

а. 3 роки
б. 4 роки
в. 5 років
г. 6 років

215. Профільна середня освіта триватиме

а. 3 роки
б. 4 роки
в. 5 років
г. 6 років

216. Скільки класів охопить початкова середня освіта?

а. 1-3 класи
б. 1-4 класи
в. 1-5 класи
г. 1-6 класи

217. Скільки класів охопить базова середня освіта?

а. 3-9 класи
б. 4-9 класи
в. 5-9 класи
г. 5-10 класи

218. Скільки класів охопить профільна середня освіта?

а. 9-12 класи
б. 9-11 класи
в. 10-11 класи
г. 10-12 класи

219. Після закінчення 9 класу діти продовжуватимуть навчання у

а. гімназіях та вищих навчальних закладах
б. приватних та державних вищих навчальних закладах
в. початковій та базовій середній школі
г. ліцеях (закладах старшої або профільної школи) або ж здобуватимуть професійну освіту

220. За допомогою державної підсумкової атестації знання учнів перевірятимуть

а. після закінчення кожного рівня
б. тільки після 4 класу
в. тільки після 9 класу
г. тільки після 12 класу

221. Після закінчення кожного рівня знання учнів перевірятимуть за допомогою державної підсумкової атестації. Після 4 класу це буде

а. зовнішнє незалежне оцінювання
б. моніторинг
в. усний екзамен із трьох предметів
г. письмовий екзамен із чотирьох предметів

222. В академічних ліцеях учні зможуть

а. здобути середню освіту і, водночас, першу професію
б. глибоко підготуватися до вищої освіти
в. вивчити тільки один із предметів на дуже високому рівні
г. здобути професію, не здобуваючи середньої освіти

223. У професійних ліцеях учні зможуть

а. глибоко підготуватися до вищої освіти
б. здобути середню освіту і, водночас, першу професію
в. вивчити тільки один із предметів на дуже високому рівні
г. здобути професію, не здобуваючи середньої освіти

224. Кожен ліцей буде

а. окремою юридичною особою
б. філією базової середньої школи
в. філією вищого навчального закладу
г. початковою ланкою професійної освіти

225. Діти зможуть навчатися в професійних коледжах, здобуваючи професію як одночасно зі здобуттям повної вищої освіти, так і без нього, закінчивши

а. 5 класів
б. 7 класів
в. 9 класів
г. 12 класів

226. Обмеження терміну перебування однієї людини на посаді керівника поширяться з вишів на всі заклади освіти. Людина зможе обиратися на посаду директора

а. на один трьох річний термін
б. не більше двох шестирічних термінів поспіль
в. не більше трьох шестирічних термінів поспіль
г. без обмежень

227. Яким чином проводитимуть підвищення кваліфікації учителів відповідно до нового Закону про освіту

а. процедура підвищення кваліфікації змін не зазнає
б. не всі педагогічні й науково-педагогічні працівники повинні підвищувати кваліфікацію
в. вчитель сам обиратиме, де йому підвищувати кваліфікацію, це може бути й кілька різних установ, сумарний час навчання в яких має становити не менше 150 годин на 5 років
г. ці послуги зможуть надавати тільки різні державні установи, які матимуть відповідну ліцензію

228. Верховна Рада України розпочала реформу освітньої сфери проголосувавши за Закон "Про освіту”

а. у січні 2015 року
б. у вересні 2016 року
в. у січні 2017 року
г. у вересні 2017 року

229. Критеріями ефективності застосування певного методу навчання географії є всі, КРІМ :

а. відповідність змісту географічного навчального матеріалу;
б. пізнавальні можливості школярів;
в. забезпеченість процесу навчання географії навчальними засобами й джерелами знань;
г. низька результативність використання певного методу;

230. Опорний заклад освіти – це

а. сукупність закладів освіти (їхніх філій), у тому числі закладів позашкільної освіти, закладів культури, фізичної культури і спорту, що забезпечують доступність освіти для осіб, які проживають на відповідній території.
б. заклад загальної середньої освіти, що має зручне розташування для підвезення дітей з інших населених пунктів та який забезпечує на належному рівні здобуття профільної освіти
в. територіально відокремлений структурний підрозділ, що не має статусу юридичної особи та діє на підставі положення, затвердженого засновником відповідного закладу освіти
г. органи місцевого самоврядування різних адміністративно-територіальних одиниць, які мають право прийняти спільне рішення про організацію здобуття початкової, базової та профільної середньої освіти в закладі освіти

231. Філія закладу освіти - це

а. сукупність закладів освіти (їхніх філій), у тому числі закладів позашкільної освіти, закладів культури, фізичної культури і спорту, що забезпечують доступність освіти для осіб, які проживають на відповідній території.
б. заклад загальної середньої освіти, що має зручне розташування для підвезення дітей з інших населених пунктів та який забезпечує на належному рівні здобуття профільної освіти
в. територіально відокремлений структурний підрозділ, що не має статусу юридичної особи та діє на підставі положення, затвердженого засновником відповідного закладу освіти
г. органи місцевого самоврядування різних адміністративно-територіальних одиниць, які мають право прийняти спільне рішення про організацію здобуття початкової, базової та профільної середньої освіти в закладі освіти

232. Математична компетентність в географії передбачає вміння

а. застосовувати математичні методи для розв’язання географічних проблем і задач, розуміти і використовувати математичні моделі природних та суспільних явищ і процесів
б. пояснювати явища в живій природі, використовуючи наукове мислення, самостійно чи в групі досліджувати живу природу, аналізувати і визначати проблеми довкілля
в. використовувати сучасні цифрові технології і пристрої для спостереження за довкіллям, явищами і процесами в суспільстві і живій природі
г. організовувати й оцінювати свою навчально-пізнавальну діяльність, зокрема самостійно

чи в групі планувати і проводити спостереження або експерименти, реалізовувати проекти, ставити перед собою цілі і досягати їх, вибудовувати власну траєкторію розвитку впродовж життя

233. Основні компетентності у природничих науках і технологіях в географії передбачають вміння

а. застосовувати математичні методи для розв'язання географічних проблем і задач, розуміти і використовувати математичні моделі природних та суспільних явищ і процесів
б. пояснювати явища в живій природі, використовуючи наукове мислення, самостійно чи в групі досліджувати живу природу, аналізувати і визначати проблеми довкілля
в. використовувати сучасні цифрові технології і пристрої для спостереження за довкіллям, явищами і процесами в суспільстві і живій природі
г. організовувати й оцінювати свою навчально-пізнавальну діяльність, зокрема самостійно чи в групі планувати і проводити спостереження або експерименти, реалізовувати проекти, ставити перед собою цілі і досягати їх, вибудовувати власну траєкторію розвитку впродовж життя

234. Метод навчання географії, призначений для поступового залучування учнів до творчої діяльності. За цим методом школярі, під керівництвом учителя, вчаться самостійно вирішувати проблемні завдання :

а. частково-пошуковий (евристичний) метод;
б. дослідницький метод;
в. репродуктивний метод;
г. пояснювально-ілюстративний метод;

235. Метод навчання, який залучає учнів до процесу розв'язування проблеми як засобу організації їхньої навчально-пізнавальної діяльності :

а. репродуктивний метод;
б. метод проблемного викладання навчального матеріалу;
в. евристичний метод;
г. дослідницький метод;

236. За характером навчально-пізнавальної діяльності учнів виокремлюють такі методи навчання географії, КРІМ :

а. пояснювально-ілюстративний;
б. репродуктивний;
в. частково-пошуковий;
г. інформаційний;

237. Упорядкована взаємопов'язана діяльність учителя й учнів у процесі навчання географії, спрямована на досягнення навчальної мети, це :

а. методи навчання географії;
б. концептуально-пізнавальна діяльність;
в. географічне навчальне моделювання;
г. суб'єктивний аспект навчальної діяльності;

238. Географічні закономірності – це :

а. узагальнена форма відображення дійсності, зміст якої у цілому визначається суттєвими ознаками географічних об'єктів, процесів і явищ і відношеннями між ними;
б. необхідність приділення уваги кожній ланці причинно-наслідкових зв'язків при їхньому навчальному моделюванні;
в. об'єктивно існуючий постійний взаємозв'язок між географічними об'єктами, процесами та явищами, зумовлений їхньої сутністю;

г. забезпечення різноманітності методичних навчальних прийомів і форм організації навчання при повторюванні й закріплюванні географічних понять;

239. Географічні гіпотези й теорії, поняття, причинно-наслідкові зв'язки та закономірності, це види :

а. теоретичних географічних знань;
б. практичних географічних знань;
в. емпіричних географічних знань;
г. навчально-пізнавальної діяльності учнів;

240. Відповідно до структури нової навчальної програми з географії у 6 класі вивчається

а. Загальна географія
б. Материки й океани
в. Україна у світі: природа, населення
г. Україна і світове господарство

241. Вид емпіричних знань, почуттєво-наочні образи природних чи соціально-економічних об’єктів, процесів і явищ, ЦЕ :

а. географічні факти;
б. номенклатура;
в. досвід творчої діяльності;
г. географічні уявлення;

242. До складу емпіричних географічних знань як типу НЕ входить :

а. географічні факти;
б. номенклатура;
в. досвід творчої діяльності;
г. уявлення;

243. Зміст принципу, який відображається у забезпеченні всебічного вивчання учнями своєї місцевості й використанні краєзнавчого матеріалу в процесі навчання :

а. краєзнавчий;
б. емоційності навчання;
в. практичної спрямованості навчання;
г. науковості навчання;

244. Зміст принципу, який відображається у спонуканні школяра, який є суб’єктом навчання географії, до активної участі у навчальному процесі й самостійного усвідомлення знань в умовах власної інтенсивної пізнавальної діяльності :

а. систематичності й послідовності навчання;
б. наочності у навчанні;
в. індивідуального підходу до учнів;
г. свідомості й активності учнів у навчанні;

245. Принципи навчання – це :

а. система провідних ідей, положень і нормативно-методичних вимог до організації й здійснення навчально-виховного процесу, які мають характер норм і загальних указівок, що втілюються у конкретні правила навчання географії;
б. сукупність об’єктивних, істотних, стійких і повторюваних зв’язків між компонентами навчально-виховного процесу, які зумовлюють ефективність навчання географії;
в. закономірний перебіг педагогічної взаємодії, який характеризується постійною взаємозалежною діяльністю вчителя й навчально-пізнавальною діяльністю учнів;

г. дидактично перероблена й обґрунтована та призначена для освітянських цілей система географічних наукових знань;

246. Стиль спілкування учителя з учнем, який характеризується особистісно-орієнтованою взаємодією вчителя й учнів і найбільш ефективно реалізує суб’єкт-суб’єктну модель навчання :

а. авторитарний;
б. ліберальний;
в. демократичний;
г. диктаторський;

247. Першим етапом процесу навчання географії є :

а. перевірка й оцінювання рівня засвоєння знань, умінь і навичок школярів;
б. систематизація й узагальнення засвоєних географічних знань і вмінь учнів;
в. формування понять, які відображають суть географічних об’єктів вивчання;
г. постановка цілей і завдань, загальна мотивація діяльності учнів;

248. Метою вивчення наскрізної змістової лінії "Екологічна безпека та сталий розвиток" у географії є формування

а. в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, щоб вони зберігали і захищали довкілля і усвідомлювали сталий розвиток, були готові брати участь у вирішенні питань довкілля і розвитку суспільства
б. відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави
в. учня духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінним членом суспільства, який здатний вести здоровий спосіб життя, допомагати у формуванні безпечного здорового життєвого середовища.
г. кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі

249. Метою вивчення наскрізної змістової лінії "Громадянська відповідальність" у географії є формування

а. в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, щоб вони зберігали і захищали довкілля і усвідомлювали сталий розвиток, були готові брати участь у вирішенні питань довкілля і розвитку суспільства
б. відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави
в. учня духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінним членом суспільства, який здатний вести здоровий спосіб життя, допомагати у формуванні безпечного здорового життєвого середовища.
г. кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі

250. Метою вивчення наскрізної змістової лінії "Здоров’я і безпека" у географії є прагнення сформувати

а. в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, щоб вони зберігали і захищали довкілля і усвідомлювали сталий розвиток, були готові брати участь у

вирішенні питань довкілля і розвитку суспільства
б. відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави
в. учня духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінним членом суспільства, який здатний вести здоровий спосіб життя, допомагати у формуванні безпечного здорового життєвого середовища.
г. кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі

251. Метою вивчення наскрізної змістової лінії "Підприємливість і фінансова грамотність" у географії є забезпечення

а. в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, щоб вони зберігали і захищали довкілля і усвідомлювали сталий розвиток, були готові брати участь у вирішенні питань довкілля і розвитку суспільства
б. відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави
в. учня духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінним членом суспільства, який здатний вести здоровий спосіб життя, допомагати у формуванні безпечного здорового життєвого середовища.
г. кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі

252. Сукупністю взаємопоєднаних змістових орієнтацій, знань, умінь, навичок і досвіду діяльності учнів стосовно певного кола об’єктів реальної дійсності, необхідних для особисто- й соціально-значущої продуктивної діяльності школярів, називається :

а. освітня компетенція;
б. загальна дидактика географії;
в. соціально-економічні курси;
г. змістова основа;

253. Створення моделі як замінника певного оригінального географічного об'єкта вивчання, який зберігає основні властивості цього об'єкта та підтримує активну навчально-пізнавальну діяльність учнів, ЦЕ :

а. географічний об’єкт вивчання;
б. концептуально-пізнавальна діяльність;
в. географічне навчальне моделювання;
г. методична форма організації навчання;

254. До теоретичних методів педагогічного наукового дослідження не належить :

а. логічні методи;
б. експериментальний метод;
в. системно-числові методи;
г. метод вивчання першоджерел;

255. Метод узагальнення – це :

а. логічно обґрунтований процес переходу від окремого до загального, результатом якого є отримання інтегрованих понять, суджень, умовиводів, законів, теорій;
б. використання загальних наукових положень при дослідженні конкретного педагогічного об'єкта, предмета і процесу;
в. з’ясування причинно-наслідкових зв’язків між різними об'єктами вивчання та узагальнення емпіричних даних шляхом просувань від конкретного до загального, від відомого до невідомого;
г. уявний або практичний поділ об’єкта досліджень на структурні або структурно-функціональні складники;

256. До системно-числових методів педагогічного наукового дослідження належить :

а. ідеалізація;
б. типізація;
в. математично-статистичний метод;
г. метод аналогії;

257. Спостереження вчителя за власною педагогічною діяльністю й за навчально-пізнавальною діяльністю учнів, це :

а. самоаналіз;
б. анкетування;
в. наукове спостереження;
г. самоспостереження;

258. Педагогічний експеримент :

а. наукове дослідження процесу навчання й виховання, яке створює можливість спостерігати певні складники цього процесу за умов їхнього контролю й обліку;
б. метод, що виявляє й пояснює складні взаємозв’язки об'єктів вивчання та сприяє здійсненню їхньої класифікації й типізації за класифікаційними ознаками;
в. виявлення загальних й специфічних особливостей змісту об'єкта вивчання та його спільних рис чи відмінностей від інших таких об'єктів;
г. формалізація складного об’єкта вивчання як цілісної системи й визначення співвідношення її структурно-функціональних частин;

259. Різновид педагогічного експерименту, який має на меті зафіксувати рівень навчально-пізнавальної діяльності та рівень сформованості навчальних досягнень учнів в експериментальному й контрольному класах на певному етапі проведення формувального експерименту або після його завершення :

а. комплексний експеримент;
б. контрольний експеримент;
в. природний експеримент;
г. лабораторний експеримент;

260. Першим довів необхідність запровадження географії в школі як самостійного предмета, приділяв особливу увагу навчанню елементам фізичної й політичної географії на засадах вітчизнознавства :

а. Я.А. Коменський;
б. Харитон Чеботарьов;
в. Василь Зуєв;
г. К. Д. Ушинський;

261. У отриманні шкільної географічної освіти Західної Європи виділяють ……. послідовних стадії, кожна з яких відповідає певному змісту такої освіти :

а. чотири;
б. шість;
в. дві;
г. три;

262. Особливістю вивчення шкільної географії у країнах Центральної та Східної Європи є те, що :

а. держави цього регіону до початку 1990-х років багато в чому орієнтувалися на структуру шкільної географії, яка склалася в радянській школі;
б. головним завданням вчителів є не стільки формування в учнів остаточних знань з географії, скільки формування здатності перманентно удосконалювати свої географічні знання;
в. поширеною стає природоохоронна освіта, спрямована на виховання громадянської відповідальності за стан довкілля;
г. у шкільних курсах з географії значного поширення набуло вивчання комплексних проблем, що є міждисциплінарними (наприклад, експоненційного зростання чисельності людства, обмеженості доступних природних і інших ресурсів);

263. Мета шкільної географічної освіти передбачає все, КРІМ :

а. всебічний розвиток особистості;
б. створення навичок і накопичення досвіду самостійної навчально-пізнавальної діяльності;
в. формування географічних компетенцій, спрямованих на їхнє застосування у майбутньому дорослому житті;
г. підтримка фізичного здоров'я школярів;

264. Базовий навчальний план середньої школи, освітні стандарти галузевих знань та державні вимоги до рівня засвоєння змісту середньої освіти за ступенями навчання містить :

а. Національна доктрина розвитку освіти;
б. Концепція загальної середньої освіти;
в. Державний стандарт базової та повної середньої освіти;
г. Концепція державного стандарту спеціальної освіти;

265. До завдань, які дадуть змогу реалізувати мету навчання географії, НЕ належить :

а. формувати в учнів цілісний географічний образ Землі;
б. розвивати геопросторове мислення школярів і вміння ними логічно викладати свої думки;
в. формування предметної математичної компетентності;
г. виховувати національно свідомого громадянина, патріота, дбайливого господаря, грамотну освічену людину, гуманіста й природолюба;

266. Затверджений Міністерством освіти, науки, молоді та спорту України своєрідний стандарт шкільної географічної освіти, який визначає зміст географії у школі, її структуру, послідовність навчання за курсами, розділами й темами, а також систему необхідних знань, умінь і навичок, які має бути сформовано у школярів, це :

а. Навчальна програма з географії;
б. Державний стандарт базової і повної середньої освіти;
в. Державна програма "Вчитель";
г. Національна доктрина розвитку освіти;

267. У 5-му класі вивчається :

а. пропедевтичний курс "Природознавство";
б. "Географія материків і океанів";
в. "Соціально-економічна географія світу";
г. "Географія України";

268. План, який складається на основі навчальної програми для загальноосвітніх навчальних закладів з географії на рік або семестр. У ньому зазначаються розділи й теми певного курсу, кількість уроків, теми уроків і календарні строки та обов'язково наводиться зміст практичних робіт, передбачених програмою :

а. план-конспект;
б. поурочний план;
в. календарно-тематичний план;
г. авторська модель;

269. Самоспостереження й аналіз учителем власної діяльності у навчально-виховному процесі, ЦЕ :

а. рефлексія;
б. особисті компетенції;
в. самовдосконалення;
г. корекція своєї діяльності;

270. Навчально-пізнавальна діяльність учнів

а. всебічний розвиток особистості учня;
б. особлива активізація їхніх органів відчуття, яка веде до цілеспрямованого й усвідомленого засвоювання ними знань і вмінь;
в. володіння основами сучасних інформаційних і інформаційно-мережних технологій;
г. наявність уявлень з основ філософії, психології, педагогіки;

271. Пізнавальна активність учнів не має такої ознаки :

а. вибірковість;
б. усвідомленість;
в. результативність;
г. комунікабельність;

272. Відчуття й сприйняття, увага, пам'ять, мислення, уява, мова належить до:

а. когнітивних процесів;
б. навчальних процесів;
в. пізнавальних процесів;
г. навчально-пізнавальних процесів;

273. Який когнітивний процес є найважливішим та акумулює набутий досвід людини у вигляді уявлень і знань :

а. розуміння;
б. сприйняття;
в. пам'ять;
г. мислення;

274. У залежності ж від того, як саме відбувається запам'ятовування, виокремлюють пам'ять :

а. логічну, вербальну;
б. механічну, вербальну, образну пам'ять;
в. механічну, образну;
г. логічну, образну, інтелектуальну;

275. Головними компонентами змісту дидактики географії є все, крім :

а. загальна педагогічна мета навчання географії й конкретні освітні, ті, що розвивають, і виховні цілі;

б. зміст і структура шкільної географії;
в. предмети, що вивчаються у загальноосвітній школі;
г. організація навчально-пізнавальної діяльності учнів при навчанні географії;

276. Загальна дидактика географії розглядає :

а. особливості застосування основних положень загальної дидактики географії до процесу навчання за конкретними шкільними географічними курсами;
б. процес навчання географії у школі у цілому;
в. форми організації навчально-пізнавальної діяльності;
г. роботу з географічними картами та іншими унаочнювальними засобами навчання;

277. Поурочний план роботи вчителя складається:

а. кожної чверті;
б. двічі на рік;
в. один раз на рік;
г. до кожного уроку.

278. На початку вивчення теми доцільно проводити:

а. урок корекції знань;
б. вступний урок;
в. урок узагальнення та систематизації знань;
г. диспут.

279. Урок, який за структурою включає вступ, перевірку домашнього завдання, вивчення нового матеріалу та його закріплення, називають:

а. уроком корекції знань;
б. вступним уроком;
в. уроком розширення та поглиблення знань;
г. комбінованим.

280. Урок розширення та поглиблення знань доцільно проводити у формі:

а. комбінованого;
б. нестандартного;
в. практичної роботи;
г. контрольної роботи.

281. Урок формування вмінь і навичок учнів також вважається уроком:

а. корекції та контролю;
б. застосування набутих знань на практиці;
в. узагальнення та систематизації знань;
г. розширення та поглиблення знань.

282. Урок формування вмінь і навичок учнів проводиться:

а. у формі практичної роботи;
б. на початку вивчення теми;
в. у формі заліку;
г. у формі лекції.

283. До уроків нестандартних активних форм навчання належать зокрема:

а. контрольні роботи;
б. конференції;

в. заліки;
г. практичні роботи.

284. Виберіть нестандартні активні форми навчання:

а. контрольні роботи;
б. рольові ігри;
в. заліки;
г. практичні роботи.

285. Уроки нестандартних активних форм навчання можуть проводитись у формі:

а. контрольної роботи;
б. диспуту;
в. заліку;
г. практичної роботи.

286. Активні форми навчання можуть проводитись у вигляді:

а. контрольної роботи;
б. заочних мандрівок;
в. заліку;
г. практичної роботи.

287. Урок корекції та контролю знань проводиться зазвичай:

а. при вивченні нового матеріалу;
б. наприкінці вивченої теми;
в. у формі лекції;
г. на початку вивчення нового матеріалу.

288. Урок корекції та контролю не можна провести у формі:

а. лекції;
б. заліку;
в. контрольної роботи;
г. самостійної роботи.

289. Уроки корекції та контролю однотипні з уроками:

а. комбінованими;
б. вивчення нового матеріалу;
в. перевірки та обліку знань;
г. вступними.

290. Проблемно-пошуковий та науково-дослідницький методи навчання ефективно використовувати при проведенні уроків:

а. корекції знань;
б. вивчення нового матеріалу;
в. практичних робіт;
г. заліків.

291. На вступних уроках з теми вчителю доцільно використовувати:

а. лекцію чи бесіду;
б. самостійну роботу;
в. практичну роботу;
г. урок-конференцію.

292. До видів позакласної роботи не відноситься:

а. туристсько-краєзнавчий клуб;
б. гурток;
в. факультатив;
г. Секція

293. Довгі циліндричні стовпці льоду, добуті шляхом буріння льодових щитів Гренландії, Шпіцбергена, Антарктиди, андських і тибетських високогір'їв, дають хронологічно неперервну інформацію про зміни температури, добуту за допомогою вимірювання співвідношень стійких ізотопів кисню та водню в молекулах води, з яких складається крига, називаються

а. Дендрохронологічні шкали
б. Керни
в. Спектри
г. Градієнти

294. Швидкі темпи нагромадження осаду на морському дні забезпечили порівняно докладний літопис середньорічного потепління та похолодання в районі

а. Затоки Каріако поблизу узбережжя Венесуели
б. Затоки Маракайбо поблизу узбережжя Венесуели
в. Біскайської затоки поблизу узбережжя Іспанії
г. Ботнічної затоки поблизу узбережжя Фінляндії

295. Масу водяної пари, що міститься в одиниці об'єму вологого повітря називають:

а. абсолютною вологістю повітря
б. парціальним тиском
в. ступенем зволоженості
г. шаром опадів

296. Корали, які ростуть поблизу від морської поверхні, мають щільні річні прожилки карбонату кальцію. Вимірюючи варіативне співвідношення ізотопів кисню 18O та 16O, дослідники з'ясовують температурні коливання у минулому. Із них вдається отримати інформацію про зміни клімату

а. 5-10 тис. р. тому
б. 3-5 тис. р. тому
в. 1-3 тис. р. тому
г. 200-300 р. тому

297. Чітким встановленням часових меж зміни досліджуваного явища повинно супроводжуватись використання

а. Картографічного методу
б. Радіовуглецевого датування
в. Ландшафтно-лексикологічного методу
г. Методу історико-географічних зрізів

298. Зв'язати історичні зрізи і визначити загальні тенденції розвитку географічного об'єкту за історичний час передбачає використання

а. Радіовуглецевого датування
б. Діахронічного методу
в. Ландшафтно-лексикологічного методу
г. Методу історико-географічних зрізів

299. В історичному процесі зміни природи і господарства необхідно вивчати інерційність еволюції. Можна говорити про тренд (напрямок розвитку) і циклічно змінні елементи природного середовища. Все це досліджується за допомогою

а. Топонімічного методу
б. Діахронічного методу
в. Ландшафтно-лексикологічного методу
г. Методу історико-географічних зрізів

300. Отримання карт, які показують динаміку розвитку ландшафту можливе шляхом накладання різночасових карт одного масштабу одна на одну із відображенням змін, що відбулись за певний проміжок часу, передбачає

а. Радіовуглецеве датування
б. Картографічний метод
в. Ландшафтно-лексикологічний метод
г. Метод історико-географічних зрізів

301. Відношення абсолютної вологості повітря до її максимального значення при заданій температурі:

а. відносною вологістю повітря
б. вологовмістом пари
в. абсолютною вологістю
г. тиском водяної пари

302. Як називають температуру, при якій водяна пара, що є в повітрі, досягає стану насиченості водяною парою при незмінному тиску і даному стані вологоутримання?

а. точка роси
б. вологовмістом пари
в. абсолютною вологістю
г. тиском водяної пари

303. Для визначення вологості повітря використовується:

а. психрометр;
б. барометр;
в. анемометр;
г. термометр.

304. Виберіть характеристики вітру:

а. швидкість, напрямок
б. вологовміст пари
в. абсолютна вологість
г. тиск водяної пари

305. Комп’ютери симулюють поведінку кліматичної системи світу на основі великих обсягів вхідних даних, отриманих із буїв (метеорологічний буй, стаціонарний плавучий пристрій, що збирає і передає дані про стан погоди), показів інструментів, індикаторів і супутників. Це називається

а. Кореляційний аналіз
б. Комп’ютерне моделювання
в. Регресійний аналіз
г. Масспектрометричний метод

306. До найдавніших і досить детальних описів південної частини України із значною часткою географічної інформації належить твір Геродота з Галікарнасу (484—425 до н. е.)

а. Скотія
б. Дакія
в. Скіфія
г. Сарматія

307. Письмові відомості про Україну можна знайти у візантійського імператора

а. Костянтина VII Порфірородного (X ст.)
б. Феодосія I Великого
в. Іракліона
г. Костянтина IX Мономаха

308. У XVII ст. найбільш об'єктивним і найточнішим є "Опис України" (1650)

а. Костянтина VII Порфірородного (X ст.)
б. Г. Л. Боплана
в. С. Рудницького
г. Пилипа Орлика

309. Який чинник є визначальним у виникненні вітру:

а. Нерівномірний розподіл тиску в горизонтальній площині
б. Неупорядкований, хаотичний рух повітря
в. Різниця швидкості вітру в суміжних шарах повітря
г. Перемішування повітря за рахунок вологості

310. Яка причина виникнення турбулентності в атмосфері:

а. Різниця швидкості вітру в суміжних шарах повітря
б. Неупорядкований, хаотичний рух повітря
в. Нерівномірний розподіл тиску в горизонтальній площині
г. Перемішування повітря за рахунок тиску

311. Як називають в метеорології явища, які виникають в результаті відбиття, заломлення, розсіювання та дифракції сонячного або місячного світла:

а. Оптичні явища
б. Електричні явища
в. Гідрометеори
г. Літометеори

312. Виберіть приклади оптичних явищ в атмосфері:

а. Гало, міраж
б. Блискавка, грім
в. Роса, іній
г. Пилова буря

313. Виберіть приклади електричних явищ атмосфери:

а. Блискавка, грім
б. Гало, міраж
в. Роса, іній
г. Шквал, вихор, смерч

314. Виберіть приклад явищ гідрометеорів в метеорології:

а. Хмари, іній хуртовини
б. Гало, грім
в. Вихор, смерч
г. Пилова буря

315. Виберіть відповідь, що відображає хімічний склад сухого повітря:

а. Азот (78%), кисень (21%), аргон (1%), інші домішки
б. Кисень (78%), азот (21%), вуглекислий газ (1%), інші домішки
в. Водяна пара (25%), азот (78), вуглекислий газ (1%), інші домішки природного і антропогенного походження (1%)
г. вуглекислий газ (78%), інші домішки природного і антропогенного походження (22%)

316. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на тропосферу, стратосферу, мезосферу, термосферу та екзосферу:

а. за характером зміни температури повітря з висотою
б. за складом повітря
в. за характером фізико-хімічних процесів
г. за взаємодією з підстилаючою поверхнею

317. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на гомосферу та гетеросферу:

а. за складом повітря
б. за взаємодією з підстилаючою поверхнею
в. за характером зміни температури повітря з висотою
г. за характером фізико-хімічних процесів

318. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на озоносферу, іоносферу, нейросферу, хемосферу:

а. за характером фізико-хімічних процесів
б. за складом повітря
в. за взаємодією з підстилаючою поверхнею
г. за характером зміни температури повітря з висотою

319. Для видів даного біому характерна наявність кауліфлорії і раміфлорії.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. неморальні та бореальні лісові формації

320. Вітри, що дмуть від поясів високого тиску 30-х широт в напрямку до широт 50°–70° пн. і пд. ш., відхиляються вправо або вліво залежно від півкулі настільки сильно, що їх називають:

а. пасатами;
б. західними;
в. північно-східними;
г. південно-східними.

321. На напрямок вітру впливає обертання Землі навколо своєї осі, внаслідок чого вітер завжди відхиляється від свого початкового напрямку в північній півкулі:

а. праворуч;
б. ліворуч;
в. тільки на захід;
г. тільки на схід.

322. Ступінь вітрового хвилювання оцінюють за шкалою:

а. 3-бальною;
б. 10-бальною;
в. 9-бальною;
г. 5-бальною.

323. У Світовому океані у Північній півкулі формується:

а. одне кільце течій;
б. два кільця течій;
в. течія західних вітрів;
г. три кільця течій.

324. Велика різниця між температурами різних територій материка Північна Америка зумовлена передусім:

а. відмінностями у характері підстилаючої поверхні;
б. різним впливом океанічних течій;
в. відмінностями в абсолютних висотах територій;
г. великою протяжністю материка з півночі на південь.

325. Розташуйте шари атмосфери від поверхні Землі і до космічного простору за ознакою зміни температури повітря:

а. тропосфера – стратосфера – мезосфера – термосфера – екзосфера
б. стратосфера – мезосфера – тропосфера – термосфера – екзосфера
в. гомосфера – гетеросфера
г. озоносфера – іоносфера – нейросфера

326. Розташуйте шари атмосфери від поверхні Землі і до космічного простору за ознакою складу повітря:

а. гомосфера – гетеросфера
б. стратосфера – тропосфера – мезосфера – термосфера – екзосфера
в. стратосфера – мезосфера – термосфера
г. озоносфера – іоносфера – нейросфера

327. Гори Аппалачі за віком утворення складок належать до:

а. байкальської складчастості;
б. каледонської та герцинської складчастості;
в. мезозойської складчастості;
г. докембрійських фаз горотворення.

328. Утворення сильних ураганів (торнадо) зумовлене:

а. великою різницею тисків та температур між повітряними масами;
б. існуванням високих гірських хребтів, що зумовлюють сильне завихрення повітря;
в. особливостям простягання основних орографічних елементів поверхні;
г. протяжності материка з півночі на південь.

329. У тропічному поясі на високих плато Центральної Америки панують:

а. савани;
б. лісостепи;
в. вологі вічнозелені ліси;
г. твердолистяні ліси.

330. У внутрішніх районах Кордильєр розміщена зона:

а. напівпустель;
б. саван;
в. пустель;
г. твердолистяних лісів.

331. На півночі помірного поясу Північної Америки в умовах прохолодного літа і надмірного зволоження сформувалася зона:

а. тундри;
б. мішаних лісів;
в. лісотундри;
г. тайги.

332. В епоху якої складчастості сформувалися Берегові хребти Кордильєр на території США?

а. каледонської;
б. герцинської;
в. мезозойської;
г. альпійської.

333. Численні зниження та горби на рівнинних просторах північної частини материка Північна Америка утворилися внаслідок:

а. рухів літосферних плит;
б. діяльності материкового зледеніння;
в. вулканізму;
г. зсувів і осипищ.

334. Відкрив півострови Ньюфаундленд та Лабрадор:

а. Генрі Гудзон;
б. Джон Кабот;
в. Джон Девіс;
г. Вітус Берінг.

335. У якій природній зоні Євразії зустрічаються чорний гімалайський ведмідь, бамбуковий ведмідь – панда, леопарди, мавпи – макаки і гібони?

а. перемінно-вологих (мусонних) лісів;
б. савани і рідколісся;
в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
г. вологих екваторіальних лісів.

336. Особливістю найбільших річок басейну Тихого океану Євразії є те, що вони:

а. мають переважаюче льодовикове живлення;
б. усі взимку замерзають;
в. розливаються в основному влітку під час мусонних дощів;
г. усі при впадінні в море утворюють естуарій.

337. Особливістю річок басейну Північного Льодовитого океану Євразії є те, що вони:

а. живляться в основному за рахунок літніх дощів;
б. більшість річок мають льодовикове живлення;
в. своє скресання починають з верхів'їв;
г. усі при впадінні у море утворюють дельту.

338. Який тип атмосферної циркуляції панує на більшості території континентальної Європи?

а. Арктичного максимуму;
б. західних вітрів;
в. Азіатського максимуму;
г. Атлантичного мінімуму.

339. Особливістю однієї з найбільших річок басейну Індійського океану – річки Інд є те, що:

а. річка утворює величезну спільну дельту з Брахмапутрою;
б. на річці бувають грандіозні повені, що загрожують загибеллю густонаселеним островам;
в. на рівнині вона тече повільно, розпадається на рукави, утворює озеровидні розширення;
г. річка у посушливі сезони іноді не досягає Аравійського моря.

340. У якій частині Євразії спостерігається найбільше вулканів та землетрусів

а. північна частина материка
б. західна частина Азії
в. східне узбережжя материка
г. гори Тибету і Забайкалля

341. Рельєф Євразії дуже різноманітний, тому що:

а. на її території дуже різноманітні кліматичні умови;
б. її територія має давню історію геологічного розвитку та складну тектонічну будову;
в. в основі материка лежить одна велика платформа, яка складена різноманітними гірськими породами;
г. у межах її території є давні платформи та області складчастості.

342. Скандинавські ріки басейну Атлантичного океану:

а. повноводні узимку і міліють сухим літом;
б. утворюють дельти з декількома рукавами;
в. короткі, порожисті, течуть по твердих породах;
г. течуть начебто по насипу, який утворений власними наносами.

343. Типовими деревами вологих екваторіальних лісів Євразії є:

а. вічнозелені дуби, дика маслина, благородний лавр, південна сосна – пінія, кипариси;
б. магнолії, камфорний лавр, камелії, тунгове дерево, бамбук;
в. дуб, бук, граб, особливі види сосни, кипариси;
г. велика кількість видів пальм (до 300 видів), бамбука;

344. Від тропічних пустель Африки й Австралії азіатські пустелі помірного поясу відрізняються:

а. вищими літніми температурами;
б. відсутністю рослин, що запасають воду в тканинах – сукулентів;
в. теплішою зимою;
г. тим, що бурі і сіро-бурі ґрунти тут не утворюють суцільного покриву.

345. Багато природних зон Євразії не мають суцільного поширення, або їх простягання істотно відхиляється від широтного напрямку тому, що:

а. материк сильно витягнутий з півночі на південь;
б. у межах географічних поясів характерні значні відмінності у температурах літніх місяців;
в. характерні значні відмінності у середніх температурах на різних широтах;
г. характерні значні відмінності у величинах та режимах зволоження різних частин географічних поясів.

346. Домінування у лишайниковому покриві різних видів ягелю (так звані ягельні тундри) характерне для

а. Європейської тундри
б. центрально-сибірської тундри
в. пустищ субантарктики
г. європейської пушти

347. У лісостепу Євразії переважає трав'яниста рослинність на ґрунтах:

а. дерново-підзолистих;
б. чорноземних;
в. каштанових;
г. сіро-бурих.

348. Їх межа у Північній півкулі знаходиться приблизно на 32° пн. ш. (Південна Каліфорнія, Флорида, Бермудські острови), а в Південній півкулі доходить до 44° пд. ш. (о. Чатам на схід від Нової Зеландії). Це

а. гілеї
б. мангри
в. сельва
г. тусоки

349. У якій природній зоні Євразії вирубані ліси не відновлюються, а їхнє місце займають чагарникові формації?

а. перемінно-вологих (мусонних) лісів;
б. савани і рідколісся;
в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
г. вологих екваторіальних лісів.

350. Найбільш типовими низькорослими деревами лісотундрового рідколісся Євразії є:

а. береза, ялина, модрина;
б. кедр, дуб, бук;
в. модрина, кедр, сосна;
г. липа, береза, вільха.

351. Одні з найбільших покладів кам'яного вугілля материка розташовані на територіях:

а. півостровів Південної Європи;
б. Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ;
в. Центральної та Південно-Західної Азії;
г. півострова Індостан та Великої Китайської рівнини.

352. Шельф у Тихому океані займає відносно невелику площу, а ширина його поблизу берегів Євразії:

а. не перевищує десятків кілометрів;
б. виміряється сотнями кілометрів;
в. не перевищує кілька десятків метрів;
г. не перевищує 10 000 км.

353. Велика частина Тихого океану знаходиться в екваторіальному, субекваторіальному і тропічному поясах. Температура повітря над цими акваторіями:

а. увесь рік становить +16 ...+24 °С;
б. увесь рік становить +10…+12°;
в. близько 0°;
г. не завжди додатня.

354. У Європі, в умовах достатньої кількості тепла й опадів, переважають широколистяні ліси:

а. букові;
б. дубові;
в. кленові;
г. грабові.

355. Тигр живе у мішаних та широколистяних лісах Євразії:

а. на території Японії;
б. у басейні Амуру;
в. у Тибеті;
г. в Сибіру.

356. Індаїнг (ліс з іну - з диптерокарпових) - сухий і сонячний ліс, середня висота дерев 8-24 м; стовбури дерев покручені, з непропорційно товстими гілками характерний для

а. Індії
б. М'янми
в. Бразилії
г. Казахстану

357. До омолоджених гір герцинського горотворення у Євразії не належать гори:

а. Алтай;
б. Тянь-Шань;
в. Кунь-лунь;
г. Уральські.

358. До Альпійсько-Гімалайського поясу відносять гори:

а. Гімалаї, Тянь-Шань, Алтай, Альпи;
б. Гімалаї, Кавказ, Альпи, Карпати;
в. Гімалаї, Тибет, Кавказ, Іранське нагір'я;
г. Гімалаї, Кавказ,Уральські гори, Альпи.

359. Що таке розсіювання радіації:

а. часткове перетворення радіації, яка має певний напрямок поширення (а саме такою є пряма сонячна радіація, що поширюється у вигляді паралельних променів), у радіацію, що йде по всіх напрямках
б. процес поглинання сонячної радіації в атмосфері Землі
в. розсіювання, яке відбувається на молекулах і комплексах молекул
г. зменшення густини радіації у всіх напрямках

360. У Північному Льодовитому океані поблизу берегів Євразії переважає багаторічний лід товщиною 2–4 м і більше, що називається:

а. торос;
б. пак;
в. шуга;
г. крига.

361. Від Чукотського і Східносибірського морів води в океані рухаються у зворотному напрямку, утворюючи Трансарктичну течію, що спрямована:

а. з півдня на північ;
б. з півночі на південь;

в. із заходу на схід;
г. зі сходу на захід.

362. Моря Північного Льодовитого океану лежать у північному субполярному поясі. До помірного поясу відноситься тільки море:

а. Норвезьке;
б. Чукотське;
в. Східносибірське;
г. Лаптєвих.

363. На західну частину материка Північна Америка на північ від паралелі 30° пн. ш. найбільший вплив мають вітри:

а. пасати;
б. західні;
в. північно-східні;
г. мусонні.

364. Виберіть явища, що пов’язані із розсіюванням радіації:

а. усінаведені відповіді
б. Блакитний колір неба
в. Сутінки
г. Розсіяне світло в денні часи

365. Найбільшою річкою Євразії є:

а. Хуанхе;
б. Амур;
в. Янцзи;
г. Волга.

366. Про яке явище йдеться: "Освітлення Сонцем, яке знаходиться під горизонтом, високих шарів атмосфери, завдяки чому освітлюється поверхня Землі, що перебуває в тіні":

а. Сутінки
б. Блакитний колір неба
в. Зміна забарвлення прямого сонячного світла
г. Розсіяне світло в денні години

367. До давніх платформи у межах Євразії належить:

а. Західноєвропейська;
б. Західносибірська;
в. Східноєвропейська;
г. Туранська.

368. У високих Альпійських горах бере початок одна з великих річок Європи:

а. Одра;
б. Дунай;
в. Рейн;
г. Вісла.

369. Руйнування берегів морськими водами, називається:

а. акрецією;
б. корозією;

в. абразією;
г. абляцією.

370. У період каледонського етапу сформували низькі і середньовисокі гори:

а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
б. Кузнецький Алатау;
в. Східний Саян;
г. Великий Хінган.

371. Мезозойські складчасті структури – це:

а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
б. Кузнецький Алатау;
в. Східний Саян;
г. Великий Хінган.

372. До структур байкальського віку (байкаліди) належить:

а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
б. Кузнецький Алатау;
в. Східний Саян;
г. Великий Хінган.

373. Герцинські складчасті структури сформували:

а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
б. Кузнецький Алатау;
в. Східний Саян;
г. Великий Хінган.

374. До монголо-охотського геосинклінального поясу не належить:

а. Саяни;
б. гори Прибайкалля і Забайкалля;
в. Станове нагір’я;
г. хребти Ельбурс і Загрос.

375. Анабарське плато розміщується в межах:

а. Західносибірської височини;
б. Середньосибірського плоскогір’я;
в. Східносибірського плоскогір’я;
г. Єнісейського кряжу.

376. Ураганний вітер, який супроводжується піщаною бурею, в Азії називають:

а. Хамум;
б. Хамсун;
в. Хамсін;
г. Самум.

377. Площа внутрішніх областей Азії, які майже позбавлені поверхневих вод і не мають стоку в Світовий океан складає:

а. 13 %;
б. 15 %;
в. 40 %;
г. 10 %.

378. Наступ моря на суходіл, називається:

а. трансгресією;
б. регресією;
в. насувом;
г. абразією.

379. Третя за довжиною річка в Азії:

а. Хуанхе;
б. Меконг;
в. Амур;
г. Янцзи.

380. У Гімалаях виділяють висотних поясів природної рослинності:

а. 3;
б. 8;
в. 5;
г. 4.

381. Серед країн Азійсько-Тихоокеанського регіону за рівнем розвитку паркової індустрії лідирує:

а. Китай;
б. Японія;
в. Індонезія;
г. Філіппіни

382. Про яке явище йдеться: "Завдяки існуванню атмосфери вдень ясно і там, куди сонячні промені не потрапляють та тоді, коли Сонце ховається за хмарами":

а. Розсіяне світло в денні часи
б. Сутінки
в. Блакитний колір неба
г. Зміна забарвлення прямого сонячного світла

383. Геосинклінальними областями називаються

а. окремі підняття
б. виходи на поверхню кристалічних порід
в. ділянки, які характеризуються інтенсивними рухами земної кори і гороутворенням
г. западини

384. Геосинкліналі характеризуються

а. інтенсивною тектонічною рухливістю
б. малорухливістю
в. стійкістю і незмінністю впродовж тисячоліть
г. немає правильної відповіді

385. За визначенням В.Е. Хаїна, геосинкліналі – це

а. зони високої рухливості, значного розчленування і підвищеної проникності земної кори, які характеризуються на початкових стадіях свого розвитку переважанням інтенсивних занурень, а на заключних – інтенсивних піднять
б. ділянка земної кори з відносно малою інтенсивністю тектонічних рухів і магматичних проявів
в. фундамент, що складається з інтенсивно деформованих кристалічних і метаморфічних

гірських порід
г. статичні утворення

386. На ранніх етапах розвитку геосинкліналь представляє собою

а. морську область зі складним рельєфом, де виділяються мілководдя, глибоководні морські западини, ланцюги островів з характерним для них вулканічним рельєфом
б. складний складчастий пояс – мегантиклінорій з системою окремих синкліноріїв і антиклінорііїв
в. ділянку земної кори з відносно малою інтенсивністю тектонічних рухів і магматичних проявів
г. правильної відповіді немає

387. На місці піднять складчастих структур утворюються:

а. заглибини
б. западини
в. синклінорії
г. антиклінорії

388. На місці понижених ділянок земної кори утворюються:

а. підняття
б. синклінорії
в. антиклінорії
г. Складчасті області

389. Після розвитку складчастості на місці геосинкліналей утворюється

а. морська область зі складним рельєфом, де виділяються мілководдя, глибоководні морські западини, ланцюги островів з характерним для них вулканічним рельєфом
б. складний складчастий пояс – мегантиклінорій з системою окремих синкліноріїв і антиклінорііїв
в. мілководдя
г. правильної відповіді немає

390. Картографічна дисципліна, яка розробляє способи вимірювань на картах різних масштабів:

а. картографічна топоніміка
б. картографічна інформатика
в. картометрія
г. топографія.

391. Вік геосинклінальних поясів розрізняється за часом

а. складчастості, яка створила на їх місці складчастий пояс.
б. формування платформи, що лежить в основі формування материка
в. формування магматичних гірських порід
г. утворення моря, яке заповнило западину

392. Виділяються складчасті пояси такого віку:

а. протерозойського, каледонського, герцинського і альпійського
б. докембрійського, післякембрійського, антропогенного і сучасного
в. докембрійського, герцинського і антропогенного
г. кайнозойського, мезозойського, антропогенногоі неогенного

393. “Гірська країна” – це

а. ізольована височина, залишок зруйнованої і зниженої процесами денудації більш високої поверхні
б. високо підняті над навколишньою територією і дуже розчленовані великі ділянки земної поверхні
в. високий вертикальний або майже вертикальний виступ гірської породи
г. правильної відповіді немає

394. Гірські країни простягаються на

а. десятки кілометрів
б. сотні і тисячі метрів
в. сотні і тисячі кілометрів
г. десятки метрів

395. чені вважають, що життя зародилося в

а. Палеозойській ері
б. Архейській ері
в. Кайнозойській ері
г. Мезозойській ері

396. Гора – це

а. зниження земної поверхні в межах суші, а також дна океанів та морів.
б. позитивна форма рельєфу порівняно невеликої горизонтальної протяжності, яка має чітко виражене підніжжя (підошву).
в. форма рельєфу, при якій поверхня землі в межах видимого горизонту є рівною або слабко хвилястою
г. правильної відповіді немає

397. Ландшафт острівних гір характерний для

а. Європи, Середньої Азії
б. Африки, деяких місцевостях Південної Америки і т.п.
в. Прибалтики та Скандинавії
г. України та Польщі

398. Гірські хребти – це

а. позитивна форма рельєфу порівняно невеликої горизонтальної протяжності, яка має чітко виражене підніжжя (підошву)
б. форма рельєфу, при якій поверхня землі в межах видимого горизонту є рівною або слабко хвилястою
в. великі, лінійно витягнуті позитивні форми рельєфу, обмежені нахиленими поверхнями (схилами), які опускаються у протилежні боки
г. правильної відповіді немає

399. Найвища частина гірського хребта – це

а. підошва
б. останець
в. гребінь
г. схил

400. Гребні гірських хребтів зазвичай

а. нерівні
б. плоскі

в. виположені
г. прямолінійні

401. За зовнішньою формою розрізняють наступні типи вершин:

а. столова гора, купол, пік
б. скеля, останець, пік
в. скеля, купол, вершина
г. правильної відповіді немає

402. Вершинна поверхня рівна, плоска характерна для

а. столових гір
б. куполів
в. піків
г. останців

403. Вершинна поверхня заокруглена характерна для

а. столових гір
б. куполів
в. піків
г. останців

404. Вершина загострена, конічна, пірамідальна характерна для

а. столових гір
б. куполів
в. піків
г. останців

405. Найнижчі ділянки гребнів гірських країн називаються

а. перевалами
б. столовими горами
в. куполами
г. хребтами

406. Широкі перевали називаються

а. столовими горами
б. сідловинами
в. улоговинами
г. хребтами

407. Великі за площею, високо підняті ділянки суші, складені дислокованими породами, але які мають рівнинну чи хвилясту поверхню, часто розчленовану долинами річок, представляють собою

а. гори
б. плоскогір'я
в. перевали
г. хребти

408. Гірська країна, де чергуються гірські хребти і високо розташовані над рівнем моря рівнинних ділянок, називається

а. нагір’ям
б. хребтом
в. гірським ланцюгом
г. піком

409. За походженням і будовою гори розподіляються на:

а. карстові, завальні, тектонічні
б. тектонічні, вулканічні, ерозійні
в. покривні, острівні, акумулятивні
г. правильної відповіді немає

410. Серадос - це

а. трав'янисті савани без дерев
б. савани з поодинокими деревами і чагарниками
в. савани зі значною кількістю дерев
г. низькотравна прерія

411. серадос характерні для

а. Амазонії
б. Венесуели
в. Бразилії
г. Канади

412. Пуштами степи називаються у

а. Угорщині
б. Казахстані
в. Західному Сибірі
г. Австралії

413. Льодовики здійснюють механічний вплив на тверду поверхню: рухаючись по схилу, вони виносять за межі снігової лінії продукти руйнування гірських порід і залишають їх у вигляді

а. моренних гряд і конусів виносу
б. пікоподібної форми вершин
в. коритовидних долин
г. столових гір

414. Коритовидна долина, зроблена льодовиком і заповнена річковими долинами називається

а. пік
б. трог
в. перевал
г. хребет

415. Нижче нівального поясу рельєфу в горах помірних широт лежить широкий

а. пояс з лісовою рослинністю
б. пояс альпійських лук
в. пояс делювіальних шлейфів
г. правильної відповіді немає

416. Нижче альпійського поясу у помірних широтах розташований

а. пояс з лісовою рослинністю
б. нівальний пояс
в. пояс делювіальних шлейфів
г. правильної відповіді немає

417. Нівальний пояс може бути єдиним висотним поясом у

а. Горах високих широтх
б. Горах помірних широт
в. Дуже високих горах
г. Екваторіальних гір

418. Гори помірних широт, вершини яких лежать нижче снігової лінії

а. мають дуже широкий нівальний пояс
б. нівального поясу не мають
в. не мають інших поясів, крім нівального
г. правильної відповіді немає

419. Радіальне (променисто видне) розчленування гір – це коли

а. окремі гірські хребти виходять з гірського вузла у різних напрямках. Переважно це важко прохідна країна;
б. від головного вододільного хребта більш-менш перпендикулярно йому відходять інші
в. від головного хребта відходять бокові хребти з однобічним напрямом, прикриваючи під гострим кутом один одного
г. правильної відповіді немає

420. Враховуючи походження гір, їх геологічний вік та ступінь перетвореності початкового рельєфу екзогенними і ендогенними факторами, виділяють три морфологічних типи гір –

а. високі, середні і низькі
б. тектонічні, акумулятивні і ерозійні
в. стрімкі, скулясті, куестові
г. правильної відповіді немає

421. За морфологією виділяються наступні типи гір:

а. високі, середні і низькі
б. складчасті, брилові, складчасто-брилові і столово-брилові
в. тектонічні, акумулятивні і ерозійні
г. прадавні, давні, сучасні

422. Молоді складчасті гори характеризуються

а. поступовому зниженні їх абсолютної висоти, зникненні різких форм
б. великими амплітудами висот, крутизною і скелястістю схилів
в. заокругленими вершинами, виположеними схилами
г. тривалою докембрійською історією формування

423. На земній поверхні брилові гори

а. займають більшу площу, ніж складчасті
б. займають однакову площу зі складчастими
в. займають меншу площу, ніж складчасті
г. старі і зруйновані

424. При розломах і зміщеннях ділянок земної кори виникають гори

а. складчасті
б. флішеві
в. столово-брилові
г. залишкові

425. Столово-брилові гори зустрічаються

а. дуже рідко
б. дуже часто
в. тільки на островах
г. тільки на дні океану

426. Тусоки - степові формації з низькорослих злаків є у

а. Північній Америці
б. Забайкаллі
в. Новій Зеландії
г. Південній Америці

427. Виберіть предмет дослідження біогеографії

а. живі організми та їх угруповання в межах біосфери та її просторових частин усіх масштабних рівнів
б. матеріальні об'єкти дослідження (рослини, тварини, регіони), й ідеальні реалії (знання суб'єкта-дослідника та його попередників)
в. закони й закономірності поширення й розміщення живих організмів та їх угруповань у просторі й часі залежно від їхніх адаптивних можливостей та впливу на них екологічних чинників
г. властивості і ознаки ПТК як природних тіл і об’єктів природокористування: генезис, просторова структура, тенденції функціонування, динаміки і розвитку, стійкість до зовнішнього впливу і можливості саморегуляції, природно-ресурсний потенціал

428. Моніторинг стану біотичних ресурсів

а. полягає у вивченні динаміки острівних форм, зв'язку між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
б. з науково пошукового напряму перетворився на практичну сферу діяльності, оскільки за допомогою індикаційних досліджень вдалося відкрити не одне родовище корисних копалин
в. ґрунтується на мережі біосферних заповідників і дистанційних методах спостереження
г. вивчає живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі

429. Геногеографія вивчає

а. просторову мінливість генетичного фонду (в межах ареалу виду) на підставі синтезу методів географії, генетики й екології
б. живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі
в. динаміку острівних форм, зв'язки між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
г. вивчає раціональне природокористуваннячерез мережі біосферних заповідників за допомогою дистанційних методів спостереження

430. Географічні знання античності узагальнив у сімнадцяти книгах під загальною назвою "Географія" давньогрецький учений

а. Аристотель (384-322 рр. до н. е.)
б. Теофраст (372-287 рр. до н. е.)
в. Л. Гіні (початок XVI ст.)
г. Страбон (64-63 рр. до н. е. - 23-24 рр. н. е.)

431. Поняття "ноосфера" (νοος - з грец. - розум і ασφάϊρα - куля), або сфера розуму, запровадили

а. М. Вавилов і О. Гумбольт
б. Е. Леруа і Е. Геккель
в. А. Тенслі і К. Мьобіус
г. Е. Леруа і П. Теяр-де-Шарден

432. Стан біосфери, у якому людська діяльність відіграє головну роль, В. Вернадський називав

а. екзосферою
б. антропосферою
в. ноосферою
г. біосферою

433. Карпатська гірська країна простяглася велетенською дугою від Гайнбурха на Дунаї (Австрія) до міста Ниш (Сербія) на:

а. 110 км;
б. 280 км;
в. 1200 км;
г. 1500 км

434. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від Братіслави до річки Попрад (басейн Вісли) називають:

а. Південними Карпатами;
б. Східними Карпатами;
в. Західними Карпатами;
г. Сербськими Карпатами

435. Особливості та закономірності поширення природних явищ та об’єктів у географічній оболонці є

а. предмет вивчення фізичної географії
б. об’єктом вивчення будь якої науки про Землю
в. предметом вивчення будь якої науки про Землю
г. методом вивчення географії

436. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від річки Попрад (басейн Вісли) до річки Прагова (басейн Дунаю), називають:

а. Південними Карпатами;
б. Східними Карпатами;
в. Західними Карпатами;
г. Сербськими Карпатами

437. Яскраво вираженим ендемізмом, де з 600 видів рослин і удвічі більше тварин 3/4 становлять ендеміки, характеризується озеро

а. Свитязь
б. Танганьїка
в. Байкал
г. Ньяса

438. Як називають ріки, що впадають в головну ріку?

а. Ріки третього порядку
б. Ріки першого порядку

в. Приймальні водойми
г. Ріки другого порядку

439. Частину Карпатської гірської країни, яка лежить на захід від Трансільванського плато, називають:

а. Південними Карпатами;
б. Західними Румунськими горами;
в. Західними Карпатами;
г. Сербськими Карпатами

440. Для річкової системи якого типу характерне сходження приток до центру головного русла?

а. Доцентрової
б. Мішаної
в. Прямокутної
г. Деревовидної

441. Найвища вершина Карпатської гірської країни знаходиться у масиві:

а. Ретезат;
б. Фегераш;
в. Татри;
г. Родна

442. Українські Карпати є частиною:

а. Південних Карпат;
б. Східних Карпат;
в. Трансільванського плато;
г. Західних Карпат

443. Найвища вершина Східних Карпат знаходиться у масиві:

а. Ретезат;
б. Фегераш;
в. Татри;
г. Родна (Роднянські Альпи)

444. З північного заходу Українські Карпати межують із:

а. Татрами
б. Роднянськими Альпами;
в. Бещадами;
г. Молдово-Семиградськими Карпати

445. Найвища вершина Карпатської гірської країни:

а. Говерла;
б. Герлаховський штит;
в. П’єтрос;
г. Молдов’яну

446. Найвища вершина Карпатської гірської країни знаходиться у:

а. Південних Карпатах;
б. Східних Карпатах;
в. Західних Карпатах;
г. Сербських Карпатах

447. Найвища вершина Західних Бескидів у Польщі гора:

    а. Баб’я;
    б. Кукурбета;
    в. Тарниця;
    г. Равка

448. Головні потоки туристів формуються в:

    а. Південній Америці та Африці;
    б. Північній та Південній Америці;
    в. Близькому Сході та Африці;
    г. Європі та Північній Америці.

449. Відносно екватора Україна знаходиться між

    а. паралелями 44°–53° пн. ш.
    б. паралелями 44°–53° пд. ш.
    в. меридіанами 22°–40° сх. д.
    г. меридіанами 44°–53° сх. д.

450. Найближча до екватора точка України знаходиться

    а. с. Рання Зоря
    б. на мисі Тарханкут
    в. на мисі Сарич
    г. біля с. Грем’яч

451. Найвіддаленіша від південного полюса точка України знаходиться

    а. с. Рання Зоря
    б. на мисі Тарханкут
    в. на мисі Сарич
    г. біля с. Грем’яч

452. Найвіддаленіша від початкового меридіана точка України знаходиться

    а. біля с. Рання Зоря
    б. біля с. Соломонове
    в. на мисі Тарханкут
    г. на мисі Сарич

453. Найвища вершина Південних Карпат:

    а. Бельяніца;
    б. Кукурбета;
    в. Тарниця;
    г. Молдов’яну

454. Найвища вершина Сербських Карпат:

    а. Шиляк;
    б. Кукурбета;
    в. Тарниця;
    г. Пеляга

455. Територія України простягається із заходу на схід на

    а. 900 км
    б. 1300 км

в. 1960 км
г. 7640 км

456. Яка європейська країна межує із Чернівецькою, Івано-Франківською та Закарпатською областями на західному кордоні України?

а. Польща
б. Словаччина
в. Угорщина
г. Румунія

457. У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна поділяється на дві відмінні у своєму геологічному розвитку частини:

а. Внутрішні (Флішеві) і Зовнішні Карпати;
б. Внутрішні (Полонининські) і Скибові Карпати;
в. Внутрішні і Зовнішні (Флішеві) Карпати;
г. Внутрішні і Зовнішні (Вулканічні) Карпати

458. Полярний радіус Землі становить

а. 12742 км
б. 6378 км
в. 6371 км
г. 6357 км

459. На поверхню суходолу від всієї площі Землі припадає

а. 21%
б. 29%
в. 78%
г. 71%

460. Так звані алекторієві тундри характерні для

а. Європейської тундри
б. центрально-сибірської тундри
в. пустищ субантарктики
г. європейської пушти

461. Мангри є угрупованням

а. зональним
б. інтразональним
в. високогірними
г. правильної відповіді немає

462. Географічна широта може мати найбільше значення

а. 180°
б. 90°
в. 270°
г. 360°

463. Точка з географічними координатами 0° ш. , 0° д. — це

а. точка перетину 180-го меридіана та екватора
б. точка перетину меридіана, протилежного до гринвіцького і екватора
в. точка перетину 0-го меридіана та тропіка
г. точка перетину 0-го меридіана та екватора

464. На один градус Земля повертається за

а. 24 хвилини
б. 15 хвилин
в. 4 хвилини
г. 12 хвилин

465. За одну годину Земля повертається на

а. 4°
б. 12°
в. 24°
г. 15°

466. З 1990 року Україна живе за поясним часом, який відрізняється від всесвітнього на

а. дві години
б. одну годину
в. три години
г. десять годин

467. Вісь добового обертання Землі нахилена до площини її орбіти під кутом

а. 23,5°
б. 66,5°
в. 73,5°
г. 76,5°

468. Причиною зміни тривалості дня і ночі на всіх широтах, окрім екватора, пір року є

а. нахил осі Землі до площини орбіти
б. тільки рух Землі по орбіті
в. добовий рух Землі
г. тривалість року

469. Тектонічний розлом, який розділяє Внутрішні і Зовнішні (Флішеві) Карпати простягається вздовж:

а. зони Пенінських стрімчаків;
б. Зовнішньою зоною Передкарпатського крайового прогину;
в. Кросненської зони Карпат;
г. Скибової зони Карпат

470. 22 червня, коли вісь Землі північним кінцем нахилена до Сонця, його промені опівдні падають прямовисно на

а. південному тропіку
б. північному полярному колі
в. північному тропіку
г. південному полярному колі

471. Впродовж доби завжди буває день і ніч

а. на усіх широтах
б. між північним полярним колом і північним полюсом
в. між полярними колами
г. на усіх широтах між полярними колами

472. Мангрові ліси властиві переважно поясам

а. екваторіальному і тропічному
б. субтропічному і помірному
в. помірному і субарктичному
г. субарктичному та субантарктичному

473. Компоненти і сили природи, які безпосередньо використовуються у виробництві та служать здебільшого для нього сировиною або джерелом енергії, а також безпосередньо можуть споживатися населенням, називають

а. природними умовами
б. природними засобами
в. споживчими ресурсами
г. природними ресурсами

474. Компоненти і сили природи, які які впливають на виробництво, але безпосередньо у ньому не використовуються, називають

а. природними умовами
б. природними засобами
в. споживчими ресурсами
г. природними комплексами

475. Частина долини ріки, яка в повінь або в паводок заливається водою називається:

а. перекатом
б. плесом
в. терасою
г. заплавою

476. Географічна інформаційна система (ГІС) – це

а. автоматизована система збору, збереження, обробки і аналізу географічної інформації, яка побудована на базі електронної обчислювальної техніки
б. дослідження ландшафтних передумов виникнення і поширення захворювань
в. розробка схеми або проекту найбільш раціонального територіально- господарського устрою території з метою забезпечення оптимальних умов для розвитку промислового і сільськогосподарського виробництва
г. формування поля радіоактивного забруднення як на етапі первинного випадання радіонуклідів, так і в процесі їх вторинного перерозподілу

477. Виберіть ознаки, характерні для великих річкових басейнів.

а. усі відповіді доповнюють одна одну
б. площа басейну більше 50 000 км кв.
в. басейн лежить в декількох географічних зонах
г. гідрологічний режим великих рік не притаманний рікам окремих зон

478. Що називають режимом ріки?

а. Це період нормального рівня ріки
б. Меженний період, коли ріки є найбільш повноводними
в. Закономірності коливання витрат і рівня води впродовж року, які обумовлені кліматичними умовами території
г. Це період значного підйому рівня води в річці, який повторюється в один і той же час щорічно

479. Земельні ресурси за геосферним підходом, відносять до ресурсів

а. літосфери
б. атмосфери
в. гідросфери
г. біосфери

480. Внутрішню енергію Землі за геосферним підходом, відносять до ресурсів

а. літосфери
б. атмосфери
в. гідросфери
г. біосфери

481. Енергію вітру, а також енергію Сонця за геосферним підходом, відносять до ресурсів

а. літосфери
б. атмосфери
в. гідросфери
г. біосфери

482. Прісні води, які придатні для споживання в житловому і сільському господарстві, промисловості, вважають

а. гідроресурсами
б. водними ресурсами
в. біологічними ресурсами
г. ресурсами атмосфери

483. Серед тваринних ресурсів особливо велике значення для суспільного виробництва мають

а. рибні
б. лісові ссавці
в. свійські тварини
г. мисливські птахи

484. Геоморфологічні процеси та їх наслідки, форми рельєфу за геосферним підходом, відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

а. літосфери
б. атмосфери
в. гідросфери
г. біосфери

485. Водні об’єкти з прибережною зоною за геосферним підходом, відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

а. літосфери
б. атмосфери
в. гідросфери
г. біосфери

486. Усю сукупність процесів у атмосфері, які створюють комфортність середовища для людини або мають сприятливий оздоровчий ефект пропонується розглядати як

а. агрокліматичні
б. водноклімaтичні
в. рекреаційноклімaтичні
г. туриськоклімaтичні

487. Джерела (особливо ті, які є витоками великих річок, мінеральними, гарячими, фонтануючими), відносять до ресурсів нематеріального виробництва (рекреації і туризму)

а. літосфери
б. атмосфери
в. гідросфери
г. біосфери

488. Живі організми, які у літній та осінній сезони виступають стимулами найбільш масових рекреаційних міграцій та туризму, належать за своєю природною сутністю до окремого царства

а. дроб'янки
б. гриби
в. рослини
г. тварини

489. Які поняття характеризують особливі періоди в режими ріки?

а. Період нормального рівня води
б. Закономірності коливання витрат і рівня води
в. Випаровування, опади, стік
г. Межень, водопілля, паводок

490. Під медико-ландшафтознавчими дослідженнями розуміють

а. дослідження ландшафтних передумов виникнення і поширення захворювань
б. розробку схеми або проекту найбільш раціонального територіально- господарського устрою території з метою забезпечення оптимальних умов для розвитку промислового і сільськогосподарського виробництва
в. формування поля радіоактивного забруднення як на етапі первинного випадання радіонуклідів, так і в процесі їх вторинного перерозподілу
г. автоматизовану систему збору, збереження, обробки і аналізу географічної інформації, яка побудована на базі електронної обчислювальної техніки

491. Для річкової системи якого типу характерне приєднання приток під прямим кутом до головного русла?

а. Деревовидної
б. Доцентрової
в. Прямокутної
г. Мішаної

492. Як називають закономірні зміни в часі стоку, швидкості течії, рівнів води і нахилів водної поверхні?

а. Водним режимом ріки
б. Фазами водного режиму ріки
в. Водопіллям
г. Меженню

493. Як називають повторювану щорічно в один і той же сезон фазу найбільшої водності з високим та тривалим підвищенням рівнів?

а. Межень
б. Повінь
в. Витрата води
г. Режим ріки

494. Що є причиною паводків?

а. Водний режим ріки
б. Фаза водного режиму ріки, що характеризується тривалим стоянням низьких рівнів
в. Закономірності коливання витрат і рівня води
г. Інтенсивні випадання дощів або танення снігу під час відлиг

495. Як в гідрології називаємо природні водоймища суші із сповільненим водообміном (стоком)?

а. Болотами
б. Озерами
в. Річками
г. Поєднанням боліт і озер

496. Які об’єкти вивчення гідрології належать до штучних водойм?

а. малі гідроелектростанції
б. стави, водосховища
в. озерні улоговини
г. болота

497. Сукупність природних ресурсів території, які можуть бути використані у національному господарстві з урахуванням тенденцій науково-технічного прогресу називають

а. природно-ресурсним капіталом
б. виробничо-ресурсним потенціалом
в. природно-виробничим потенціалом
г. природно-ресурсним потенціалом

498. Нормування антропогенних навантажень

а. це розробка екологічно допустимих ("природоохоронних") норм різного роду навантажень на ландшафтні комплекси
б. є оцінкою можливих змін ландшафтних комплексів внаслідок впливу господарських об’єктів, що проектуються та його негативних наслідків для природи, населення і господарства
в. це негативні зміни природних умов, які викликані господарською діяльністю людини і супроводжуються погіршенням умов життя та здоров’я населення та ущербом для господарства
г. це систематичні спостереження за екологічним станом ландшафтних комплексів з метою контролю негативних змін природного середовища внаслідок антропогенного впливу і оперативної розробки відповідної екологічної політики

499. У залежності від факторів, які впливають на гірські породи, а також результатів цього впливу на процеси, вивітрювання поділяються на два типи –

а. внутрішнє і зовнішнє
б. фізичне і хімічне
в. біологічне і антропогенне
г. аридне та вологе

500. Фізичне вивітрювання поділяється на

а. температурне і механічне
б. біологічне і зоологічне
в. ендогенне і екзогенне
г. хімічне і антропогенне

Основний рівень

1. Вкажіть, як називається процес розробки прогнозів і спеціальні наукові дослідження, спрямовані на визначення перспективного стану об'єктів:

а. планування
б. прогнозування
в. прогностика
г. проектування

2. Вкажіть, як називається діяльність, спрямована на досягнення поставленої мети при наявності певних засобів:

а. планування
б. прогнозування
в. прогностика
г. проектування

3. Назвіть давньогрецького вченого, який запропонував теорію "старіння Землі":

а. Демокріт
б. Ератосфен
в. Страбон
г. Пліній

4. Назвіть відомого прогностика, футуролога та письменника-фантаста кінця XIX ст.:

а. Томас Мор
б. Рей Бредбері
в. Франц Кафка
г. Герберт Уелс

5. Назвіть автора прогностично-планувальної праці "Міста – сади майбутнього" (1902 р.):

а. Г. Уелс
б. Е. Говард
в. Т. Мальтус
г. А. Кларк

6. Вкажіть, яка організація утворена у 1968 р., що розглядала моделі прогнозування людства:

а. БРІК
б. Римський клуб
в. Всесвітній уряд
г. ЮНЕСКО

7. Вкажіть принцип прогнозування, за яким розробляються кілька варіантів прогнозу з урахуванням тенденцій під впливом різних факторів:

а. принцип системності
б. принцип аналогічності
в. принцип асоціативності
г. принцип багатоваріантності

8. Вкажіть принцип прогнозування географічних об'єктів, що вказує на короткочасність перших успіхів і невдач у складанні прогнозів:

а. неповноти інформації
б. брехливого благополуччя
в. наукової обґрунтованості
г. системності

9. Виберіть тип прогнозів, які складаються для окремих об'єктів чи районів:

   а. локальні
   б. регіональні
   в. місцеві
   г. державні

10. Виберіть типологічну ознаку, за якою виділяють прості та складні прогнози:

   а. за системою знань
   б. за рівнем об'єкта прогнозування
   в. за кількістю методів
   г. за масштабами прогнозованого явища

11. Назвіть оцінку вірогідності, точності та обґрунтованості прогнозу:

   а. верифікація
   б. перевірка
   в. екстраполяція
   г. експертна оцінка

12. Виберіть рядок із назвами методів прогнозування:

   а. точні та неточні
   б. формалізовані та інтуїтивні
   в. формальні та інтуїтивні
   г. традиційні та сучасні

13. Назвіть метод і процес перенесення тенденцій минулого на майбутнє:

   а. верифікація
   б. інтерполяція
   в. екстраполяція
   г. експертна оцінка

14. Назвіть найпростіший та часто неточний метод прогнозування:

   а. пряма лінійна екстраполяція
   б. точна лінійна екстраполяція
   в. регресійна екстраполяція
   г. гармонійна екстраполяція

15. Вкажіть формалізований метод прогнозування, який дозволяє визначити значення показника у багато моментів часу:

   а. пряма лінійна екстраполяція
   б. точна лінійна екстраполяція
   в. регресійна екстраполяція
   г. гармонійна екстраполяція

16. Вкажіть назву відомого методу експертних оцінок у прогнозуванні:

   а. метод "мозкової атаки"
   б. метод Дельфи
   в. метод формалізації
   г. дедуктивний метод

17. Вкажіть, у чому полягає сутність методу "Дельфи"?

а. колективна генерація ідей
б. колективна експертиза
в. послідовне опитування експертів
г. висловлення експертних оцінок

18. Назвіть автора глобальної прогностичної моделі "динаміки світу":

а. Дж. Форестер
б. Д. Медоуз
в. О. Тоффлер
г. М. Месарович

19. Назвіть автора концепції та моделі "меж росту":

а. Дж. Форестер
б. Д. Медоуз
в. О. Тоффлер
г. В. Леонтьєв

20. Вкажіть глобальну прогностичну модель, що прогнозувала знищення людства:

а. модель динаміки світу
б. модель "меж росту"
в. модель "ядерної зими"
г. латиноамериканська модель

21. Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати:

а. геологічну будову
б. сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці
в. кліматичні характеристики
г. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці

22. У Північний Льодовитий океан впадають такі великі річки Євразії, як:

а. Хуанхе, Меконг, Янцзи, Амур
б. Єнісей, Об, Лєна, Печора
в. Інд, Ганг, Тигр, Євфрат
г. Дунай, Дніпро, Рейн

23. За допомогою ізоліній, як правило, на географічних картах відображають:

а. кліматичні характеристики
б. ареали поширення рослинних угруповань
в. природні зони
г. напрямки переміщень явищ чи об’єктів

24. До давніх платформ у межах Євразії належить:

а. Західноєвропейська
б. Західносибірська
в. Східноєвропейська
г. Туранська

25. Численні зниження та горби на поверхні материка, які утворив льодовик, особливо помітні на території:

а. Індокитаю та Індостану
б. узбережжі Тихого океану

в. Скандинавського півострова
г. Іранського нагір’я

26. Вкажіть, де в Євразії знаходяться найбільші в світі запаси нафти та газу в світі

а. Китайської рівнини та Кунь Луню
б. Передкарпатського крайового прогину та Східноєвропейської платформи
в. Месопотамської низовини та Західно-Сибірської молодої платформи
г. шельфової зони Чорного та Середземного морів

27. Найбільшою річкою басейну Атлантичного океану у Євразії, другою за величиною річкою Європи є:

а. Дніпро
б. Дунай
в. Дон
г. Вісла

28. Найповноводніша річка Євразії серед тих, які належать до басейну Північного Льодовитого океану:

а. Об
б. Печора
в. Лена
г. Єнісей

29. Способом якісного фону на географічних картах прийнято зображати:

а. спеціалізацію промислових центрів
б. геологічну будову
в. кліматичні характеристики
г. інтенсивність певного явища

30. Яку частину від площі Землі займає Тихий океан:

а. більше половини
б. більше 1/3
в. близько 1/4
г. менше 1/8

31. Тихий океан займає частку від поверхні Світового океану:

а. майже 1/2
б. близько 1/4
в. 21%
г. 4%

32. У Тихому океані утворилася система океанічних течій, яка у північній півкулі має форму:

а. кільця
б. величезної вісімки
в. півкола
г. овальну

33. За числом видів і біомасою органічний світ Тихого океану:

а. багатший, ніж в інших океанах
б. бідніший, ніж в інших океанах
в. такий, як і в інших океанах
г. місцями досить різноманітний

34. Берегова лінія Тихого океану найбільш сильно розчленована біля берегів:

    а. Євразії
    б. Південної Америки
    в. Північної Америки
    г. Австралії

35. Глибоководні жолоби у Тихому океані розміщені здебільшого у:

    а. його периферійних частинах
    б. центральній частині
    в. рівномірно у вьому просторі
    г. південній півкулі

36. Група засобів навчання географії, яка тотожна систематизованій сукупності "традиційних" вимірювальних приладів і пристроїв і певних знарядь з різних курсів шкільної освіти, які застосовують для отримання окремих характеристик і параметрів географічних об'єктів вивчання :

    а. приладно-природничі засоби;
    б. інтегровані інформаційні засоби;
    в. апаратно-забезпечувальні засоби;
    г. об'єктно- заміню вальні засоби;

37. Вулкани Ісландії та Азорських островів пов’язані з:

    а. жолобом Пуерто-Ріко
    б. рифтами і розломами Серединно-Атлантичного хребта
    в. Африканським хребтом
    г. Південно-Атлантичним хребтом

38. Для Атлантичного океану найсуворіший клімат характерний для:

    а. північної частини
    б. західної частини
    в. східної частини
    г. південної частини

39. Солоність поверхневих вод Червоного моря сягає понад:

    а. 17‰
    б. 34‰
    в. 41‰
    г. 10‰

40. У Північному Льодовитому океані найбільшим морем за площею є:

    а. Баренцове
    б. Норвезьке
    в. Біле
    г. Гренландське

41. Найширша смуга шельфу в Північному Льодовитому океані розміщена біля берегів:

    а. Північної Америки
    б. Африки
    в. Євразії
    г. Південної Америки

42. Найбільша глибина (5527 м) у Північному Льодовитому океані знаходиться в акваторії:

а. Баренцового моря
б. Норвезького моря
в. Білого моря
г. Гренландського моря

43. Симплексні та мультимедійні засоби (програвачі, відеомагнітофони, мобільні програвачі компакт-дисків, музичні центри, MP3-плеєри, медіаплеєри, DVD/HD-плеєри, мультимедійні проектори, столи, дошки й екрани, належать до :

а. власне комп'ютерних засобів;
б. автономних аудіовізуалізаційних засобів;
в. інформаційно-накопичувальних засобів;
г. позиційно-навігаційних засобів;

44. Синонімами терміну "ландшафт" виступають:

а. природний територіальний комплекс чи географічний комплекс
б. географічна оболонка
в. нижні шари атмосфери, гідросфера і біосфера
г. природне біологічне різноманіття

45. Шкільне індивідуальне спеціалізоване навчальне місце, шкільне колективне спеціалізоване навчальне місце, загальноосвітній навчальний клас, тематичний навчальний клас, навчально-дослідний полігон, метеорологічний майданчик, це види :

а. системно-позиційно-навігаційних засобів;
б. організаційно-забезпечувальних засобів;
в. інформаційно-мережних засобів;
г. локально-мережних засобів;

46. Основою, на якій формується ландшафт, є:

а. річкова система і погодні умови
б. орографія та клімат
в. мезоформи рельєфу
г. геологічний фундамент, рельєф, клімат, води, ґрунти, рослинний і тваринний світ

47. Основними дидактичними вимогами до використання унаочнювальних засобів навчання географії є всі, крім :

а. дидактична зумовленість часово-ситуаційного застосування унаочнювальних засобів навчання;
б. максимально можливе дотримання принципу реалістичності обраних засобів навчання, теж дидактично зумовленого;
в. обов'язкове врахування чинника "цільової аудиторії" засобів навчання, які унаочнюються;
г. не відповідність типів і видів засобів навчання;

48. Динамічні дидактичні структури, спрямовані на формування навчально-пізнавальної діяльності учнів і побудовані на основі поєднання дидактичних інструментів, це :

а. моделі навчання географії;
б. засоби навчання географії;
в. наукова розповідь;
г. методика викладання;

49. За характером навчально-пізнавальної діяльності учнів географічні навчальні моделі поділяються на :

а. моделі- аналоги, моделі презентації, моделі- інтерпретації, моделі комплексного дослідження;
б. моделі образів об'єктів, моделі структури об'єктів, моделі властивостей об'єктів, моделі причиннонаслідкових зв'язків;
в. рецептивні моделі, репродуктивні моделі, евристичні моделі, проблемні моделі, дослідницькі моделі;
г. прототипні, концептуальні;

50. За структурно-функціональним спрямуванням географічні навчальні моделі поділяються на :

а. моделі- аналоги, моделі презентації, моделі- інтерпретації, моделі комплексного дослідження;
б. моделі образів об'єктів, моделі структури об'єктів, моделі властивостей об'єктів, моделі причинно-наслідкових зв'язків;
в. рецептивні моделі, репродуктивні моделі, евристичні моделі, проблемні моделі, дослідницькі моделі;
г. прототипні, концептуальні;

51. Виділяють такі навчальні моделі, як образи об'єктів, структури об'єктів, властивостей об'єктів, причинно-наслідкових зв'язків, місцезнаходження об'єктів, інтегровані, за принципом :

а. за способом побудови й передавання відношень подібності;
б. за структурно-функціональним спрямуванням;
в. за об'єктом вивчання (моделювання);
г. за характером навчально-пізнавальної діяльності учнів;

52. Графічно-знакові географічні навчальні моделі поділяються на … групи :

а. три;
б. чотири;
в. дві;
г. сім;

53. Об'єктом дослідження антропогенного ландшафтознавства є:

а. полігеокомпонентні природні системи переважно регіонального рівня
б. ландшафтні екосистеми локального і регіонального рівнів
в. інтегративні, складногенетичні і складноорганізовані геосистеми, у формуванні та функціонуванні яких провідна роль належить виробничій діяльності людини
г. геокомплекси і геокомпоненти ландшафтної оболонки, їх природні, техногенні, антропогенні, соціогенні підсистеми

54. Які прилади призначені для вимірювання вологості атмосферного повітря гігрометричним методом?

а. гігрометр, гігрограф
б. сухий і змочений термометри
в. термограф, альбедометр
г. анемометр, барограф

55. Який відсоток займають болота у зоні тундри та лісотундри від загальної їх площі?

а. Близько 70
б. До 30
в. До 15
г. Більше 90

56. Який відсоток займають болота у зоні лісів від загальної їх площі?

а. До 30
б. Близько 70
в. До 15
г. Більше 90

57. Який відсоток займають болота у зоні пустель та напівпустель від загальної їх площі?

а. Зовсім немає
б. До 3
в. Близько 17
г. До 15

58. Як називаємо складні хвильові рухи океанічної та морської води, зумовлені силами всесвітнього тяжіння і виражені в періодичних змінах рівня і течій?

а. Припливи і відпливи
б. Місячні і сонячні явища
в. Коефіцієнти підйому рівнів води
г. Коефіцієнти спадання рівнів води

59. Серед перелічених виберіть чинники формування хімічного складу вод, які належать до фізико-географічних:

а. Рельєф, клімат, вивітрювання, ґрунтовий покрив
б. Склад гірських порід, тектонічна будова, гідрогеологічні умови
в. Хімічні властивості елементів, кислотно-лужні та окисно-відновні умови, змішування вод та катіонний обмін
г. Життєдіяльність живих організмів і рослин

60. Серед перелічених виберіть чинники формування хімічного складу вод, які належать до геологічних:

а. Склад гірських порід, тектонічна будова, гідрогеологічні умови
б. Рельєф, клімат, вивітрювання, ґрунтовий покрив
в. Хімічні властивості елементів, кислотно-лужні та окисно-відновні умови, змішування вод та катіонний обмін
г. Життєдіяльність живих організмів і рослин

61. 1.Функціонування ландшафтів – це

а. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу або між різними ландшафтними комплексами як інтегральний фізико-географічний процес
б. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і, на відміну від вологообміну, має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
в. переміщення вологи, що супроводжується формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів
г. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією

62. Головними складовими функціонування ландшафтів являються

а. вологообмін, мінеральний обмін, газообмін, енергообмін і біогенний кругообіг
б. повітря, вода, ґрунти, гірські породи, рослини та тварини
в. розчини, хімічні елементи, атмосферні опади, випаровування, транспірація
г. тверді продукти денудації гірських порід, тверді продукти вулканічних виверженнь, механічні домішки у воді (завислі наноси), механічні домішки у повітрі (пил)

63. Вологообмін називають

а. кровообігом ландшафту
б. мінеральним обміном
в. геохімічними реакціями
г. транспірацією

64. Переміщення вологи супроводжується

а. формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів
б. дією сили тяжіння і має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків
в. окремими елементами та певними процесами для забезпечення зв'язків між ними
г. денудацію гірських порід

65. Переважна більшість геохімічних реакцій відбувається у

а. водному середовищі
б. гірських породах
в. тектонічних структурах
г. повітряних масах

66. Головними процесами вологообміну є

а. випадання атмосферних опадів, поверхневий стік, інфільтрація і підземний стік, підняття ґрунтових розчинів по капілярах і випаровування, транспірація, конденсація вологи в атмосфері і нове випадання опадів
б. мінеральний обмін, газообмін, енергообмін і біогенний кругообіг
в. розчини, хімічні елементи, атмосферні опади, випаровування, транспірація
г. тверді продукти денудації гірських порід, тверді продукти вулканічних виверженъ, механічні домішки у воді (завислі наноси), механічні домішки у повітрі (пил)

67. Потоки води у вертикальному профілі ландшафтних комплексів як для їх окремих елементів, так і для забезпечення зв'язків між ними

а. мають величезне значення
б. не мають жодного значення
в. мають незначне значення
г. ніколи не утворюються

68. Цілісність ландшафтних комплексів багато в чому зумовлена

а. потоками води, які пронизують її подібно до кровоносної системи
б. твердими продуктами вулканічних виверженъ
в. механічними домішками у воді
г. механічними домішками у повітрі (пилом)

69. Водні потоки забезпечують

а. міграцію хімічних елементів, транспортування поживних речовин до рослин, продуційні процеси тощо
б. міграцію мінеральних речовин у ландшафті у вигляді твердих продуктів денудації гірських порід, що переміщуються по схилах під дією сили тяжіння
в. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією
г. кругообіг і трансформацію сонячної енергії

70. Виберіть правильне твердження

а. вода - один з основних лімітуючих екологічних чинників
б. від кількості води в ландшафтному комплексі, збалансованості потоків не залежать численні властивості ландшафтних комплексів, що визначають її потенціал
в. в ландшафтному комплексі не здійснюється кругообіг води
г. у загальній схемі водних потоків, потоки вологи не об'єднані в цикл

71. Виберіть форми господарювання, що належать до водокористування:

а. Водний транспорт, купання
б. Промисловість
в. Рибне господарство
г. Комунальне господарство

72. Вкажіть назву кілометрового квадрату, якому знаходиться об'єкт з прямокутними координатами: X = 6058870; Y = 4317621.

а. 6043;
б. 0968;
в. 6988;
г. 5817.

73. Вкажіть назву кілометрового квадрату, якому знаходиться об'єкт з прямокутними координатами: X = 6055870; Y = 4305621.

а. 6043;
б. 5505;
в. 0530;
г. 9846.

74. Встановіть Y точки, яка на топографічній карті віддалена від вертикалі кілометрової сітки 12 на 1 км 560 м.

а. Y = 4314560;
б. Y = 4310440;
в. Y = 4310560;
г. Y = 4313440.

75. Виберіть форми господарювання, що належать до водоспоживання:

а. Рибне господарство
б. Комунальне господарство
в. Водний транспорт, купання
г. Промисловість

76. Що виступає енергетичною основою процесу вологообігу?

а. Випаровування та опади
б. Сонячна енергія та сила тяжіння
в. Вітрова і водна ерозія
г. Бічна та глибинна ерозія

77. Серед перелічених виберіть ознаку, НЕ характерну для материкових льодовиків:

а. Плоскоопукла форма, яка не залежить від рельєфу
б. Незначна абляція
в. Невеликі розміри
г. Великі розміри

78. Виберіть визначення, що відповідає поняттю паводку ріки:

а. Це період нормального рівня ріки
б. Це період значного підйому рівня води в річці, який повторюється в один і той же час щорічно
в. Період короткочасного нерегулярного підйому рівня води, викликаний переважно випаданням дощів
г. Сукупність боліт, озер, тимчасових водотоків, штучних водоймищ

79. Як називають ріки, що впадають в ріку першого порядку?

а. Приймальна ріка
б. Ріки другого порядку
в. Головна ріка
г. Ріки n-нного порядку

80. Які фази виділяють у розвитку озер?

а. Юності, зрілості, старості
б. Глибинні, мілководні
в. Дуже великі, великі, середні, малі
г. Тропічні, помірні, полярні

81. Мінеральний обмін в ландшафті

а. відбувається під дією сили тяжіння і, на відміну від вологообміну, має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
б. формує сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу або між різними ландшафтними комплексами як інтегральний фізико-географічний процес
в. полягає у переміщення вологи, що супроводжується формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів
г. це переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією

82. Мінеральні речовини мігрують в ландшафті у вигляді

а. твердих продуктів денудації гірських порід, що переміщуються по схилах під дією сили тяжіння
б. потоків води, які пронизують його подібно до кровоносної системи
в. газоподібних речовин
г. правильної відповіді немає

83. Газообмін – це

а. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією
б. кругообіг і трансформація сонячної енергії
в. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
г. добові і сезонні коливання кількості сонячної енергії

84. Енергообмін є

а. кругообігом і трансформацією сонячної енергії
б. переміщенням, розчином і трансформацією газоподібних речовин, а також циркуляцією повітряних мас
в. сукупністю всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
г. правильної відповіді немає

85. Сонячна енергія здатна перетворюватися в різні інші види енергії –

а. теплову, хімічну, механічну
б. складну та просту
в. газову, водну та тверду
г. біогенну, органічну, теплову

86. Ця африканська держава ніколи не була колонією європейських метрополій

а. Руанда
б. Джибуті
в. Західна Сахара
г. Ліберія

87. Єдина африканська держава, яка завдяки диверсифікованій економіці може бути віднесена до розвинених - це

а. Марокко
б. Лівія
в. Єгипет
г. Південна Африка

88. Із наведених тверджень виберіть правильне:

а. В ясну погоду різниця між температурою води річки вдень і вночі більша, ніж у хмарну погоду
б. В ясну погоду різниця між температурою води річки вдень і вночі менша, ніж у хмарну погоду
в. Зв’язку між погодою і температурою води в річці немає
г. Чим більша водність ріки, тим більші добові коливання температури води

89. Встановіть Y точки, яка на топографічній карті віддалена від вертикалі кілометрової сітки 10 на 3 км 580 м.

а. Y = 4306420;
б. Y = 4312780;
в. Y = 4308780;
г. Y = 4311320.

90. Зображення градусної сітки Землі на карті називають:

а. кілометровою сіткою
б. прямокутною сіткою
в. картографічною сіткою
г. палеткою

91. Побудова карт включає спочатку зображення на площині (аркуші паперу):

а. географічних об'єктів
б. запису масштабу
в. назви карти
г. картографічної сітки.

92. Побудова сітки може бути здійснено двома різними способами: перспективним і:

а. гіпсометричним
б. тригонометричним
в. геодезичним
г. неперспективним.

93. Якщо форми еліпсів спотворень у різних ділянках карти мають форми кіл, які дуже відрізняються за площею, то це свідчить передусім про відсутність спотворення:

а. площ
б. довжин ліній усіх напрямків
в. форм великих об'єктів
г. кутів

94. Для багатьох держав Африки цей чинник має негативний вплив на соціально-економічний розвиток

а. континентальне географічне положення
б. приморське географінче положення
в. острівне географічне положення
г. фрагментована територія

95. Північноафриканські держави входять до міжнародної організації

а. Ліги арабських держав
б. НАТО
в. АСЕАН
г. Співдружності Націй

96. За властивостями зображеної картографічної сітки проекції поділяють на:

а. перспективні, рівнокутні і довільні
б. рівновеликі, рівнокутні і нормальні
в. рівновеликі, рівнокутні і довільні
г. рівновеликі, конічні і довільні.

97. У яких картографічних проекціях масштаб площі всюди має ту саму величину?

а. рівнопроміжних
б. рівновеликих
в. довільних
г. рівнокутних.

98. Держава, яка перенесла столицю

а. Нігер
б. Танзанія
в. Есватіні
г. Кенія

99. У яких картографічних проекціях величина спотворень кутів, форм і площ зазвичай не така велика, як у проекцій двох інших груп?

а. рівнокоординатних
б. рівновеликих
в. довільних
г. рівнокутних.

100. У яких картографічних проекціях масштаб довжин уздовж одного з головних напрямків зберігається (залишається незмінним)?

а. рівнопроміжних
б. рівновеликих
в. усіх довільних
г. рівнокутних.

101. Географічне середовище:

а. вчення про визначальний вплив природного середовища на долю людства;
б. частина природи (географічної оболонки), яка безпосередньо пов’язана із життям і діяльністю людського суспільства;
в. воно не охоплює зараз й 40% площі поверхні земної кулі;
г. використовувалося в політичних цілях – для обґрунтування права на панування одного народу над іншими.

102. Природокористування:

а. це тільки система заходів, що передбачає розумне використання всіх природних ресурсів, збереження сприятливих екологічних умов життя людини;
б. вивчення, охорона, освоєння та перетворення природи;
в. полягає тільки в захисті від знищення типових, рідкісних і зникаючих природних об'єктів;
г. не охоплює сукупність усіх видів впливу людини на природу.

103. Одна із провідних нафтовидобувних держав Африки

а. Бурунді і Руанда
б. Нігерія
в. Нігер
г. Лесото

104. Лісозаготівля та лісопереробка є важливими сферами виробничої економіки

а. Судану
б. ДРК
в. Еритреї
г. Марокко

105. Найбільша в Африці Асуанська гребля утворює водосховище на території Єгипту на р. Ніл і називається

а. Каїнджі
б. Насер
в. Кариба
г. Вольта

106. Найбільший фосфоритний пояс сформувався в районі

а. Драконових гір
б. гір Атласу
в. Ефіопського нагір'я
г. Внутрішнього нагір'я Мадагаскару

107. Найбільше значення для економіки цієї країни має розташування в її межах мідного поясу

а. Марокко
б. Замбія
в. Єгипет
г. Габон

108. Своєрідність органічного світу Австралії пов’язана передусім із:

а. вологим та жарким кліматом материка в минулому;
б. ізоляцією Австралії від інших материків в минулому;
в. різноманітністю форм рельєфу;
г. добре вираженою широтною зональністю.

109. Розподіл життя в поверхневому шарі води Світового океану має чітко виражений зональний характер. Найбільшою біомасою та продуктивністю живих організмів виділяються:

а. тропічні широти;
б. помірні широти;
в. екваторіальні широти;
г. арктичні (антарктичні) широти.

110. Найбільше значення для економіки цієї країни має розташування в її межах покладів золота і платини

а. Марокко
б. Південна Африка
в. Чад
г. Лівія

111. Для яких картографічних проекцій характерне дуже сильне спотворення кутів і форм?

а. рівнопроміжних
б. рівновеликих
в. довільних
г. рівнокутних.

112. Для яких картографічних проекцій характерні особливо великі спотворення площ?

а. рівнопроміжних
б. рівновеликих
в. довільних
г. рівнокутних.

113. Найбільше місто, транспортний вузол Західної Австралії

а. Мельбурн
б. Аделаїда
в. Брісбен
г. Перт

114. Найбільш освоєний і економічно розвинутий район Австралії

а. Південно-Східний
б. Північно-Східний
в. Південно-Західний
г. Південно-Східний

115. Частиною Полінезії є острівна держава

а. Тонга
б. Кірибаті
в. Вануату
г. Фіджі

116. Окрім іспанської та португальської мов в Латинській Америці закріпилися в статусі офіційних

а. німецька і гельська
б. хінді та бенгальська
в. італійська та китайська
г. французька та англійська

117. Картографічну проекцію, при якій Земля проектується на площину дотичну до полюса, називають:

а. циліндричною
б. азимутальною нормальною (прямою)
в. конічною
г. азимутальною поперечною.

118. Картографічну азимутальну проекцію, при якій площина дотична до екватора, називають:

а. нормальною
б. поперечною
в. прямою
г. косою.

119. Стан біосфери, у якому людська діяльність відіграє головну роль, В. Вернадський називав

а. екзосферою
б. антропосферою
в. ноосферою
г. біосферою

120. Загальногеографічні карти масштабу "1 см — 1 км" називають

а. топографічними
б. оглядово-топографічними
в. оглядовими
г. демонстраційними

121. Продуктивність фітомаси суходолу

а. більше як удвічі перевищує продуктивність океану
б. більше як удвічі менша, ніж продуктивність океану
в. дорівнює продуктивності океану
г. правильної відповіді немає

122. кампінос, кампос-лімпос характерні для

а. Амазонії
б. Венесуели
в. Бразилії
г. Канади

123. Кампінос, кампос-лімпос характерні для

а. Амазонії
б. Венесуели
в. Бразилії
г. Канади

124. Виберіть твердження, що стосується біосфери

а. розташована на контакті газової, літогенної і водної оболонок Землі і займає придонну частину повітряного океану й поверхневий горизонт кори вивітрювання і акваторій планети
б. найпростіша за складом компонентів, найбільш анізотропна у просторі і найдинамічніша в часі
в. структурно складається з найвищого, найщільнішого і багатого енергією горизонту тропосфери, ґрунту із підґрунтям, придонних горизонтів водних просторів, рослин, тварин й мікроорганізмів
г. цілісна частина ландшафтної оболонки Землі, що утворилася в результаті складної й тривалої взаємодії основних геокомпонентів планети в певних умовах середовища, і як наслідок - набула характерного вигляду в просторі

125. Вкажіть яке з тверджень неправильне:

а. глобус володіє одночасно властивостями рівнопроміжності, рівновеликості і рівнокутності
б. карта може володіти одночасно тільки двома властивостями – рівновеликості і рівнокутності
в. глобус можна використовувати для оцінки того, як на різних картах зберігаються чи порушуються геометричні властивості зображених географічних об'єктів
г. на поверхні глобуса дуже легко визначити ортодромію між будь якими двома точками.

126. Вікарійна біогеографія

а. розглядає поширення геопросторово ізольованих споріднених таксонів як результат руху літосферних плит, що поділили єдиний раніше прадавній ареал.
б. займається створенням біогеографічних карт нового покоління з охопленням більшої кількості об'єктів і параметрів, виявленням нових зв'язків, а також одночасним відображенням рослинності й тваринного населення (карти екосистем, біомів різного рівня, біорізноманіття).
в. аналізує матеріали, що стосуються фауни Світового океану, мікрофлори ґрунтового покриву, найчисленнішої групи організмів - комах тощо та працює над єдиним біогеографічним районуванням
г. вивчає закони географічного розповсюдження тварин і їх співтовариств на земній кулі як в сучасний час, так і в минулому; сучасні і історичні фактори і закономірності, що визначають це розповсюдження, а також географічне розповсюдження екологічних групіровок

127. Моніторинг стану біотичних ресурсів

а. полягає у вивченні динаміки острівних форм, зв'язку між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
б. з науково пошукового напряму перетворився на практичну сферу діяльності, оскільки за допомогою індикаційних досліджень вдалося відкрити не одне родовище корисних копалин
в. ґрунтується на мережі біосферних заповідників і дистанційних методах спостереження
г. вивчає живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі

128. Геногеографія вивчає

а. просторову мінливість генетичного фонду (в межах ареалу виду) на підставі синтезу методів географії, генетики й екології
б. живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі
в. динаміку острівних форм, зв'язки між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
г. вивчає раціональне природокористуваннячерез мережі біосферних заповідників за допомогою дистанційних методів спостереження

129. Історичний, або палеобіогеографічний напрям біогеографічних досліджень

а. застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцеположення шукають в еволюції життя на нашій планеті
б. займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників

в. застосовується у випадку, коли дослідження впливу біотичних і антропічних чинників на живі організми дають змогу не тільки з'ясувати причини змін у сучасному поширенні й розміщенні біоти, а й запропонувати практикам дійові заходи для виправлення негативної ситуації з метою досягнення оптимальних результатів
г. вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району

130. Основним джерелом енергії для багатьох процесів у ландшафтному комплексі є

а. сонячна
б. газова
в. біогенна
г. технічна

131. Федеративні держави Латинської Америки

а. Куба і Ямайка
б. Перу і Колумбія
в. Мексика і Венесуела
г. Сальвадор і Коста-Ріка

132. Пільгове оподаткування для зареєстрованих іноземних компаній пропонують

а. Коста-Ріка і Ямайка
б. Перу і Колумбія
в. Сент-Вінсент і Гренадіни, Багамські острови
г. Парагвай, Уругвай

133. Картографічна дисципліна, яка розробляє способи вимірювань на картах різних масштабів

а. картографічна топоніміка
б. картографічна інформатика
в. картометрія
г. топографія

134. Панама перейняла суверенний контроль над Панамським каналом у 1999 р. від

а. Великої Британії
б. Франції
в. США
г. Іспанії

135. У регіональну організацію "Загальний ринок країн південного конуса" (МЕРКОСУР) входять

а. Венесуела і Куба
б. Мексика і Нікарагуа
в. Аргентина та Бразилія
г. Перу і Болівія

136. У регіональну міжнародну організацію "Карибське співтовариство і Карибський спільний ринок" входить

а. Чилі
б. Сальвадор
в. Гренада
г. Перу

137. Найбільш урбанізовані країни Латинської Америки

а. Мексика і Сурінам
б. Сальвадор і Гаїті
в. Уругвай і Аргентина
г. Болівія і Перу

138. Переміщення основних груп тваринного населення для постійного проживання в крони дерев характерне для

а. вічнозелених екваторіальних і тропічних дощових лісів (гілеї)
б. сезонних тропічних ліси (напівлистопадних, вологих листопадних, сухих листопадних)
в. тропічних трав'янистих формацій (саван)
г. неморальних та бореальних лісових формацій

139. На думку С. Рудницького, яку вчений висловив в першій половині XX ст., оптимальним столичним містом для незалежної України могло б стати місто

а. Дніпро (Катеринослав, Дніпропетровськ)
б. Харків
в. Одеса
г. Херсон

140. Найважливіший порт

а. Гамбург
б. Ганновер
в. Бремен
г. Росток

141. Загалом Східна Німеччина відстає від Західної в економіці, а обганяє -

а. у старінні населення
б. у прирості населення
в. в рівні урбанізації
г. у рівні розвитку великої промисловості

142. Старим промисловим районом Франції є

а. Корсика
б. Центральний масив
в. Бретань
г. Лотарингія

143. Діяльність якого португальського короля тісно пов'язана із початком Великих географічних відкриттів?

а. Фернандо I
б. Педру V
в. Альфонсо V
г. Жуан V

144. Уявне геометричне тіло, яке обмежене рівневою поверхнею, називають

а. сфероїдом
б. геоїдом
в. еліпсоїдом обертання
г. еліпсоїдом Красовського

145. Екваторіальний радіус земного еліпсоїда становить близько

а. 6378 км
б. 6357 км
в. 6371 км
г. 12742 км

146. За середній діаметр Землі приймають

а. 6378 км
б. 6357 км
в. 6371 км
г. 12742 км

147. Експедиція Бартоломеу Діаша обійшла мис Доброї Надії в пошуках шляху в Індію у

а. 1519
б. 1522
в. 1492
г. 1487

148. Першим островом, який Колумб відкрив в 1492 р. у Америці, став

а. Гаїті
б. Куба
в. Домініка
г. Сан-Сальвадор

149. Для Землі була створена спеціальна система координат, в основу створення якої покладені

а. крайні точки Землі
б. географічні полюси
в. лінії тропіків
г. магнітні полюси

150. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до точки на поверхні земної кулі

а. географічна довгота
б. абсолютна висота
в. географічна широта
г. змінюється від 0 до 180°

151. Двогранний кут між площиною Грінвіцького "нульового" меридіана і площиною меридіана точки на поверхні земної кулі

а. географічна довгота
б. абсолютна висота
в. географічна широта
г. змінюється тільки від 0 до 90°

152. Лінія з географічними координатами 0° ш. — це

а. Грінвіцький меридіан
б. екватор
в. меридіан, протилежний до Грінвіцького
г. тропік

153. Точка з координатами 0° ш. , 0° д. — це

а. точка перетину 180-го меридіана та екватора
б. точка перетину меридіана, протилежного до Грінвіцького і екватора

в. точка перетину 0-го меридіана та екватора
г. точка перетину 0-го меридіана та тропіка

154. Картографічне зображення масштабу 1 : 2500000 слід віднести до

а. великомасштабних карт
б. середньомасштабних карт
в. дрібномасштабних карт
г. топографічних планів

155. Фізичну карту України у шкільному атласі потрібно віднести за призначенням до

а. навчальних
б. демонстраційних
в. довідкових
г. оглядових

156. Загальногеографічні дрібномасштабні карти називають

а. топографічними
б. оглядово-топографічними
в. оглядовими
г. демонстраційними

157. Загальногеографічні карти масштабу "в 1 см — 1 км" називають

а. топографічними
б. оглядово-топографічними
в. оглядовими
г. демонстраційними

158. Карта адміністративно-територіального устрою України у шкільному атласі за змістом відноситься до

а. топографічних
б. оглядових
в. оглядово-топографічних
г. тематичних

159. Серед картографічних творів відтворюють земну поверхню у виді тривимірної об'ємної моделі

а. рельєфні карти
б. географічні карти
в. профілі
г. глобуси

160. Вкажіть яке з тверджень неправильне щодо географічного глобуса як точної моделі нашої планети

а. глобус як відображення земний еліпсоїда у масштабі практично точно відображає форму нашої планети
б. глобус передає справжню картину співвідношення загальної форми нашої планети з рельєфом її поверхні
в. масштаб відстаней на глобусі суттєво відрізняється у різних його частинах
г. правильно передає горизонтальний розподіл земної поверхні на океани, материки, показуючи їхню справжню форму і взаємне розташування

161. Біогенний кругообіг – це

а. процеси утворення і руйнування органічної речовини.
б. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
в. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
г. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас

162. Утворення органічної речовини із неорганічної здійснюється

а. первинними продуцентами
б. фітофагами
в. зоофагами
г. мікроорганізмами

163. Динамікою ландшафтів називають

а. кількісні зміни, які відбуваються в ландшафтному комплексі під дією природних і антропогенних чинників і не приводять до якісної перебудови його структури
б. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
в. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
г. переміщення, розчин і трансформацію газоподібних речовин, а також циркуляцію повітряних мас

164. Процеси функціонування ландшафтів супроводжуються

а. змінами просторової і елементної структури ландшафтних комплексів
б. стабільністю просторової і елементної структури ландшафтних комплексів
в. незмінністю в часі значень окремих станів ландшафтних комплексів
г. правильної відповіді немає

165. Стани ландшафтних комплексів стали основою нового розділу ландшафтознавства –

а. етології ландшафту
б. морфології ландшафту
в. геології ландшафту
г. біології ландшафту

166. Стани ландшафтних комплексів – це

а. стабільні співвідношення параметрів структури комплексів у конкретний проміжок часу
б. кількісні зміни, які відбуваються в ландшафтному комплексі під дією природних і антропогенних чинників
в. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
г. процеси, що відбуваються під дією сили тяжіння

167. Наявність станів обов’язково підтримується такою їхньою властивістю як

а. мінливість
б. газоподібність
в. взаємозамінність
г. атрактивність

168. До вхідних потоків належать надходження в ландшафтний комплекс речовини та енергії з таких основних джерел, якими є

а. космічні (енергія Сонця), загально-земні (атмосферна циркуляція, ендогенні процеси) та місцеві (сусідні ландшафтні комплекси, звідки речовина та енергія надходить переважно зі стоком)
б. вихідні потоки, які спрямовані через верхню, нижню та бічні межі ландшафтних комплексів
в. просочування ґрунтової вологи та гравітації
г. випаровування та турбулентний обмін, що виводять енергію та речовину з комплексу через верхню межу

169. Вихідні потоки спрямовані

а. через верхню, нижню та бічні межі ландшафтних комплексів
б. космічну енергію Сонця
в. загально-земні джерела (атмосферна циркуляція, ендогенні процеси)
г. місцеві джерела (сусідні ландшафтні комплекси, звідки речовина та енергія надходить переважно зі стоком)

170. Кожний наступний стан ландшафтного комплексу, що змінює один одного, є

а. індивідуальним, неповторним
б. повторенням попереднього
в. точною копією попереднього
г. одноманітним

171. На картах, створених у рівновеликих проекціях, не спотворюються

а. форми
б. довжини ліній
в. кути напрямків
г. площі

172. Підгрупа рівнопроміжних виділяється серед картографічних проекцій, які за характером спотворень належать до

а. рівнокутних
б. довільних
в. рівновеликих
г. поліконічних

173. Географічні об’єкти досить великої площі, розміри якої виражаються в масштабі карти, зображають умовними знаками

а. лінійними
б. позамасштабними
в. контурними або масштабними
г. геодезичними

174. Скільки елементів змісту підлягають обов’язковому відображенню на дрібномасштабних загальногеографічних (оглядових) картах?

а. три
б. п’ять
в. вісім
г. десять

175. Гіпсометричним способом зображають на оглядових картах

а. рельєф суходолу та дна океану
б. водні об’єкти суходолу

в. населені пункти
г. межі політико-адміністративного поділу

176. Лінії, по всій довжині яких глибини морів залишаються незмінними, називають

а. ізогіпсами
б. ізобарами
в. ізогієтами
г. ізобатами

177. Лінійними умовними знаками відображають на оглядових картах

а. відносно великі озера
б. населені пункти
в. межі політико-адміністративного поділу
г. рельєф суходолу

178. Позамасштабними умовними знаками відображають на оглядових картах

а. межі політико-адміністративного поділу
б. населені пункти
в. шляхи сполучення
г. рельєф суходолу

179. На тематичній карті адміністративно-територіального устрою України для відображення територій областей використаний спосіб

а. якісного фону
б. ізоліній
в. картодіаграм
г. ареалів

180. Канали на фізичній карті України показані способом

а. ізоліній
б. ліній руху
в. лінійних знаків
г. ареалів

181. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення якісно відмінних явищ, які мають суцільне поширення на всій зображуваній території

а. ареалів
б. якісного фону
в. картограм
г. крапковий

182. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення однорідних явищ, які мають певні кількісні величини у межах одиниць адміністративно-територіального поділу

а. крапковий
б. ізоліній
в. кількісного фону
г. ареалів

183. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо діаграмний знак характеризує величину явища розміщеного не у точці, а стосується усієї адміністративної одиниці

а. значків
б. картограм
в. крапковий
г. картодіаграм

184. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо всі площі одиниць політико-адміністративного поділу зафарбовують певним кольором різної насиченості, яким присвоюється певні кількісні величини явища

а. якісного фону
б. картодіаграм
в. картограм
г. крапковий

185. Способом якісного фону на географічних картах прийнято зображати

а. спеціалізацію промислових центрів
б. геологічну будову
в. кліматичні характеристики
г. інтенсивність певного явища

186. Способом картограм на географічних картах прийнято зображати

а. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
б. спеціалізацію промислових об’єктів
в. геологічну будову
г. кліматичні характеристики

187. Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати

а. геологічну будову
б. сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці
в. кліматичні характеристики
г. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці

188. До графічно-знакових географічних навчальних моделей налужать всі, крім :

а. аналітично-ілюстративні;
б. логічні;
в. картографічно-геоінформаційні;
г. комбіновані;

189. Перший із видів графіко-діаграмних навчальних моделей, який використовують, насамперед, для ілюстрування процесів розвитку й демонстрування змін, що відбуваються у часі та просторі з географічними об'єктами вивчання, з метою встановлення географічних причинно-наслідкових зв’язків, закономірностей :

а. діаграми;
б. схеми;
в. графіки;
г. таблиці;

190. При навчанні географії найчастіше застосовують діаграми:

а. стовпчикові;
б. стовпчикові, стрічкові й секторні діаграми;
в. кругові, стрічкові;
г. секторні;

191. Точний напрям на північ завжди показує тільки

а. магнітний меридіан
б. географічний меридіан
в. вертикаль кілометрової сітки
г. горизонталь кілометрової сітки

192. Кут між напрямом на північний географічний полюс і напрямом на предмет називають:

а. азимутом дійсним
б. азимутом магнітним
в. дирекційним кутом
г. румбом

193. Кут між північним напрямом магнітного меридіана і напрямом на предмет називають

а. азимутом дійсним
б. азимутом магнітним
в. магнітним схиленням
г. румбом

194. Кут між напрямом на предмет і найближчим напрямом меридіана із вказанням чверті називають

а. азимутом дійсним
б. зближенням меридіанів
в. магнітним схиленням
г. румбом

195. На топографічних картах не відображають

а. рельєф
б. рослинний покрив
в. вік гірських порід
г. населені пункти

196. Діаграми, які застосовують для зіставлення сукупностей декількох географічних показників. Вони зазвичай уособлюють набір простих стовпчикових діаграм, відповідні стовпчики яких сусідять у кожному інтервалі осі абсцис:

а. групові стовпчикові;
б. суцільні стовпчикові;
в. компонентні стовпчикові;
г. прості стовпчикові;

197. Виберіть значення, що відповідає середній солоності вод Світового океану (у ‰)

а. 35
б. 14
в. 67
г. 10-12

198. Підвидом некартографічних перетинно-секційних моделей НЕ є

а. некартографічні поперечні профілі;
б. вертикальні розрізи;
в. горизонтальні розрізи;
г. блок-діаграми;

199. Графічно-знакова навчальна модель, що є математично визначеним (через систему картографічних проекцій і географічних і прямокутних координат), зменшеним і генералізованим зображенням поверхні Землі, яке показує розташовані або спроектовані на неї об'єкти у прийнятій системі умовних знаків, це :

а. картографічна проекція;
б. географічна карта;
в. геоінформаціна модель;
г. картограма;

200. Накопичення вологи в атмосфері за рахунок випаровування з поверхні океанів, землі та з ґрунту, повернення її в океан ріками периферійних областей а також конденсація у вигляді опадів над континентами називають

а. Малим кругообігом води
б. Середнім кругообігом води
в. Великим кругообігом води
г. Біогеохімічним кругообігом

201. Цей прийом передбачає супроводження викладу навчального матеріалу різноманітними засобами унаочнювання, де головним джерелом знань є, переважно, зображення географічних об’єктів, процесів і явищ :

а. демонстрування;
б. ілюстрування;
в. демонстраційний навчальний дослід;
г. експеримент;

202. До основних прикладних методичних прийомів навчання географії належать:

а. спостереження, вправа, географічна задача, самостійний навчальний експеримент і практичне завдання;
б. ілюстрування, демонстрування й демонстраційний навчальний дослід;
в. розповідь, пояснення, інструктаж, читання вчителем уголос, робота з текстом підручника, бесіда, дискусія;
г. пояснення, інструктаж, вправа, географічна задача, демонстраційний навчальний дослід;

203. Організоване, цілеспрямоване й багаторазове повторення учнями певних дій та операцій з метою формування й закріплення географічних вмінь і навичок, це :

а. спостереження;
б. вправа;
в. географічна задача;
г. самостійний навчальний експеримент;

204. Згідно з навчальною метою вправа буває :

а. вступною, контрольною;
б. пробною, тренувальною, творчою;
в. вступною, пробною, тренувальною, творчою, контрольною;
г. вступною, пробною, тренувальною, контрольною;

205. Робота з географічними картами, робота з топографічними картами й планами, виконання роботи на паперових і цифрових контурних картах, складання й аналіз графічно-знакових моделей, опрацювання статистично-економічних показників, це різновиди :

а. самостійного навчального експерименту;
б. практичного завдання;

в. географічної задачі;
г. контрольної роботи;

206. Засоби навчання географії, це :

а. природні й штучні засоби, що виконують функції носіїв географічної інформації, знарядь створення інформаційнопредметного середовища навчального процесу й інструментів навчально-пізнавальної діяльності;
б. вербальний методичний прийом навчання географії, який складається з коротких, лаконічних і чітких вказівок щодо виконання певної дії учнями;
в. доказове викладення теоретичного навчального матеріалу, підґрунтям якого є словесне тлумачення теоретичних положень щодо сутності географічних причинно-наслідкових зв’язків, гіпотез;
г. публічне обговорення певного проблемного питання з обов'язковою наявністю альтернативних думок щодо шляхів його розв'язання;

207. Всього груп засобів навчання географії є :

а. три;
б. п’ять;
в. вісім;
г. сім;

208. Група об'єктно- замінювальних засобів об’єднує такі типи :

а. вербальні, ілюстративно- зображувальні, аудіовізуальні, графічно-знакові, картографічні, прототипні;
б. геодезично- топографічні, метеорологічні, гідрологічні, геометричні;
в. власне комп'ютерні, автономні аудіовізуалізаційні, інформаційнонакопичувальні, позиційнонавігаційні;
г. багатооб'єктні умовно інтерактивні, мультимедійні;

209. Група організаційно-технологічних засобів об’єднує такі типи :

а. вербальні, ілюстративно- зображувальні, аудіовізуальні, графічно-знакові, картографічні, прототипні;
б. геодезично- топографічні, метеорологічні, гідрологічні, геометричні;
в. інформаційно- мережні, організаційно-забезпечувальні, системно позиційно-навігаційні;
г. багатооб'єктні умовно інтерактивні, мультимедійні;

210. Група приладно-природничих засобів об’єднує такі типи :

а. вербальні, ілюстративно- зображувальні, аудіовізуальні, графічно-знакові, картографічні, прототипні;
б. геодезично- топографічні, метеорологічні, гідрологічні, геометричні;
в. інформаційно- мережні, організаційно-забезпечувальні, системно позиційно-навігаційні;
г. власне комп'ютерні, автономні аудіовізуалізаційні, інформаційнонакопичувальні, позиційнонавігаційні;

211. Найбільше зледеніння в антропогені називається

а. Дніпровським
б. Московським
в. Окським
г. Валдайським

212. Західна частина України була вкрита льодом під час зледеніння

а. Дніпровського
б. Московського
в. Окського
г. Валдайського

213. Метаморфічного походження є в Україні значні поклади графіту

а. Іршанського родовища
б. Керченського родовища
в. Криворізького родовища
г. Завалівського родовища

214. Систематизація навчальних карт за масштабом. За цією ознакою карти доцільно розподіляти на:

а. топографічні, середньомасштабні, дрібномасштабні;
б. великомасштабні, середньомасштабні, маломасштабні;
в. топографічні, дрібномасштабні;
г. великомасштабні, топографічні, дрібномасштабні;

215. Як впливає експозиція схилів на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм:

а. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах більша, ніж на північних
б. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах менша, ніж на північних
в. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту не залежить від експозиції схилів
г. Амплітуда добового ходу поверхні темних ґрунтів значно менша, ніж світлих

216. Геоінформаційні навчальні моделі можна, у першому наближенні, розділити на такі їхні види, як :

а. загальні, спеціальні, комбіновані;
б. загальні, спеціальні;
в. спеціальні, динамічні, комбіновані;
г. загальні, динамічні, спеціальні;

217. Що називають співвідношенням між кількістю води, яка поступає на поверхню земної кулі у вигляді опадів, і кількістю води, що випаровується з поверхні суходолу і Світового океану за певний період часу:

а. Водний баланс земної кулі
б. Водний баланс континенту
в. Кругообіг води в природі
г. Мале коло кругообігу води

218. Водний баланс Землі забезпечує:

а. Поновлення запасів прісної води
б. Поповнення підземних вод
в. Поповнення грунтової вологи
г. Існування процесу випаровування

219. Геоінформаційна модельна задача відшукання найбільш ефективного маршруту (маршруту найменшої вартості з урахуванням додатково заданих чинників) між вузлами мережі :

а. маршрут найменшої вартості;
б. маршрутизація;

в. екологічна стежка;
г. маршрутно-оптимізаційна модель;

220. 1. Мультимедійний інтегрований інформаційний засіб, який розміщено на носії-накопичувачу інформації, у тому числі інформаційно-мережному, та який містить систематизовану збірку електронних карт, виконаних за єдиною програмою й обраною тематичною спрямованістю, а також цифрову інформацію інших типів і необхідні засоби візуалізації атласу :

а. електронна карта;
б. візуалізація;
в. електронний атлас;
г. графічно-знакове відтворення;

221. До структурно-логічних моделей як групи графічно-знакових географічних навчальних моделей НЕ належить такий тип моделей :

а. структурно-інформаційні схематичні;
б. структурно-логічні графічно-зображувальні;
в. комбіновані структурно-логічні;
г. графічно-зображувальні;

222. Навчальні моделі, що можуть бути поєднанням певних видів структурно-інформаційних схематичних і структурно-логічних графічно-зображувальних типів моделей (наприклад, фреймів із графами тощо) :

а. структурно-інформаційні схематичні;
б. структурно-логічні графічно-зображувальні;
в. комбіновані структурно-логічні;
г. графічно-зображувальні;

223. У залежності від спрямування діяльності структурно-логічні географічні навчальні моделі покликані виконувати функції всі, КРІМ :

а. ілюстративна;
б. спонукальна;
в. евристична;
г. експериментальна;

224. Карти або картосхеми з розміщеними у поєднанні з їхніми певними територіальними одиницями різними видами діаграм , які відображають, зазвичай, кількісні географічні атрибути зазначених одиниць, це :

а. картограми;
б. картосхеми;
в. картодіаграми;
г. діаграми;

225. До типів географічних умінь належать:

а. інтелектуальні, пізнавальні, навчальні;
б. прикладних вмінь, пізнавальні, умінь географічного моделювання;
в. інтелектуальні, навчальні, прикладних умінь, умінь географічного моделювання;
г. Інтелектуальні, прикладних умінь, пізнавальні;

226. Автоматизовані способи виконання дій, які застосовуються учнями без обмірковування алгоритму їхнього виконання, це:

а. географічні навички;
б. географічні уміння;

в. інтелектуальні вміння;
г. географічне бачення світу;

227. Відношення часткового масштабу карти до головного використовують як показник спотворення:

а. площ
б. довжин ліній
в. форм
г. кутів.

228. Історично зумовлений цілісний образ довкілля, який ґрунтується на знаннях про природу Землі, її населення, світову економіку. Формування цієї компетенції зумовлено взаємодією індивідуального сприйняття довкілля та сучасного науково-географічного інтегрованого відображення світу, ЦЕ:

а. географічні навички;
б. географічні навички;
в. інтелектуальні вміння;
г. географічне бачення світу;

229. Методи навчання географії – це :

а. упорядкована взаємопов'язана діяльність учителя й учнів у процесі навчання географії, спрямована на досягнення навчальної мети;
б. діяльність, яка не має заздалегідь заданих і достеменно окреслених результатів;
в. історично зумовлений цілісний образ довкілля, який ґрунтується на знаннях про природу Землі;
г. автоматизовані способи виконання дій, які застосовуються учнями без обмірковування алгоритму їхнього виконання;

230. Показник якого виду спотворення обчислюють як відношення найбільшого до найменшого показників спотворення довжин ліній у даному місці карти?

а. площ
б. довжин ліній
в. форм
г. кутів.

231. На методи навчання географії покладено важливі функції, всі, КРІМ :

а. організації навчально-пізнавальної діяльності школярів;
б. формування особистості школярів;
в. визначення фізичних вмінь школярів;
г. стимулювання навчального процесу;

232. Еліпс спотворення може мати форму кола, радіус якого відповідає головному масштабу тільки:

а. на полюсі
б. на лінії нульового меридіану
в. на екваторі
г. на лінії чи у точці нульових спотворень.

233. До основних рівнів вмінь роботи з картами учнів НЕ належить :

а. розуміння карти;
б. читання карти;

в. знання карти;
г. перекладання карти;

234. Серадос – це

а. трав’янисті савани без дерев
б. савани з поодинокими деревами і чагарниками
в. савани зі значною кількістю дерев
г. своєрідні тропічні й субтропічні степові екосистеми

235. Савани розвинені найбільше у

а. Африці
б. Південній Америці
в. Австралії
г. Південній Америці

236. Савани займають близько 40% усієї території і представлені різноманітними варіантами у

а. Африці
б. Південно-Східній Азії
в. Австралії
г. Північній Америці

237. На півночі Південної Америки в басейні р. Оріноко (Венесуела, Колумбія) розміщені

а. кампос-лімпос
б. кампос-серадос
в. льяноси
г. серадос

238. У Північно-Східній Бразилії поширений найбільш сухий варіант листопадного лісу - так званий "білий ліс", або

а. каатинга
б. міомбо
в. індаїнг
г. немає правильної відповіді

239. Для даного біому характерні такі умови: річна кількість опадів, як правило, менше 800 мм, але подекуди може досягати 1500 мм. Основна риса - високі температури протягом усього року; різка сезонність зволоження, сезон дощів (літо) змінюється сухим періодом (зимою) тривалістю 4-7,5 місяців.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
в. тропічні трав’янисті формації (савани).
г. твердолисті ліси

240. Кампінос, кампос-лімпос – це

а. трав’янисті савани без дерев
б. савани з поодинокими деревами і чагарниками
в. савани зі значною кількістю дерев
г. трав’янисті савани з деревною рослинність

241. Льянос – це

а. трав’янисті савани без дерев
б. савани з поодинокими деревами і чагарниками

в. савани зі значною кількістю дерев
г. трав’янисті савани з деревною рослинністю

242. Льянос характерні для

а. Амазонії;
б. Венесуели
в. Бразилії
г. Чілі

243. Важлива ознака - значна кількість дерев зі складними, часто перистими листками, спостерігається тенденція до мікрофільності (дрібнолистість), що забезпечує зниження транспірації. Дерева, як правило, коструваті, невисокі.

а. вічнозелені сезонні ліси;
б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
г. твердолисті ліси

244. Значно поширені в Африці (Замбії, Анголі, Мозамбіку, а на північ від Заїру - окремими ділянками посеред саван).

а. Вологі листопадні ліси
б. Сухі листопадні ліси
в. вічнозелені сезонні ліси;
г. напіввічнозелені ліси

245. Індаїнг (ліс з іну - з диптерокарпових) - сухий і сонячний ліс, середня висота дерев 8-24 м; стовбури дерев покручені, з непропорційно товстими гілками характерний для

а. Індії
б. М’янми
в. Бразилії
г. Аргентини

246. Сухі листопадні ліси міомбо пощирені у

а. Бразилії
б. Північній Австралії
в. Східній Африці, Північній Гвінеї
г. Мексики

247. Предметом вивчення геоморфології є

а. зовнішній вигляд рельєфу, його походження, вік та динаміка
б. морфологія рельєфу
в. генезис рельєфу
г. вік та динаміка рельєфу

248. Рельєф Землі є результатом

а. тільки внутрішніх процесів у Землі
б. тільки зовнішніх процесів
в. взаємодії ендогенних і екзогенних чинників
г. дії променистої енергії Сонця

249. Морфографічний метод дослідження в геоморфології

а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
б. грунтується на вивченні геологічної інформації

в. передбачає вивчення стану геоморфосистем
г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

250. Морфометричний метод дослідження в геоморфології

а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
б. грунтується на вивченні геологічної інформації
в. полягає в кількісній характеристиці форм рельєфу
г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

251. Морфоструктурний метод дослідження в геоморфології

а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
б. грунтується на вивченні геологічної інформації
в. полягає в кількісній характеристиці рельєфу
г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

252. Геологічний метод дослідження в геоморфології

а. грунтується на методі аналізу потужностей відкладів і геологічних розрізів
б. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
в. грунтується на вивченні геологічної інформації
г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

253. В результаті яких процесів утворюються основні форми рельєфу на Землі?

а. магматичних та тектонічних процесів
б. вивітрювання та метаморфізму
в. ендогенних і екзогенних
г. під дією води та геологічних структур

254. З яких 3-х стадій складаються екзогенні геоморфологічні процеси?

а. денудація, переміщення та акумуляція гірських порід
б. денудація, переміщення та екзарація гірських порід
в. денудація, акумуляція та абляція гірських порід
г. денудація, абляція та деформація гірських порід

255. За характером дії екзогенних процесів рельєф поділяється на

а. дефляційний, магматичний
б. вулканічний, метаморфічний
в. акумулятивний, денудаційний
г. гляціальний, ефузивний

256. За генезисом (походженням) рельєф поділяється на

а. дефляційний, магматичний
б. вулканічний, метаморфічний
в. акумулятивний, денудаційний
г. ендогенний, екзогенний

257. За розмірами виділяють такі форми рельєфу:

а. великі, середні, малі
б. планетарні, мегаформи, макроформи, мезоформи, мікроформи, нановформи
в. планетарні, великі, середні, малі, дрібні
г. мегаформи, макроформи, великі, планетарні, мікроформи

258. За морфогенетичною класифікацією, розробленою І.П. Герасимовим і Ю.А. Мещеряковим, виділяють такі форми рельєфу

а. геоструктурний, геоскульптурний,морфоструктурний
б. геоструктурний, геоструктур ний, морфоструктурний
в. геоскульптурний, геоскульптурний, геотектурний
г. геотектурний, морфоструктурний, морфоскульптурний

259. За віком рельєф поділяється на

а. неорельєф, сучасний
б. палеорельєф, древній
в. молодий, середній, старий
г. сучасний, палеорельєф

260. За послідовністю утворення рельєф поділяється на

а. древній, середній, молодий
б. вулканічний, осадовий
в. первинний, вторинний
г. сучасний, палеорельєф

261. За стадією розвитку у рельєфі виділяють:

а. стадію юності, стадію зрілості, стадію старості
б. стадію руйнування, стадію перенесення, стадію акумуляції
в. стадію акумуляції, стадію руйнування, стадію перенесення
г. стадію денудації, стадію юності, стадію зрілості

262. З якими процесами пов’язані різні типи тектонічних рухів?

а. екзогенними
б. гіпергенними
в. ендогенними
г. полігенними

263. За віком тектонічні рухи поділяються на:

а. молоді, сучасні, древні
б. новітні, сучасні, стародавні
в. сучасні, молоді, стародавні
г. новітні, молоді, сучасні

264. За спрямованістю тектонічні рухи поділяються на:

а. вертикальні, радіальні
б. горизонтальні, тангенціальні
в. прямі, криві
г. вертикальні, горизонтальні

265. До плікативних(складчастих) дислокацій відносяться:

а. антикліналі, синкліналі,скиди, насуви
б. горсти, грабени, скиди, підкиди
в. антиклізи, синеклізи, моноклінали, флексури
г. скиди, насуви, шар’яжі, зсуви

266. Велика і складна складчаста структура земних порід антиклінальної будови, яка утворюється на місці геосинклінальних прогинів називається:

а. антикліналь
б. синкліналь
в. антиклінорій
г. синклінорій

267. Платформна структура у вигляді пологого антиклінального підняття у декілька сотень кілометрів у поперечнику називається:

а. мегаантиклінорій
б. мегасинклінорій
в. антикліза
г. синекліза

268. Слабо ввігнута платформна структура, що має в плані неправильну чи ізометричну форму називається:

а. мегаантиклінорій
б. мегасинклінорій
в. антикліза
г. синекліза

269. Розрив з вертикальним або нахиленим зміщенням у бік опущеного крила – це

а. скид
б. підкид
в. насув
г. шар'яж

270. Розрив з крутоспадним (понад 45°) зміщенням, по якому висяче крило підняте відносно лежачого, а зміщення нахилене у бік піднятого крила – це

а. шар'яж
б. насув
в. скид
г. підкид

271. Розривне порушення з пологим (до 45...60°) нахилом зміщувача, уздовж якого висячий бік піднятий відносно лежачого і насунутий на нього – це

а. шар'яж
б. насув
в. скид
г. підкид

272. Горизонтальні або пологі насуви з переміщенням гірських порід на відстань у кілька десятків кілометрів – це

а. шар'яж
б. насув
в. скид
г. підкид

273. Розрив із вертикальним або нахиленим змішувачем, уздовж якого крила зміщені одне відносно одного – це

а. шар'яж
б. насув
в. зсув
г. підкид

274. Система скидів, в якій кожне наступне крило є опущеним відносно попереднього – це

а. шар'яж
б. насув
в. зсув
г. східчастий скид

275. Опущена ділянка земної кори, відділена скидами, рідше підкидами, від суміжних, відносно піднятих ділянок- це

а. грабен
б. насув
в. зсув
г. східчастий скид

276. Піднята ділянка земної кори, відділена скидами або підкидами від суміжних ділянок – це

а. грабен
б. насув
в. горст
г. східчастий скид

277. Ділянки платформ, покриті осадовим чохлом великої потужності, для яких характерне переважаюче опускання – це

а. низовини
б. щити
в. плити
г. височини

278. Не покриті платформним чохлом ділянки древнього фундамента – це

а. низовини
б. щити
в. плити
г. височини

279. Рівнини, які лежать нижче рівня моря називаються:

а. низовини
б. щити
в. височини
г. депресії

280. Рівнини, що мають одноманітну рівну поверхню, нахил якої перевищує перепад висот понад 10 м на 1 км за морфологічною класифікацією називаються:

а. хвилястими
б. плоскими
в. увігнутими
г. нахиленими

281. Рівнини, що характеризуються різними напрямами та критизною падіння поверхні, за морфологічною класифікацією називаються:

а. хвилястими
б. горбистими
в. увігнутими
г. нахилиними

282. Рівнини, чохол яких складений відкладами четвертинного віку називаються:

а. плоскими
б. пластовими
в. акумулятивними
г. денудаційними

283. Рівнини, які приурочені до плити платформи, складені напластуваннями платформного чохла, що залягають майже горизонтально або з незначним нахилом, називаються:

а. плоскими
б. пластовими
в. акумулятивними
г. денудаційними

284. Рівнини, які утворилися внаслідок сукупності процесів руйнування гірських порід водою, вітром, льодовиками тощо і перенесення продуктів руйнування до нижчих ділянок земної поверхні, де вони нагромаджуються називаються:

а. плоскими
б. пластовими
в. акумулятивними
г. денудаційними

285. Столові гори відносяться до:

а. плоских рівнин
б. пластових рівнин
в. акумулятивих рівнин
г. денудаційних рівнин

286. Нагір'я або плато підняті на висоту понад 500 м відносяться до:

а. плоских рівнин
б. пластових рівнин
в. акумулятивих рівнин
г. денудаційних рівнин

287. Великі розжарені космічні тіла – це

а. зорі
б. планети
в. астероїди
г. супутники

288. Мантія поширюється до глибини

а. 2900 км
б. 6370 км
в. 3470 км
г. 650 км

289. Надастеносферний шар мантії разом із земною корою утворює оболонку Землі, яку називають

а. астеносферою
б. зовнішнім ядром
в. літосферою
г. земною корою

290. Створюють магнітне поле Землі електричні струми, які через обертання планети виникають у

а. астеносфері
б. зовнішньому ядрі
в. літосфері
г. земній корі

291. Внутрішня оболонка, яка утворена здебільшого залізом та нікелем

а. астеносфера
б. ядро
в. літосфера
г. мантія

292. Гірські породи, що утворилися під дією температури, повітря, води, живих організмів та інших процесів, що відбуваються на поверхні Землі та в глибинах морів і океанів, називаються

а. метаморфічними
б. осадовими
в. магматичними
г. інтрузивними

293. Осадові гірські породи, що утворилися при руйнуванні інших гірських порід, називаються

а. хімічними
б. органічними
в. уламковими
г. інтрузивними

294. Осадові гірські породи, що утворилися в результаті відкладання розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються

а. уламковими
б. хімічними
в. органічними
г. інтрузивними

295. Який шар відсутній у континентальній земній корі

а. осадовий
б. магматично-осадовий
в. гранітно-метаморфічний
г. базальтовий

296. Який шар відсутній у океанічній земній корі

а. осадовий
б. базальтовий з прошарками карбонатних порід
в. гранітно-метаморфічний
г. нижній (базальтовий) шар з основних і ультраосновних порів

297. Магма може проникати по тріщинах у земну кору і на глибині повільно застигати. У цьому випадку утворюються такі дуже тверді гірські породи, як

а. гіпс, вапняк
б. граніт, габро
в. мармур, графіт
г. базальт, вулканічний туф

298. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як

а. гіпс, вапняк
б. граніт, габро
в. мармур, графіт
г. базальт, вулканічний туф

299. Процес подрібнення і розпушування гірських порід під впливом різких змін температури, замерзання води в тріщинах називають вивітрюванням

а. фізичним
б. хімічним
в. органічним
г. температурним

300. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке призводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням

а. фізичним
б. хімічним
в. органічним
г. температурним

301. Осадові гірські породи, що утворилися в результаті випадання в осад розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються

а. уламковими
б. хімічними
в. органогенними
г. інтрузивними

302. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантії, називають породами

а. уламковими
б. органічного походження
в. метаморфічного походження
г. магматичного походження

303. Процес зміни гірських порід під впливом високих температур і тиску в надрах Землі називається

а. магматизмом
б. метаморфізмом
в. гравітацією
г. акумуляцією

304. Продукти вивітрювання гірських порід, що залягають на місці свого утворення, називають

а. алювієм
б. елювієм
в. колювієм
г. делювієм

305. Води першого від поверхні постійного водоносного горизонту, який залягає на суцільному водотривкому шарі, називаються

а. конденсаційні
б. магматогенні
в. грунтові
г. седиментогенні

306. Необхідною умовою утворення льодовиків є:

а. велика кількість атмосферних опадів
б. певні особливості рельєфу
в. низькі середньорічні температури
г. низькі середньорічні температури, велика кількість атмосферних опадів та певні особливості рельєфу

307. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Альп, Кавказу ?

а. гірських
б. покривних
в. проміжних
г. перехідних

308. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Гренландії?

а. гірських
б. покривних
в. проміжних
г. перехідних

309. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Скандинавського півострова, Аляски, Шпіцбергена

а. гірських
б. покривних
в. проміжних
г. перехідних

310. Руйнування берегів морськими водами, називається

а. акреція
б. коразія
в. абразія
г. абляція

311. Наступ моря на суходіл, називається

а. трансгресія
б. регресія
в. насув
г. абразія

312. Відступ моря від берега, називається

а. трансгресія
б. регресія
в. насув
г. абразія

313. Продукти механічного дрібнення гірських порід суходолу, перенесені річками, льодовиками, вітром і відкладені на дні морів і океанів, називаються

а. теригенними осадками
б. хемогенними осадками
в. органогенними осадками
г. вулканогенними осадками

314. Осадки, які утворюються в різних зонах внаслідок кристалізації солей, розчинених у морській воді, називаються

а. теригенними осадками
б. хемогенними осадками
в. органогенними осадками
г. вулканогенними осадками

315. Випуклі типи складок, називаються

а. антикліналями
б. синкліналями
в. флексурами
г. складчастістю

316. Опущена ділянка земної кори, відділена скидами, рідше підкидами, від суміжних, відносно піднятих ділянок, називається

а. грабеном
б. горстом
в. східчастим скидом
г. диз'юнктивом

317. Піднята ділянка земної кори, відділена скидами або підкидами від суміжних територій, називається

а. грабеном
б. горстом
в. східчастим скидом
г. диз'юнктивом

318. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають

а. щитами
б. плитами
в. тектонічними западинами
г. масивом або тектонічним підняттям

319. Території, що підняті над рівнем моря до 200 м,— це

а. височини
б. низовини
в. плоскогір'я
г. гори

320. Процес руйнування гірських порід поверхневими текучими водами:

а. абразія
б. ерозія
в. денудація
г. фільтрація

321. Виникнення короткочасних грязекам'яних потоків називають

а. конусом виносу
б. селем
в. делювієм
г. колювієм

322. Рівень, нижче якого річка не може врізатися, тобто поглибити своє русло, називають

а. річищем
б. глибиною ерозії
в. висотою ерозії
г. базисом ерозії

323. Русло, що звивається серед власних наносів, утворює:

а. стариці
б. меандри
в. озера
г. заплави

324. Сукупність геологічних явищ, пов'язаних з частковим розчиненням і розмиванням водою гірських порід та утворення в них порожнин різного розміру, називають

а. печеротворенням
б. карстом
в. понором
г. карром

325. Домінування у лишайниковому покриві різних видів ягелю (так звані ягельні тундри) характерне для

а. європейської тундри
б. центрально-сибірської лісотундри
в. пустищ субантарктики
г. степів Європи

326. Мангрові ліси (мангри) властиві переважно поясам

а. екваторіальному і тропічному
б. субтропічному і помірному
в. помірному і субарктичному
г. антарктичному

327. Пуштами степи називаються в

а. Угорщині
б. Казахстані
в. Західному Сибірі
г. Північній Америці

328. У Північній Америці прерії

а. є в Монголії, Забайкаллі, навколо оз. Ханка, окремими острівцями - у Тянь-Шані, Саянах, на Алтаї (у передгір'ях).
б. розміщені меридіональними смугами вздовж Скелястих гір від Колорадо до Канади
в. займають басейн р. Парани на південь до гирла р. Ріо-Негро
г. правильної відповіді немає

329. У Південній Америці пампи

а. є в Монголії, Забайкаллі, навколо оз. Ханка, окремими острівцями - у Тянь-Шані, Саянах, на Алтаї (у передгір'ях).
б. розміщені меридіональними смугами вздовж Скелястих гір від Колорадо до Канади
в. займають басейн р. Парани на південь до гирла р. Ріо-Негро
г. правильної відповіді немає

330. У Новій Зеландії (на Південному острові), а також на невеликій території півдня Африки зустрічаються степові формації, які тут називають

а. пампи
б. тусоки
в. прерії
г. сельва

331. Цей біом формується в умовах помірних широт з холодною, часто сніжною зимою і теплим, порівняно посушливим літом. Періодично (раз у 3-5 років) тут бувають посухи. Такий гігротермічний режим характерний для:

а. гілеї
б. мангрів
в. степів
г. сельви

332. Основні біоми даного типу не виходять за межі 10° пн. і пд. ш..

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. тусоки

333. На півострові Малакка, Великих Зондських островах, Філіппінах, Новій Гвінеї у Південно-Східній Азії поширені

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. тусоки

334. Окремі ділянки цих формацій є в Центральній Америці й на островах Карибського басейну, у Північно-Східній Індії, Мьянмі, Непалі, Бангладеш, острові Шрі-Ланка, на островах Тихого океану

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. тусоки

335. Рослинність даного біому характеризується такими рисами: різноманіття і специфічність життєвих форм рослин; тут є дерева, ліани, епіфіти, паразити тощо. Характерні надзвичайне багатство і видове різноманітніття.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
в. тропічні трав'янисті формації (савани).
г. степи

336. Загальна кількість видів рослин у даному біомі величезна: на Амазонці - приблизно 40 000 видів; на Зондських островах - 35 000 видів. Дуже багато ендеміків, переважно вигадливих форм і яскраво забарвлених.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. степи

337. Для даного біому характерна полідомінантність. У фітоценозах завжди присутня велика кількість видів. Іноді на 1 га лісу легше знайти 100 різних видів, ніж 100 особин певного виду.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
в. тропічні трав'янисті формації (савани).
г. степи

338. Для видів даного біому характерна відсутність регулярної періодичності в розвитку дерев. Окремі екземпляри дерев одного й того ж виду і навіть окремі гілки того самого дерева цвітуть і плодоносять у різні періоди року, маючи свій власний ритм.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. степи

339. Найбільша за площею територія, зайнята гілеєю, зосереджена в

а. Африці
б. Південній Америці
в. Південно-Східній Азії
г. Північній Америці

340. Північно-західна частина кристалічного щита, Волино-Подільська плита, Галицько-Волинська западина — це тектонічні структури, що лежать в основі природних комплексів:

а. степової зони;
б. лісостепової зони;
в. мішаних лісів;
г. широколистяних і мішаних лісів.

341. Цей біом присутній в Африці, Південній Америці, Південно-Східній Азії; розміщений між 10° і 30° пц. і пд. ш.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. тайга

342. Для цього біому характерні: наявність трав'янистого покриву (переважно з ксерофільних злаків) і розрідженого верхнього яруса з поодиноких дерев і чагарників

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. тайга

343. Кампінос, кампос-лімпос, які характерні для Амазонії, - це

а. трав'янисті савани без дерев
б. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
в. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
г. тайга

344. У формуванні рельєфу цієї частини території України найбільшу роль відіграють антропогенові водно-льодовикові відклади:

а. степової зони;
б. лісостепової зони;
в. мішаних лісів;
г. широколистяних лісів.

345. Поверхня зони, особливо в Придністров'ї і східній частині Придніпровської височини, розчленована глибокими річками, ярами і балками, вздовж берегів яких на поверхню часто виходять граніти, іноді — вапняки і пісковики, утворюючи скелі:

а. степової зони;
б. лісостепової зони;
в. мішаних лісів;
г. широколистяних лісів.

346. Чому, на вашу думку, середньорічна температура води зазвичай вища, ніж середньорічна температура повітря?

а. Це пояснюється температурною стратифікацією атмосфери
б. Це пояснюється температурною стратифікацією гідросфери
в. Це пояснюється явищем турбулентності повітря
г. Тому що температура води не може бути від’ємною

347. Серадос (веоикий екорегіон тропічної савани) виділяють у межах

а. Канади
б. Єгипту
в. Бразилії
г. Казахстану

348. Для якого типу озер відповідно до їх температурної класифікації відносяться озера, в яких температура води в поверхневому шарі завжди вища +4ОС з незначними річними амплітудами коливання?

а. Тропічні
б. Помірні
в. Полярні
г. Сезонні

349. Тут трав’янистий покрив саван досить високий (до 2 м заввишки). Переважає злак аланг-аланг (імперата), дика цукрова тростина, злак міскантус. Ці савани розміщені у

а. Європі
б. Південно-Східній Азії
в. Австралії
г. Північній Америці

350. У басейні р. Оріноко розміщені

а. мішані ліси
б. степи
в. льяноси
г. луки

351. Частина біоценозу, яка сформована грибами, має назву

а. фітоценоз,
б. зооценоз
в. мікоценоз
г. мікробоценоз

352. Частина біоценозу, яка сформована мікроорганізмами, має назву

а. фітоценоз
б. зооценоз
в. мікоценоз
г. мікробоценоз

353. Азовське море дає значно більший приріст біомаси, ніж Чорне через:

а. нижчу солоність води;
б. відсутність сірководневого шару;
в. вищу солоність води;
г. наявність сірководневого шару.

354. Основні біоми даного типу знаходяться в областях справжнього екваторіального клімату:

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. тропічні дощові ліси (гілея)

355. Найбільш характерна риса гігротермічного середовища даних біомів - достатнє цілорічне зволоження і рівні високі температури

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. твердолисті ліси

356. Дані формації формуються в умовах середньорічних температур, що дорівнюють +25...+26 °С, причому добова амплітуда іноді досягає 12 °С, у той час як місячні коливання звичайно не перевищують 1-2, рідко - 5 °С.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. твердолисті ліси

357. Під даними біомами грунти - червоні, червоно-жовті, що пов'язане з надлишком окисів заліза. Протягом року панує сильний промивний режим, через що ґрунти дуже бідні на елементи мінерального живлення (азот, калій, кальцій, фосфор, мікроелементи тощо).

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. твердолисті ліси

358. Хто із дослідників вперше описав ці ліси під час своєї подорожі в Південну Америку і назвав дані ліси гілеєю

а. А. Воронов
б. М. Мензбір
в. О. Гумбольдт
г. К. Колумб

359. З метою рекультивації земель:

а. не потрібно окремо збирати ґрунтовий шар і зберігають його;
б. використовують очисні споруди і пристосування;
в. введено гранично допустимі концентрації вмісту окремих сполук;
г. терасують і покривають шаром родючої землі терикони шахт.

360. Наслідками спорудження гідротехнічних комплексів на річках Кубань і Дон, затрат більшої частки води на зрошення для Азовського моря є:

а. погіршення кисневого режиму, скорочення кормової бази для риб;
б. підняття отруйного сірководневого середовища;
в. зменшення солоності вод;
г. виникнення заморів (масової загибелі риб та інших мешканців вод).

361. Для видів даного біому характерна наявність кауліфлорії і раміфлорії.

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. твердолисті ліси

362. Даний біом найбагатший і найпродуктивніший на Землі,

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
в. тропічні трав'янисті формації (савани).
г. твердолисті ліси

363. Причиною розвівання верхнього збагаченого гумусом шару ґрунту вітром (вітрової ерозії) може бути:

а. перезволоження ґрунтів;
б. поздовжнє розорювання схилів гір;
в. відвальне розорювання ґрунтів на плоских поверхнях;
г. знищення природної рослинності (особливо в горах).

364. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантії, називаються:

а. уламковими породами;
б. породами магматичного походження;
в. породами метаморфічного походження;
г. породами органічного походження.

365. Цей біом розміщений приблизно між 10° і 30° північної та південної широт, майже на всіх материках (крім Північної Америки)

а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
в. тропічні трав'янисті формації (савани)
г. твердолисті ліси

366. Загальна кількість опадів становить 800-3000 мм на рік. Залежно від річного розподілу опадів тропічні сезонні ліси мають три типи. Посушливий період триває 1-2,5 місяці, кількість опадів на рік не менше 2500-3000 мм

а. вічнозелені сезонні ліси;
б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.

в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
г. твердолисті ліси

367. Загальна кількість опадів становить 800-3000 мм на рік. Залежно від річного розподілу опадів тропічні сезонні ліси мають три типи. В умовах більш тривалого посушливого періоду і скорочення річної кількості опадів формуються характеризуються

а. вічнозелені сезонні ліси;
б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
г. твердолиисті ліси

368. Загальна кількість опадів становить 800-3000 мм на рік. Залежно від річного розподілу опадів тропічні сезонні ліси мають три типи. Порівняно низьким рівнем опадів і зниженою вологістю

а. вічнозелені сезонні ліси;
б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
г. твердолисті ліси

369. Перехід від вічнозеленого до напіввічнозеленого лісу визначається головним чином

а. тривалістю посушливого періоду
б. річною сумою опадів
в. кількістю сонячного тепла
г. немає правильної відповіді

370. Такі ліси розвиваються в районах із вологим кліматом (річна сума опадів 1500-2500 мм), але там, де опади бувають нерівномірно протягом року. Сухий сезон триває не менше 4-5 місяців. Кожного посушливого місяця випадає не більше 100 мм, але не менше 25 мм опадів.

а. вічнозелені сезонні ліси;
б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
г. твердолисті ліси

371. У вологий період року цей ліс суттєво не відрізняється від вічнозеленого. У кінці сухого періоду багато дерев цвіте, у той же час на землі дуже багато сухого опалого листя. Епіфіти знаходяться в цей період у стані спокою.

а. вічнозелені сезонні ліси;
б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
г. твердолисті ліси

372. Річна сума опадів в області цих лісів дуже мінлива і становить у різних регіонах від 800 до 2500 мм і більше. Але повсюди чітко виділяються два сезони - сухий і вологий. Тривалість сухого періоду 4-6 місяців. Щомісячна норма опадів у цей період значно менша від 100 мм, із них два місяці - навіть менша від 25 мм.

а. вічнозелені сезонні ліси;
б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
г. твердолисті ліси

373. В Українські вчені (М. Голубець, В. Комендар, К. Малиновський, С. Стойко та ін.) виділяють у Карпатах висотних поясів рослинності:

а. 4
б. 5
в. 6
г. 3

374. Передгірський лісовий висотний пояс рослинності Українських Карпат піднімається до висоти

а. 450-550 м н. р. м
б. 1200-1300 м
в. 1500 м
г. 1000 м

375. Для відновлення родючості земель, зайнятих кар'єрами, териконами, ярами, науковцями розроблена ціла система заходів, проведення яких називають:

а. меліорацією;
б. моніторингом;
в. рекультивацією;
г. моніторингом.

376. Верхній лісовий висотний пояс рослинності Українських Карпат піднімається до висоти

а. 450-550 м н. р. м
б. 1200-1300 м
в. 1500 м
г. 4000 м

377. Субальпійський висотний пояс рослинності Українських Карпат піднімається до висоти

а. 450-550 м н. р. м
б. 1200-1300 м
в. 1800 м
г. 1000 м

378. Альпійський висотний пояс рослинності Українських Карпат піднімається до висоти

а. 450-550 м н. р. м
б. 1200-1300 м
в. понад 1800 м
г. 1350-2000 м

379. Головним типом рослинності Українських Карпат є

а. степова
б. лісостепова
в. лісова
г. лукова

380. Лісистість Карпат становить близько

а. 20 %
б. 40%.
в. 60%
г. 50%

381. Понад половину лісової площі Карпат займають

а. дубові ліси
б. грабово-букові ліси

в. ялинові або смерекові ліси,
г. широколистяні ліси

382. У нижньому лісовому поясі Карпат та на найвищих вершинах передгірських височин переважають

а. Букові ліси
б. дубові ліси
в. ялинові ліси
г. смерикові ліси

383. Букові ліси покривають території Карпат близько

а. 10%
б. 30%
в. 50%
г. 60%

384. Нижній пояс рослинності Карпат утворюють ліси

а. дубові й дубово-грабові
б. ялинові або смерекові
в. букові
г. буково- грабові

385. Протягом двох останніх століть площа букових лісів Карпат

а. значно збільшилась
б. значно зменшилася
в. майже не змінилася
г. змінилися

386. Протягом двох останніх століть площа смерекових лісів Карпат

а. зменшилась
б. зросла
в. не змінилася
г. немає правильної відповіді

387. Протягом двох останніх століть площа смерекових лісів Карпат зросла –

а. від 5% до 17%
б. від 22% до 36%
в. від 32% до 56%.
г. від 57% до 60%

388. Пояс передгірських лісів Карпат складається переважно з

а. дуба звичайного і дуба скельного
б. ялини
в. граба і бука
г. смереки

389. Нижньолісовий пояс Карпат складається з високопродуктивних

а. дубових лісів
б. букових лісів,
в. ялинових лісів
г. грабових лісів

390. Нижньолісовий пояс Карпат складається з високопродуктивних букових лісів, що покривають схили на висотах

а. від 600 до 1000-1200 м н. р. м.
б. Вище від висот 1000-1200 і до 1500 м
в. 900-1200 м н. р. м.
г. від 450 до 550 м н. р. м.

391. Бук лісовий пояс Карпат поширений

а. в Закарпатському передгір'ї та височинними ділянками спускаються в Закарпатську низовину до висоти 100 м, а в гори піднімаються до висоти 500-600 м.
б. на Закарпатській низовині та в Передкарпатті, зокрема в його західній частині
в. на обох макросхилах Карпат, особливо на південно-західному макросхилі й приурочений до бурих гірсько-лісових ґрунтів.
г. на нижніх частинах північно-східних макросхилів Карпат

392. У межах Нижньолісового поясу Карпат виділяють кілька підпоясів. Чисті букові поширені на

а. нижньо- і середньогірських схилах Полонинського Хребта;
б. нижні частини північно-східних макросхилів Карпат;
в. нижніх і середніх схилів Чорногори, Горган, Чивчин та високогір'їв Бескидів
г. на обох макросхилах Карпат, особливо на південно-західному макросхилі й приуро-чений до бурих гірсько-лісових ґрунтів.

393. У межах Нижньолісового поясу виділяють кілька підпоясів. Ялицево-букові ліси займають

а. нижньо- і середньогірських схилах Полонинського Хребта;
б. нижні частини північно-східних макросхилів Карпат;
в. нижніх схилів Чорногори, Горган, Чивчин та високогір'їв Бескидів
г. середніх схилів Чорногори, Горган, Чивчин та високогір'їв Бескидів

394. Вище від висот 1000-1200 і до 1500 м у Карпатах розташований пояс

а. смерекових лісів,
б. дубових лісів
в. букових лісів
г. ялинових лісів

395. Пояс смерекових лісів Карпат добре виражений у

а. нижньо- і середньогірських схилах Полонинського Хребта
б. нижній частині північно-східних макросхилів Карпат
в. високогір'ях Горган, Чорногори, Чивчинських і Мармарошських гір
г. нижніх схилів Чорногори, Горган, Чивчин та високогір'їв Бескидів

396. Підпояс змішаних смерекових лісів Карпат приурочений до

а. південно-східних і південно-західних макросхилів Карпат з висотами 900-1 200 м н. р. м.
б. високогірних схилів Горган, Чорногори, Чивчин від 1 200 до 1500 (1600) м н. р. м.
в. обмежених площ вище від 1800 м н. р. м
г. нижньої частини північно-східних макросхилів Карпат

397. Підпояс чистих смеречників Карпат приурочений до

а. південно-східних і південно-західних макросхилів Карпат з висотами 900-1 200 м н. р. м.
б. високогірних схилів Горган, Чорногори, Чивчин від 1 200 до 1500 (1600) м н. р. м.
в. обмежених площ вище від 1800 м н. р. м
г. нижньої частини північно-східних макросхилів Карпат

398. Криволісся Карпат займає смугу шириною

а. 50-100 м
б. 10-150 м
в. 250-300 м
г. 300-350 м

399. Найбільші масиви криволісся Карпат приурочені до

а. південно-східної частини Українських Карпат,
б. південно-східних і південно-західних макросхилів Карпат з висотами 900-1 200 м н. р. м.
в. високогірних схилів Горган, Чорногори, Чивчин від 1 200 до 1500 (1600) м н. р. м.
г. нижньої частини північно-східних макросхилів Карпат

400. Альпійський пояс в Українських Карпатах займає

а. південно-східних і південно-західних макросхилів Карпат з висотами 900-1 200 м н. р. м.
б. високогірних схилів Горган, Чорногори, Чивчин від 1 200 до 1500 (1600) м н. р. м.
в. обмежених площ вище від 1800 м н. р. М
г. високогір'я Чорногори, Свидовця, Чивчин та інших хребтів до 1100 м. н. р. м.

401. Довжина Кримських гір пересічно становить

а. 50 км
б. 150 км,
в. 350 км
г. 200 км

402. Максимальна ширина Кримських гір –

а. 250-300 км
б. 150-160 км
в. 50-60 км
г. 160-200 км

403. Площа Кримських гір не перевищує від території України

а. 1,4%.
б. 11,4%
в. 21,4 %
г. 15%

404. Рослинність і тваринне населення Кримських гір суттєво відрізняються на макросхилах

а. північному і південному
б. східному
в. північно-західному та південно-східному
г. західному

405. На південному макросхилі Кримських гір виділяють такі пояси:

а. лісостеповий, дубових лісів, букових і грабових лісів,
б. шибляка, хвойних лісів і лучних степів яйли
в. лісостеповий, дубових лісів, шибляка,
г. хвойних, смерикових, ялицевих лісів

406. Пояс дубових лісів Кримських гір піднімається до висоти

а. 350-700 м н. р. м.
б. 1300 м н. р. м.

в. 400-450 м н. р. м.
г. 200-300 м н. р. м.

407. В нижній частині поясу дубових лісів переважають ліси

а. з дуба пухнастого,
б. з дуба скельного (Q. petraea)
в. з шибляка
г. з дуба болотного

408. У верхній частині поясу дубових лісів переважають ліси

а. з дуба пухнастого,
б. з дуба скельного (Q. petraea)
в. з шибляка
г. з дуба болотного

409. Пояс букових і грабових лісів Кримських гір поширений до висоти

а. 350-700 м н. р. м.
б. 1300 м н. р. м.
в. 400-450 м н. р. м.
г. 250-300 м н. р. м.

410. На південному макросхилі Кримських гір до висоти 400-450 м н. р. м. розміщений

а. ліс з дуба пухнастого
б. пояс шибляка.
в. пояс хвойних лісів
г. пояс дуба черешчатого

411. Пояс шибляка розміщений до висоти

а. 350-700 м н. р. м.
б. 1300 м н. р. м.
в. 400-450 м н. р. м.
г. 200-250 м н. р. м.

412. Синергічні ареали

а. зустрічаються на морських побережжях, де можуть накладатися ареали багатьох видів, оскільки тут обривається їхнє поширення
б. визначаються ареалом виду, який зв'язаний з іншим видом трофічними та іншими зв’язками
в. приурочені зазвичай до річкових долин та річищ
г. наявна лише в межах територій, на яких організми певної таксономічної категорії не забезпечені життєво необхідними ресурсами

413. Та частина території або акваторій на якій постійно трапляються популяції певного виду (роду, родини тощо) організмів, називається

а. ценоареал
б. видовий клас
в. ареал
г. рухомий ареал

414. Та частина ареалу, в якій вид займає широкий набір місцеположень з масовим зростанням (у рослин) або значною кількістю (у тварин), виділяється як

а. ценоареал
б. видовий клас
в. географічний ареал
г. рухомий ареал

415. За даними палеонтологів, життя на нашій планеті триває

а. 3,5- 3, 7 млрд років
б. 3,5- 3, 7 млн років
в. 6,5- 7, 7 млрд років
г. 6,5- 7, 7 млн років

416. Індивідуальний розвиток організму називають

а. Паралелізмом
б. Онтогенезом
в. Гомеоморфією
г. Ароморфоз

417. Для геологічного етапу характерні

а. Відсутність атмосфери, гідросфери та магнітного поля,
б. Значні потоки космічної речовини й енергії, падіння метеоритів, зокрема дуже великих, місячними амплітудами температур (від +170 до -170°С).
в. Диференціація планетарної Речовини з утворенням ядра, мантії і кори та формуванням оболонкової структури: спочатку двохоболонкової, потім трьохоболонкової і, нарешті, чотирьохоболонкової (виникає жива речовина).
г. Правильної відповіді немає

418. Криптозой, або докембрій, об'єднує дві ери

а. Архейську і протерозойську
б. Архейську та кайнозойську
в. Палеозойську та архейську
г. Палеозойську і мезозойську

419. Принцип дивергенції означає

а. Виникнення рис подібності в будові й функціях у далеких за походженням організмів унаслідок їхнього пристосування до однакових умов довкілля
б. Що організми, які зникли, ніколи не повертаються до попереднього стану предків, якщо вони навіть опиняться в таких же умовах середовища, у яких були їхні предки
в. Розбіжності ознак в організмі однієї систематичної групи в процесі еволюції, що приводить до нового видоутворення
г. Напрям еволюції, при якому, в результаті придбання нових великих пристосувань, розвиток груп супроводжується розширенням адаптивної зони і виходом в інші природні зони

420. Закон незворотності еволюції Ч. Дарвіна і Л. Долло полягає в тому, що

а. Наявні розбіжності ознак в організмі однієї систематичної групи в процесі еволюції, що приводить до нового видоутворення
б. Організми, які зникли, ніколи не повертаються до попереднього стану предків, якщо вони навіть опиняться в таких же умовах середовища, у яких були їхні предки
в. Виникнення рис подібності в будові й функціях у далеких за походженням організмів унаслідок їхнього пристосування до однакових умов довкілля
г. Частина відновлюваних природних ресурсів (тварин, рослин) може стати вичерпаною, невідновлюваною

421. Еволюційне вчення Ч. Дарвіна дало змогу сформулювати декілька важливих законів, закономірностей і принципів розвитку життя на Землі, серед яких

а. Закон незворотності еволюції, сутність якого полягає в тому, що організми, які зникли, ніколи не повертаються до попереднього стану предків, якщо вони навіть опиняться в таких же умовах середовища, у яких були їхні предки
б. Принцип про те, що організми поєднують ""пасивне начало - матерію" з ""активним — формою", Для існуючих організмів такою формою є життя, яке й "формує" живі організми та "рухає ними"
в. Твердження про те, що такі органічні речовини, як вуглеводні, жирні кислоти та їхні похідні, амінокислоти, сечовина, глютамінова кислота та інші могли синтезуватися в абіогенному середовищі
г. Закон про те, що біосфера після припинення впливу на її компоненти антропогенних факторів обов'язково прагне завоювати "втрачені позиції", тобто зберегти (відновити) свої екологічну рівновагу і стійкість

422. Хімічні елементи за їхньою участю в будові та функціонуванні живої речовини поділяють на декілька групп. Елементи, які вступають у численні реакції і процеси, утворюючи живу речовину, називають

а. Благородні або інертні гази
б. Благородні метали
в. Органогенні або циклічні елементи
г. Інертні гази

423. Максимальна висота біосфери не перевищує над поверхнею Землі

а. 22-24 км
б. 10-12 км
в. 32-36 км.
г. 40-48 км

424. Всю товщу повітряної маси від поверхні океану і суходолу до найбільшої концентрації озону М. Реймерс назвав

а. Екзосферою
б. Аеробіосферою
в. Ноосферою
г. Аквабіосфера

425. Який тип повітряних мас утворюється в смузі зниженого тиску над вологими лісами і океанами, має високі температури і велику вологість:

а. тропічний
б. екваторіальний
в. континентальне повітря помірних широт
г. арктичний

426. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення якісно відмінних явищ, які мають суцільне поширення на всій зображуваній території?

а. ареалів
б. якісного фону
в. картограм
г. крапковий

427. Канали на фізичній карті України показані способом:

а. ізоліній
б. ліній руху
в. лінійних знаків
г. ареалі

428. На тематичній карті адміністративно-територіального устрою України для відображення територій областей використаний спосіб:

а. якісного фону
б. ізоліній
в. картодіаграм
г. ареалів

429. Лінійними умовними знаками відображають на оглядових картах:

а. відносно великі озера
б. населені пункти
в. межі політико-адміністративного поділу
г. рельєф суходолу

430. Позамасштабними умовними знаками відображають на оглядових картах:

а. межі політико-адміністративного поділу
б. малі населені пункти
в. шляхи сполучення
г. рельєф суходолу

431. Гіпсометричним способом зображають на оглядових картах:

а. рельєф суходолу та дна океану
б. водні об’єкти суходолу
в. населені пункти
г. межі політико-адміністративного поділу

432. Лінії, по всій довжині яких глибини морі залишаються незмінними, називають:

а. ізогіпсами
б. ізобарами
в. ізогієтами
г. ізобатами

433. Який тип течії розвивається в озерах під дією припливу річкових вод в озеро і відпливу озерних вод у річку?

а. Стокові
б. Вітрові
в. Компенсаційні
г. Карові

434. Географічні об’єкти досить великої площі, розміри якої виражаються масштабі карти, зображають умовними знаками:

а. лінійними
б. позамасштабними
в. контурними або масштабними
г. геодезичними

435. У поліконічних проекціях, які використовувались для побудови карт світу, приекваторіальну ділянку кулі проектують на дотичний циліндр, а тому на отриманій сітці екватор має форму прямої лінії:

а. паралельної середньому меридіану
б. паралельної паралелі 60° широти
в. перпендикулярної крайньому меридіану
г. перпендикулярної середньому меридіану.

436. Картографічні сітки поліконічних проекцій мають масштаби довжин, близькі до головного масштабу:

а. уздовж усіх меридіанів
б. у приекваторіальних ділянках
в. уздовж усіх паралелей
г. периферійних частинах.

437. Картографічна сітка умовної рівновеликої проекції Сансона для карт світу за особливостями зовнішнього вигляду відносять до:

а. псевдоконічних
б. псевдополіконічних
в. псевдоциліндричних
г. псевдоазимутальних.

438. У всіх нормальних, конічних проекцій специфічний зовнішній вигляд картографічної сітки, серед цих ознак не відповідає істині таке:

а. меридіани — рівнобіжні прямі, які сходяться точці, що зображує на площині вершину конуса
б. паралелі — дуги концентричних кіл з центром у точці сходження меридіанів
в. у сіток, які побудовані на дотичних конусах, одна лінія нульових спотворень, з видаленням від якої спотворення зменшуються
г. у сіток, які побудовані на січному конусі, ліній нульових спотворень дві.

439. Для зовнішнього вигляду картографічних сіток у поліконічній проекції характерно, що:

а. меридіани мають форму дугоподібних ліній
б. меридіани мають форму прямих ліній
в. меридіани мають форму дуг різного радіусу
г. середній меридіан карти є кривою лінією.

440. Виберіть твердження характерне для зовнішнього вигляду картографічних сіток у поліконічній проекції

а. паралелі мають форму дугоподібних ліній
б. паралелі — дуги ексцентричних кіл
в. паралелі мають форму паралельних прямих ліній
г. паралелі-дуги концентричних кіл.

441. З віддаленням від екватора у проекції Меркатора відстань між паралелями:

а. дещо зменшується
б. зростає
в. залишається незмінною
г. сильно зменшується.

442. Особливо широко проекція Меркатора використовується для створення карт:

а. морських
б. геологічних
в. історичних
г. синоптичних.

443. Унікальною властивістю картографічної сітки, побудованої проекції Меркатора, є відображення прямою лінією:

а. ортодромії будь-якого напрямку
б. ортодромії тільки меридіонального напрямку
в. локсодромії будь-якого напрямку
г. локсодромії тільки меридіонального напрямку.

444. Якщо при побудові циліндричних проекцій вузлові точки і лінії градусної сітки ніби проектуються з кульової поверхні глобуса на бічну поверхню циліндра, вісь якого збігається з віссю глобуса, а діаметри обох тіл рівні, то таку циліндричну проекцію називають:

а. прямою на січному циліндрі
б. прямою на дотичному циліндрі
в. поперечною на дотичному циліндрі
г. косою на дотичному циліндрі.

445. Усі картографічні сітки, виконані циліндричних нормальних (прямих) проекціях, мають наступні загальні властивості, до яких не належить:

а. лінією нульових спотворень (ЛНС) завжди служить екватор
б. усі паралелі і меридіани є взаємоперпендикулярними прямими лініями
в. у побудованих на дотичному циліндрі з віддаленням від екватора спотворення збільшуються
г. у побудованих на січному циліндрі є дві ЛНС.

446. Якщо вісь циліндра складає з віссю глобуса гострий кут, то таку циліндричну проекцію називають:

а. центральною
б. косою
в. прямою
г. поперечною.

447. Картографічну проекцію, при якій вісь циліндра перпендикулярна до осі Землі, називають:

а. нормальною
б. косою
в. прямою
г. поперечною.

448. Циліндрична квадратна проекція на прямому дотичному циліндрі має такі властивості картографічної сітки, до яких не належить:

а. лінія нульових спотворень усіх видів – екватор
б. головний масштаб довжин зберігається за напрямом меридіанів
в. на паралелях часткові масштаби довжин з видаленням від екватора зростають спочатку незначно, а потім усе більше
г. найбільше спотворюються кути і форми географічних об'єкті у приекваторіальних широтах.

449. Циліндрична прямокутна проекція на прямому січному циліндрі відрізняється від квадратної проекція тим, що у ній:

а. усі паралелі і меридіани є взаємоперпендикулярними прямими лініями
б. головний масштаб довжин зберігається за напрямом меридіанів
в. головний масштаб зберігається не на екваторі, а на двох паралелях перетину
г. дуже спотворюються кути і форми географічних об'єкті у високих широтах.

450. Циліндрична нормальна проекція Меркатора на дотичному циліндрі за характером спотворень належить до:

а. рівнопроміжних
б. рівновеликих
в. довільних
г. рівнокутних.

451. Усі картографічні сітки, виконані азимутальних нормальних проекціях, мають наступні загальні властивості, до яких не належить:

а. точкою нульових спотворень (ТНС) служить один з полюсі Землі
б. усі паралелі є концентричними колами відстані між якими завжди є однаковими
в. усі меридіани є прямими рівнобіжними лініями, що розходяться від полюса
г. усі паралелі є концентричними колами відстані між якими можуть бути як однаковими так і різними.

452. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований у самому центрі кулі, то таку азимутальну проекцію називають:

а. центральною
б. стереографічною
в. ортографічною
г. неперспективною.

453. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований у протилежній точці кулі, то таку азимутальну проекцію називають:

а. центральною
б. стереографічною
в. ортографічною
г. неперспективною.

454. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований розташованої нескінченно далеко як від кулі так і площини, то таку азимутальну проекцію називають:

а. центральною
б. стереографічною
в. ортографічною
г. неперспективною.

455. У якій азимутальній проекції величини спотворень довжин ліній усіх напрямкі найбільше зростають з віддаленням від ТНС?

а. центральній
б. стереографічній
в. ортографічній
г. неперспективній Постеля.

456. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом паралелей не спотворюються з віддаленням від ТНС?

а. центральній
б. стереографічній
в. ортографічній
г. неперспективній Постеля.

457. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом меридіані не спотворюються з віддаленням від ТНС?

а. неперспективній Ламберта
б. стереографічній
в. ортографічній
г. неперспективній Постеля.

458. Яка азимутальна пряма проекція за характером спотворень належить до рівновеликих?

а. неперспективна Ламберта
б. стереографічна
в. ортографічна
г. неперспективна Постеля.

459. Усі азимутальні сітки карт мають у відношенні спотворень наступні загальні властивості, до яких не належить:

а. точкою нульових спотворень (ТНС) служить точка дотику глобуса з площиною (звичайно вона розташовується центрі карти)
б. величини спотворень з видаленням усі сторони від ТНС зростають
в. у точці нульових спотворень азимути всіх напрямків не спотворюються
г. зовнішній вигляд картографічних сіток і розподіл спотворень у перспективних азимутальних проекціях не залежать від положення центра проектування.

460. Визначте координати точки Р, яка є протилежною до точки А, про яку відомо, що вона за широтою віддалена від південного полюса на 38°, а від меридіана 180° на 96° у східному напрямку

а. 38º пн. ш.; 84° сх. д.
б. 52º пн. ш.; 84° сх. д.
в. 38º пд. ш.; 96° зх. д.
г. 62º пн. ш.; 96° сх. д.

461. Визначте числовий масштаб глобуса, на якому довжина відрізка екватора від точки 60° зх. д. до 120° сх. д. становить 20 см

а. 1:1000 000
б. 1:2000 000
в. 1:20 000 000
г. 1:100000000

462. Місцевий час на меридіані 154º сх. д. 18 год. 40 хв. Який місцевий час на цей момент на меридіані 16º зх. д.?

а. 5 год 04 хв.
б. 5 год 00 хв.
в. 6 год 08 хв.
г. 7 год 08 хв.

463. Опівдні за місцевим часом кут падіння сонячних променів у місті Житомирі (50,25º пн. ш.) становив 40º. На якій широті у цей день сонце перебувало у зеніті?

а. 0,25º пн. ш.
б. 10,25º пд. ш.

в. 10,25º пн. ш.
г. 38,25º пн. ш.

464. Великі розжарені космічні тіла – це:

а. зорі;
б. планети;
в. астероїди;
г. супутники.

465. За сучасними уявленнями, найближчою фігурою до істинної форми Землі вважають:

а. сфероїд;
б. еліпсоїд обертання;
в. геоїд;
г. еліпс

466. Мантія поширюється до глибини:

а. 2900 км;
б. 6370 км;
в. 3470 км;
г. 650 км.

467. У верхній частині мантії є шар, в якому гірські породи знаходяться у пластичному розрідженому стані. Його називають:

а. астеносферою;
б. зовнішнім ядром;
в. надастеносферним шаром;
г. земною корою.

468. Надастеносферний шар мантії разом із земною корою утворює оболонку Землі, яку називають:

а. астеносферою;
б. зовнішнім ядром;
в. літосферою;
г. земною корою.

469. Створюють магнітне поле Землі електричні струми, які через обертання планети виникають у:

а. астеносфері;
б. зовнішньому ядрі;
в. літосфері;
г. земній корі.

470. Внутрішня оболонка, яка утворена здебільшого залізом та нікелем:

а. астеносфера;
б. ядро;
в. літосфера;
г. мантія

471. Гірські породи, що утворилися під дією температури, повітря, води, живих організмів та інших процесів, що відбуваються на поверхні Землі та в глибинах морів і океанів, називаються:

а. метаморфічними;
б. осадовими;

в. магматичними;
г. інтрузивними.

472. Осадові гірські породи, що утворилися при руйнуванні інших гірських порід, називаються:

а. хімічними;
б. органічними;
в. уламковими;
г. інтрузивними.

473. Осадові гірські породи, що утворилися в результаті відкладання розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються :

а. уламковими;
б. хімічними;
в. органічними;
г. інтрузивними.

474. Який шар відсутній у континентальній земній корі:

а. осадовий;
б. магматичний;
в. гранітно-метаморфічний;
г. базальтовий.

475. Який шар відсутній у океанічній земній корі:

а. осадовий;
б. базальтовий;
в. гранітно-метаморфічний;
г. основний і ультра основний.

476. Магма може проникати по тріщинах у земну кору і на глибині повільно застигати. У цьому випадку утворюються такі дуже тверді гірські породи, як:

а. гіпс, вапняк;
б. граніт, габро;
в. мармур, графіт;
г. базальт, вулканічний туф.

477. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як:

а. гіпс, вапняк;
б. граніт, габро;
в. мармур, графіт;
г. базальт, вулканічний туф.

478. Процес подрібнення і розпушування гірських порід під впливом різких змін температури, замерзання води в тріщинах називають вивітрюванням:

а. фізичним;
б. хімічним;
в. органічним;
г. температурним.

479. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке призводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням:

а. фізичним;
б. хімічним;
в. органічним;
г. температурним.

480. Осадові гірські породи, що утворилися в результаті випадання в осад розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються:

а. уламковими;
б. хімічними;
в. органогенними;
г. інтрузивними.

481. Повітряні маси, для яких улітку характерна досить висока температура, спостерігається висхідний рух повітря, опади; узимку – низькі температури і різну вологість:

а. екваторіальні;
б. тропічні;
в. помірні;
г. арктичні.

482. Перевищення однієї точки місцевості над іншою, наприклад, вершини гори над підніжжям, берега над руслом річки називається:

а. відносною висотою;
б. горизонталлю
в. крутістю схилу
г. абсолютною висотою

483. У місцях розсування двох літосферних плит утворюються:

а. серединні океанічні хребти і розширюється дно океану;
б. земна кора материкового типу;
в. глибоководні жолоби і острови;
г. складки верхніх шарів обох плит – гірські хребти.

484. Продукти вивітрювання, які є наслідками життєдіяльності організмів (вапняк-черепашник, крейда, кам’яне вугілля, нафта й ін.), називаються:

а. уламковими породами;
б. породами хімічного походження;
в. породами метаморфічного походження;
г. породами органічного походження.

485. Фізико-географічна країна:

а. формується тільки в межах рівнинних територій;
б. формується при певному співвідношенні тепла і вологи;
в. характеризується спільністю та своєрідністю ґрунтово-рослинного покриву і тваринного світу;
г. характеризується спільністю геолого-геоморфологічних умов території.

486. Флористико-фауністичний напрям біогеографічних досліджень

а. Визначає місцеположення окремих видів рослин і тварин та інших таксономічних категорій в просторі і часі, пізнаючи флору й фауну природних, природно-історичних та адміністративних регіонів.
б. Вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу

виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району.

в. Вивчає взаємовідношення між живими організмами та їхнім природним (і природно-антропогенним) довкіллям

г. Займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників.

487. Процес зміни гірських порід під впливом високих температур і тиску в надрах Землі називається:

а. магматизмом;
б. метаморфізмом;
в. гравітацією;
г. акумуляцією.

488. Продукти вивітрювання гірських порід, що залягають на місці свого утворення, називають:

а. алювієм;
б. елювієм;
в. колювієм;
г. делювієм.

489. Руйнування гірських порід поверхневими текучими водами називається: [МС]

а. абразія;
б. ерозія;
в. денудація;
г. фільтрація.

490. Виникнення короткочасних грязекам’яних потоків називають:

а. конусом виносу;
б. селем;
в. делювієм;
г. колювієм.

491. Рівень, нижче якого річка не може врізатися, тобто поглибити своє русло, називають:

а. руслом;
б. глибинна ерозія;
в. бокова ерозія;
г. базисом ерозії.

492. Русло, що звивається серед власних наносів утворює:

а. стариці;
б. меандри;
в. озера;
г. заплави.

493. Сукупність геологічних явищ, пов’язаних з частковим розчиненням і розмиванням водою гірських порід та утворення в них порожнин різного розміру, називають:

а. печерою;
б. карстом;
в. понорою;
г. карром.

494. Води першого від поверхні постійного водоносного горизонту, який залягає на суцільному водотривкому шарі, називаються:

а. конденсаційні;
б. магматогенні;
в. грунтові;
г. седиментогенні.

495. Специфічною особливістю екологічної ситуації у Чорному морі є:

а. зменшення солоності вод;
б. підняття отруйного сірководневого середовища;
в. збільшення солоності вод;
г. скидання недостатньо очищених вод.

496. Льодовики Паміру та Гімалаїв відносяться до

а. гірських;
б. покривних;
в. верхових;
г. низинних.

497. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Антарктиди?

а. гірських;
б. покривних;
в. проміжних;
г. перехідних.

498. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Скандинавського півострова, Аляски, Шпіцбергена?

а. гірських;
б. покривних;
в. проміжних;
г. перехідних.

499. Руйнування берегів морськими водами, називається:

а. акреція;
б. коразія;
в. абразія;
г. абляція.

500. Наступ моря на суходіл, називається:

а. трансгресія;
б. регресія;
в. насув;
г. абразія.

501. Колообіг речовин відбувається внаслідок

а. Об'єднання колообігів окремих елементів за допомогою двох джерел енергії: космічної та внутрішньої енергії Землі.
б. Переміщення поверхневих і підземних вод та продуктів вивітрювання гірських порід
в. Синтезу живої речовини зеленими рослинами з елементів неживої природи
г. Переміщення повітряних мас

502. Серед хімічних елементів найбільше поширений у природі колообіг

а. Кисню
б. Азоту
в. Вуглецю
г. Водню

503. Організми, які споживають первинну органічну речовину і переводять її в інші форми (тварини, паразитичні рослини), називають

а. Продуценти
б. Консументи
в. Редуценти
г. Правильної відповіді немає

504. Групу організмів-консументів поділяють на три підгрупи. Консументи першого порядку – це

а. Хижаки і паразити, що поїдають хижих тварин і паразитів
б. Хижаки і паразити, що живуть завдяки травоїдним тваринам;
в. Травоїдні тварини, або фітофаги, тобто споживачі органічної речовини, утвореної рослинами та хемосинтезуючими бактеріями;
г. Хижаки і паразити, споживачі органічної речовини.

505. Групу організмів-консументів поділяють на три підгрупи. Консументи третього порядку – це

а. Хижаки і паразити, що поїдають хижих тварин і паразитів
б. Хижаки і паразити, що живуть завдяки травоїдним тваринам;
в. Травоїдні тварини, або фітофаги, тобто споживачі органічної речовини, утвореної рослинами та хемосинтезуючими бактеріями;
г. Хижаки і паразити, споживачі органічної речовини

506. Учені виділили декілька біогеохімічних регіонів. Регіон, для якого характерні біологічні реакції організмів, що визначаються достатнім вмістом кобальту, міді, йоду, іноді дефіцитом калію, рухомого марганцю і часто нестачею фосфору, називають

а. Лісостеповий, степовий чорноземний
б. Тайгово-лісовий нечорноземний,
в. Сухостеповий, напівпустельний і пустельний
г. Лісостеповий, сухостеповий

507. Учені вважають, що життя зародилося в

а. Протерозойській ері
б. Архейській ері
в. Кайнозойській ері
г. Мезозойській ері

508. В архейську еру відбулися значні події в еволюції органічного світу. Серед яких

а. Розвиваються прокаріоти
б. Поява двобічної симетрії та інша диференціація тіла
в. Виникнення плоских і круглих червів
г. Літосферні плити зайняли положення, близьке до сучасного, і стали фундаментом у розподілі океану і суходолу

509. Які значні події в еволюції органічного світу відбулися в архейську еру

а. виникнення плоских і круглих червів
б. виникнення членистоногих
в. виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу

г. наприкінці цієї ери з'явилася людина, яка тепер стала важливим чинником зміни природного довкілля

510. Які із зазначених подій в еволюції органічного світу відбулися в архейську еру

а. Виникнення членистоногих
б. Виникнення голкошкірих
в. Виник озоновий горизонт в атмосфері
г. Характерний альпійський орогенез, що охопив Євразію і Америку

511. Серед значних подій в еволюції органічного світу виберіть ті, що відбулися в архейську еру

а. Живі організми перебралися на суходіл
б. Виникнення голкошкірих
в. Виникнення найдавніших хордових - безчерепних, представником яких в сучасній фауні є ланцетник
г. Протягом палеогену суходіл покривали тропічні й субтропічні ліси, які названі "полтавською флорою"

512. Із даних фактів виберіть ті які характерні для архейської ери

а. Виникнення плоских і круглих червів
б. Виникнення голкошкірих
в. Виник статевий процес і комбінативна мінливість
г. Північні материки в той час були з’єднані суходільними мостами, тому у флорі трапляються північноамериканські види

513. Найсуттєвіші події у протерозойську еру

а. Розвиваються прокаріоти
б. Поява двобічної симетрії та інша диференціація тіла
в. Живі організми перебралися на суходіл
г. Північніше помірних широт аж до островів Шпіцбергена і Гренландії поширилися листопадні широколистяні ліси, у яких траплялися й субтропічні види

514. Які значні події в еволюції органічного світу відбулися у протерозойську еру

а. Розвиваються прокаріоти
б. Виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу
в. Виникнення плоских і круглих червів
г. Північніше помірних широт аж до островів Шпіцбергена і Гренландії поширилися листопадні широколистяні ліси, у яких траплялися й субтропічні види

515. Які із зазначених подій в еволюції органічного світу відбулися у протерозойську еру

а. Виникнення членистоногих
б. Виникли автотрофні організми - зелені фотосинтезуючі рослини, які збагатили киснем атмосферу і гідросферу
в. Виник озоновий горизонт в атмосфері
г. Серед хребетних - ссавці і птахи (беззубі) зайняли панівне становище

516. Серед значних подій в еволюції органічного світу виберіть ті, що відбулися у протерозойську еру

а. Виник озоновий горизонт в атмосфері
б. Живі організми перебралися на суходіл
в. Виникнення голкошкірих

г. Наприкінці палеогену почалося похолодання, яке стало причиною витіснення полтавської субтропічної флори широколистяними листопадними лісами

517. Із даних фактів виберіть ті які характерні для протерозойської ери

а. виникнення найдавніших хордових - безчерепних, представником яких в сучасній фауні є ланцетник
б. виник статевий процес і комбінативна мінливість
в. виникли багатоклітинні організми - еукаріоти (з грец. добре, і горіх)
г. Наприкінці пермі вимерло багато морських видів, в тому числі представників голкошкірих

518. Фанерозой поділяють на три ери

а. кайнозойську, мезозойську та архейську
б. палеозойську, мезозойську і кайнозойську
в. протерозойську, мезозойську і кайнозойську
г. архейську, протерозойську, палеозойську

519. Витоки ареалогії або хорології (науки про поширення живих організмів) сягають

а. IV—III ст. до нашої ери,
б. IV—III ст. нашої ери
в. VI—VIII ст. нашої ери
г. V—VII ст. нашої ери

520. Новітній етап становлення хорології пов'язують з іменами

а. О. Гумбольдта, який опублікував працю "Ідеї про географію рослин"
б. Аристотеля і Теофраста, які вперше зробили спробу систематичного опису середземноморської фауни та флори
в. М. Мензбіра, який значно деталізував історію біогеографії
г. А. Вороновим, який дав бурхливий розвиток ботаніко-географічних, зоогеографічних, екологічних досліджень і виникнення біоценології.

521. Ареали вищого порядку, які охоплюють декілька, але не більше трьох материків, називають

а. полі- або мультирегіональними
б. трансрегіональними
в. космополітичними
г. транскосмополітичними

522. Рухомі межі ареалу, які розширюють ареал, називають

а. прогресивні
б. регресивні
в. пульсуючі
г. синергічні

523. Чинники середовища, які також можуть сприяти або ж гальмувати розселення організмів, або види симбіотичного плану, які сприяють розселенню організмів (світло, тепло, тиск, вітер, вода та ін.), є

а. біотичними
б. абіотичними
в. антропічні
г. правильної відповіді немає

524. Із майже семи тисяч видів рослин близько 90% - ендеміки на

а. Капському півострові на півдні Африки
б. Скандинавському півострові на півночі Європи
в. півострові Індостан на півдні Азії
г. півострові Малакка на південному сході Азії

525. В Україні високим ендемізмом, де проростає понад 240 видів ендемічних рослин, характеризуються

а. гори Карпати
б. Кримські гори
в. Полісся
г. Поділля

526. Яскраво вираженим ендемізмом, де з 600 видів рослин і удвічі більше тварин 3/4 становлять ендеміки, характеризується озеро

а. Свитязь
б. Танганіка
в. Байкал
г. Ньяса

527. Релікти, які пов'язують із материковими зледенінням, називають

а. геоморфологічні
б. кліматичні
в. формаційні
г. едафічні

528. З часів виникнення землеробської культури, людство залучило в агровиробничий процес понад 2 500 видів диких рослин, що становить від кількості відомих науці видів

а. 5%
б. 25 %
в. 45 %
г. 15 %

529. За даними Г. Огуреєвої (2003), розміщено на висотах понад 500 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі

а. 48%
б. 27 %
в. 11%
г. 2%

530. За даними Г. Огуреєвої (2003), розміщено на висотах вище 1000 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі

а. 48%
б. 27 %
в. 11%
г. 2%

531. За даними Г. Огуреєвої (2003), розміщено на висотах вище 3 000 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі

а. 48%
б. 11 %
в. 5%
г. 2%

532. За даними Г. Огуреєвої (2003), розміщено на висотах вище 4 000 м над рівнем моря (н. р. м.) від всієї поверхні суходолу Землі

а. 48%
б. 11 %
в. 15%
г. 2%

533. Шибляк - це

а. важкопрохідні зарості, утворені дубом пухнастим і грабняком, що має чагарниковоподібну форму
б. рослинність на високогірних схилах Горган, Чорногори, Чивчин
в. найсухіші схили і вершини гряд з чорноземними і дерново-карбонатними ґрунтами
г. дерево-довгожитель, тривалість його життя може досягати до 500 років

534. Острови різного походження займають площі суходолу нашої планети близько

а. 6%
б. 16%
в. 26%
г. 21%

535. Друга закономірність щодо формування біоти островів полягає в тому, що

а. чим дальше від континенту розміщений острів, тим менший на нього вплив океану.
б. чим ближче до континенту розміщений острів, тим більший на нього вплив океану.
в. чим дальше від континенту розміщений острів, тим більший на нього вплив океану.
г. немає правильної відповіді

536. На прикладі Антильських островів Ф. Дарлінгтон (1966) довів, що

а. зі зменшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і плазунів, збільшується вдвічі.
б. зі зменшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і плазунів, зменшується вдвічі.
в. зі збільшенням площі острова в десять разів кількість видів, зокрема земноводних і плазунів, зменшується вдвічі.
г. чим дальше від континенту розміщений острів, тим більший на нього вплив океану.

537. Для островів властиві нелітаючі форми птахів і комах. Це пояснюють

а. відсутністю на таких островах хижаків, які їх знищують.
б. малою площею островів
в. видовими особливостями, які зберігаються і на островах
г. великою площею островів

538. Найпоширенішими шляхами заселення островів організмами є

а. водний і за допомогою птахів
б. водний і повітряний,
в. повітряний і за допомогою тварин
г. водний за допомогою риб

539. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на граничний шар (шар тертя) та вільну атмосферу:

а. за взаємодією з підстилаючою поверхнею
б. за складом повітря

в. за характером зміни температури повітря з висотою
г. за характером фізико-хімічних процесів

540. Про яке явище йдеться: "Забарвлення небосхилу червоними, оранжевими та жовтими кольорами від прямих сонячних променів при сході або заході Сонця":

а. Зоря
б. Сутінки
в. Зміна забарвлення прямого сонячного світла
г. Блакитний колір неба

541. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть казуального –

а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;
в. рекреант розглядається як частина довкілля;
г. моделювання змін і перетворень у рекреаційних системах.

542. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть раціоналістичного –

а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;
в. рекреант розглядається як частина довкілля;
г. вивчення поведінки рекреантів з метою оптимізації діяльності рекреаційної системи.

543. Дослідження суб'єкта рекреаційної географії - рекреанта - здійснюється на основі різних методологічних підходів. Суть екологічного –

а. визначення передумов дій та рішень людей в економічному процесі;
б. пошук раціональних законів розвитку рекреаційних систем;
в. рекреант розглядається як частина довкілля;
г. одночасне використання у процесі дослідження соціальних, економічних, екологічних та інших критеріїв.

544. Гравітаційні моделі –

а. поєднанні наявних природних, містобудівних, інженерних, економічних, психологічних, соціальних і медичних чинників, які впливають на формування і розвиток рекреаційних систем. Моделі не тільки зберігають різноманітну інформацію про географічний об'єкт, але й уможливлюють проведення його математичного аналізу;
б. можливості імітувати реагування системи на різноманітні зовнішні впливи, робити перестановку ресурсів у системі, змоделювати будь-який основний вплив, оцінювати його результати й обирати найкраще з погляду заданого критерію;
в. розкриванні закономірності просторової взаємодії у географічних явищах. Ці моделі дають змогу враховувати привабливість і місткість рекреаційних зон, можливості транспортної системи, використовувати систему розселення для розрахунку розподілу потоків відпочивальників, що виїжджають на короткотривалий відпочинок;
г. прогнозування спонтанних і цілеспрямованих змін у рекреаційній системі; створення мережі рекреаційних районів.

545. Імітаційне моделювання –

а. поєднання наявних природних, містобудівних, інженерних, економічних, психологічних, соціальних і медичних чинників, які впливають на формування і розвиток рекреаційних систем. Моделі не тільки зберігають різноманітну інформацію про географічний об'єкт, але й уможливлюють проведення його математичного аналізу;

б. можливості імітувати реагування системи на різноманітні зовнішні впливи, робити перестановку ресурсів у системі, змоделювати будь-який основний вплив, оцінювати його результати й обирати найкраще з погляду заданого критерію;
в. розкриванні закономірності просторової взаємодії у географічних явищах. Ці моделі дають змогу враховувати привабливість і місткість рекреаційних зон, можливості транспортної системи, використовувати систему розселення для розрахунку розподілу потоків відпочивальників, що виїжджають на короткотривалий відпочинок;
г. визначенні параметрів дослідження, технології та методики оцінки територіальних рекреаційних систем та їх окремих елементів.

546. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 25 000, беруть аркуш масштабу:

а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
б. 1:500 000 і ділять на 36;
в. 1:100 000 і ділять на 4;
г. 1:50 000 і ділять на 4.

547. Відступ моря від берега, називається:

а. трансгресія;
б. регресія;
в. насув;
г. абразія.

548. Продукти механічного дрібнення гірських порід суходолу, перенесені річками, льодовиками, вітром і відкладені на дні морів і океанів, називаються:

а. теригенними осадками;
б. хемогенними осадками;
в. органогенними осадками;
г. вулканогенними осадками.

549. Осадки, які утворюються в різних зонах внаслідок кристалізації солей, розчинених у морській воді, називаються:

а. теригенними осадками;
б. хемогенними осадками;
в. органогенними осадками;
г. вулканогенними осадками.

550. Випуклі типи складок, називаються:

а. антикліналлю;
б. синкліналлю;
в. флексурою;
г. складчастістю.

551. Опущена ділянка земної кори, відділена скидами, рідше підкидами, від суміжних, відносно піднятих ділянок, називається:

а. грабеном;
б. горстом;
в. східчастим скидом;
г. диз’юнктивом.

552. Піднята ділянка земної кори, відділена скидами або підкидами від суміжних територій, називається:

а. грабеном;
б. горстом;
в. східчастим скидом;
г. диз’юнктивом.

553. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають: [МС]

а. щитами
б. плитами
в. тектонічними западинами
г. масивом або тектонічним підняттям

554. Території, що підняті над рівнем моря до 200 м,— це:

а. височини
б. низовини
в. плоскогір'я
г. гори

555. Екзогенні процеси створюють переважно

а. дрібні форми – морфоскульптурний рельєф.
б. планетарні форми рельєфу
в. рівнини та гірські країни
г. Орографічні області

556. Під морфоскульптурою розуміється вся сукупність

а. тектонічних рухів земної кори, які відіграють основну роль в орогенезі
б. форм рельєфу, незалежно від розмірів, які виникли в результаті переміщення речовини на земній поверхні під дією екзогенних агентів
в. вся сукупність геологічних процесів, пов'язаних з енергією, яка виникає у надрах Землі
г. складний комплекс фізико-хімічних процесів, які протікають у зовнішній частині літосфери і призводять до зміни і руйнування гірських порід

557. Розрізняють морфоскульптури

а. магматичні і метаморфічні
б. геосинклінальні і антиклінальні
в. денудаційні і акумулятивні
г. зовнішні і внутрішні

558. Під вивітрюванням (гіпергенезом) розуміється

а. складний комплекс фізико-хімічних процесів, які протікають у зовнішній частині літосфери і призводять до зміни і руйнування гірських порід
б. ряд процесів, що протікають в умовах високих температур і тисків
в. комплекс процесів, обумовлених внутрішнім розвитком літосфери і нерівності земної поверхні
г. форми рельєфу, незалежно від розмірів, які виникли в результаті переміщення речовини на земній поверхні під дією екзогенних агентів

559. Ділянки платформ, де кристалічний фундамент вгнутий і лежить на великих глибинах (2-7 тис. м), вважають:

а. щитами
б. плитами
в. тектонічними западинами
г. масивами або тектонічними підняттями

560. Автором гіпотези "дрейфу материків" був:

а. І. Кант
б. О. Шмідт
в. А. Вегенер
г. М. Бехайм

561. Хімічне вивітрювання найбільш інтенсивно протікає у

а. сухому кліматі
б. аридному кліматі
в. вологому кліматі
г. пустельних місцях

562. Кора вивітрювання –

а. сукупність залишкових (незміщених) продуктів вивітрювання
б. складний комплекс фізико-хімічних процесів, які протікають у зовнішній частині літосфери і призводять до зміни і руйнування гірських порід
в. комплекс процесів, обумовлених внутрішнім розвитком літосфери і нерівності земної поверхні
г. форми рельєфу, незалежно від розмірів, які виникли в результаті переміщення речовини на земній поверхні під дією екзогенних агентів

563. Уламкова кора вивітрювання –

а. характеризується слабкими хімічними змінами корінної породи, але вже містить глинисті мінерали – гідрослюди як похідні від польових шпатів і слюд
б. складається з хімічно незмінених або слабо змінених уламків вихідної породи
в. відрізняється хімічними змінами первинних мінералів
г. характеризується слабкими хімічними змінами корінної породи, але вже містить глинисті мінерали – гідрослюди як похідні від польових шпатів і слюд

564. Гідрослюдиста кора вивітрювання

а. характеризується слабкими хімічними змінами корінної породи, але вже містить глинисті мінерали – гідрослюди як похідні від польових шпатів і слюд
б. складається з хімічно незмінених або слабо змінених уламків вихідної породи
в. відрізняється хімічними змінами первинних мінералів
г. поділяється на материкову і океанічну

565. Монтморилонітова кора вивітрювання

а. характеризується слабкими хімічними змінами корінної породи, але вже містить глинисті мінерали – гідрослюди як похідні від польових шпатів і слюд
б. складається з хімічно незмінених або слабо змінених уламків вихідної породи
в. відрізняється хімічними змінами первинних мінералів
г. поділяється на материкову і океанічну

566. Уламкові кори вивітрювання переважають у

а. полярних та високогірних областях, кам’янистих пустелях низьких широт
б. холодних і помірних широт з вічною мерзлотою
в. степових та напівпустельних областях
г. екваторіальних широтах

567. Гідрослюдисті кори вивітрювання характерні для

а. полярних та високогірних областях, кам’янистих пустелях низьких широт
б. холодних і помірних широт з вічною мерзлотою
в. степових та напівпустельних областях
г. екваторіальних широтах

568. Монтморилонітові кори вивітрювання утворюються у

а. полярних та високогірних областях, кам’янистих пустелях низьких широт
б. холодних і помірних широт з вічною мерзлотою
в. степових та напівпустельних областях
г. екваторіальних широтах

569. каолінітова та червоноземна кори вивітрювання характерні для

а. субтропіків
б. холодних і помірних широт з вічною мерзлотою
в. степових та напівпустельних областях
г. екваторіальних широт

570. латеритні кори вивітрювання характерні для

а. полярних та високогірних областях, кам’янистих пустелях низьких широт
б. районів найбільш активного хімічного вивітрювання в умовах жаркого та вологого екваторіального клімату
в. степових та напівпустельних областях
г. арктичних пустель

571. Продукти вивітрювання, які залягають на місці свого утворення-

а. Елювій
б. Колювій
в. Делювій
г. Алювій

572. Продукти вивітрювання, зміщені вниз по схилу -

а. Елювій
б. Колювій
в. Делювій
г. Алювій

573. Матеріал, знесений і відкладений по схилу атмосферними водами -

а. Елювій
б. Колювій
в. Делювій
г. Алювій

574. Карст –

а. сукупність специфічних форм рельєфу та особливостей наземної і підземної гідрографії, властивих областям земної поверхні, складених водорозчинними гірськими породами (кам’яна сіль, гіпс, вапняк, доломіт)
б. процеси, обумовлені внутрішнім розвитком літосфери і нерівності земної поверхні, що створюють, в умовах приповерхнього гравітаційного полючи Землі і під впливом її рухів у просторі
в. асиметричний гірський хребет у формі витягнутих гряд з несиметричними схилами, з одним довгим, пологим і рівним, та іншим — крутим, виробленим поперек шаруватості

схилами
г. Правильної відповіді немає

575. Найбільш розповсюдженим типом карсту є

а. Гіпсовий
б. Доломітовий
в. Вапняковий
г. Мармуровий

576. На похилених поверхнях карст розвивається у порівнянні із крутими схилами

а. повільніше
б. плавніше
в. інтенсивніше
г. рідше

577. В залежності від умов виникнення карст поділяють на

а. голий і покритий карст (задернований і похований)
б. внутрішній і зовнішній
в. екзогенний і ендогенний
г. алювіальний і елювіальний

578. Голий (задернований) карст переважає

а. на рівнинах
б. в горах
в. на дні океану
г. на островах

579. Покритий (похований) карст переважає

а. на рівнинах
б. в горах
в. на дні океану
г. на островах

580. Антропічний напрям біогеографічних досліджень

а. Застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцеположення шукають в еволюції життя на нашій планеті
б. Займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників.
в. Застосовується у випадку, коли дослідження впливу біотичних і антропічних чинників на живі організми дають змогу не тільки з'ясувати причини змін у сучасному поширенні й розміщенні біоти, а й запропонувати практикам дійові заходи для виправлення негативної ситуації з метою досягнення оптимальних результатів.
г. Вивчає взаємовідношення між живими організмами та їхнім природним (і природно-антропогенним) довкіллям.

581. Продуктивність фітомаси суходолу більше як удвічі

а. Перевищує продуктивність океану
б. Менша, ніж продуктивність океану
в. Перевищує біомасу рослин
г. Менша, ніж біомаса рослин

582. В океані біомаса тварин приблизно у 20 разів

а. Перевищує біомасу рослин
б. Менша, ніж біомаса рослин
в. Перевищує продуктивність океану
г. Менша, ніж продуктивність океану

583. У географічній оболонці біомаса становить від її загальної маси

а. Дуже велику частку
б. Дуже малу частку
в. Велику частку
г. Середню частку

584. Чотири з хімічних елементів наявні у всіх без винятку ландшафтних системах. Це

а. кисень, азот, кремній, вуглець
б. кисень, водень, азот і йод
в. кисень, вуглець, водень, азот
г. кремній, вуглець, водень, азот

585. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо всі площі одиниць політико-адміністративного поділу зафарбовують певним кольором різної насиченості, яким присвоюється певні кількісні величини явища?

а. якісного фону
б. картодіаграм
в. картограм
г. крапковий

586. "Форми мікрорельєфу, утворені системою гребенів і тріщин та розділяючих їх ритвин та борізд в результаті роз'їдання стінок тріщин вапнякової поверхні" - це

а. Каррові поля
б. Карри (шратти)
в. Терра-росса (червона земля)
г. Дюни і бархани

587. "Покриті каррами простори. Розрізняють молоді і старі каррові поля, відмінність між якими полягає у формі поверхні: старі переважно складені уламками вапняку різного віку" - це

а. Каррові поля
б. Карри (шратти)
в. Терра-росса (червона земля)
г. Дюни і бархани

588. "Шар елювіального матеріалу (глина) червоно-цегельного кольору, який накопичується на поверхні в результаті прояву поверхневого карсту і який при значній потужності може припинити процес картування" - це

а. Каррові поля
б. Карри (шратти)
в. Терра-росса (червона земля)
г. Дюни і бархани

589. "Канали, які поглинають поверхневі води та відводять їх у глибину закарстованого масиву. Виникають завдяки інтенсивній вертикальній циркуляції води. На поверхні вони виражені тріщинами або отворами, в глибині яких починається складна система каналів вертикальної циркуляції води" - це

а. Понори
б. Карри (шратти)
в. Терра-росса (червона земля)
г. Дюни і бархани

590. "Форми карстового рельєфу переважно у вигляді конуса, утворені в результаті розширення гирлової частини понорів. Розміри та форма залежать від віку, типу порід та їх залягання" - це

а. Каррові поля
б. Карстові лійки (вирви)
в. Терра-росса (червона земля)
г. Дюни і бархани

591. "Форма карстового рельєфу, подібна до шахти, але має значно меншу глибину і заповнене уламками дно" - це

а. Каррові поля
б. Карри (шратти)
в. Колодязь
г. Дюни і бархани

592. "Негативні лінійні форми карстового рельєфу, утворені об'єднанням близько розташованих провалів чи вирв. Інколи їх називають карстовими ваннами" - це

а. Сліпі яри (ували)
б. Карри (шратти)
в. Терра-росса (червона земля)
г. Дюни і бархани

593. "Обширні (до кількох десятків і навіть сотень кілометрів), плоскодонні негативні форми карстового рельєфу з крутими стінками і водостоками на дні, які часто зникають під ним" - це

а. Каррові поля
б. Полья
в. Терра-росса (червона земля)
г. Дюни і бархани

594. До підземних форм карстового рельєфу відносяться:

а. кари і понори
б. карстові лійки та поди
в. печери та шахти
г. Дюни і бархани

595. "Форма карстового рельєфу з переважно вертикальними стінками, утворена внаслідок подальшого розчинення стінок понора і можуть досягати значної глибини" - це

а. шахта
б. печера
в. кари
г. блюдця

596. "Форми карстового рельєфу у вигляді пов'язаних багатьма ходами різноманітних підземних пустот в карстуючих породах з одним або кількома виходами на поверхню. Утворюються внаслідок розмивання підземних тріщин у карстових породах в результаті роботи підземних потоків – підземних річок" - це

а. шахта
б. печера

в. кари
г. блюдця

597. Натічні форми на стелях –

а. сталагміти
б. сталактити
в. колони
г. багети

598. Натічні форми на днищі

а. сталагміти
б. сталактити
в. колони
г. багети

599. У областях із середземноморським субтропічним кліматом

а. карстовим процесам сприяє не тільки геологічна будова, а й клімат: зливовий характер опадів і наявність засушливого сезону сприяють інтенсивному картуванню і повільному накопиченню елювію. Переважає голий карст
б. карстуючі породи завжди прикриті шаром наносів і добре розвиненим грунтово-рослинним покривом. Переважає покритий карст, карстові утворення пов'язані з підземним вилуговуванням, а поверхневі форми обумовлені просіданням та провалами покриву над підземними карстовими пустотами.
в. у процесі розвитку карсту виникають пониження, які заглиблюються до базальної поверхні і подальший розвиток відбувається в ширину, що призводить до утворення вирівняних карстово-денудаційних поверхонь. За морфологією позитивних елементів рельєфу цей карст поділяється на куполовидний, конічний, башенний, котловинний.
г. правильної відповіді немає

600. У помірних широтах карстові процеси відрізняються тим, що

а. карстовим процесам сприяє не тільки геологічна будова, а й клімат: зливовий характер опадів і наявність засушливого сезону сприяють інтенсивному картуванню і повільному накопиченню елювію. Переважає голий карст
б. карстуючі породи завжди прикриті шаром наносів і добре розвиненим грунтово-рослинним покривом. Переважає покритий карст, карстові утворення пов'язані з підземним вилуговуванням, а поверхневі форми обумовлені просіданням та провалами покриву над підземними карстовими пустотами.
в. у процесі розвитку карсту виникають пониження, які заглиблюються до базальної поверхні і подальший розвиток відбувається в ширину, що призводить до утворення вирівняних карстово-денудаційних поверхонь. За морфологією позитивних елементів рельєфу цей карст поділяється на куполовидний, конічний, башенний, котловинний.
г. правильної відповіді немає

601. Тропічний карст відрізняється тим, що

а. карстовим процесам сприяє не тільки геологічна будова, а й клімат: зливовий характер опадів і наявність засушливого сезону сприяють інтенсивному картуванню і повільному накопиченню елювію. Переважає голий карст
б. карстуючі породи завжди прикриті шаром наносів і добре розвиненим грунтово-рослинним покривом. Переважає покритий карст, карстові утворення пов'язані з підземним вилуговуванням, а поверхневі форми обумовлені просіданням та провалами покриву над підземними карстовими пустотами.
в. у процесі розвитку карсту виникають пониження, які заглиблюються до базальної

поверхні і подальший розвиток відбувається в ширину, що призводить до утворення вирівняних карстово-денудаційних поверхонь. За морфологією позитивних елементів рельєфу цей карст поділяється на куполовидний, конічний, башенний, котловинний.
г. правильної відповіді немає

602. Значно інтенсивніше проявляється

а. Тропічний карст гумідних областей
б. Помірний карст
в. Субтропічний карст
г. правильної відповіді немає

603. Суфозія –

а. процес винесення ґрунтовими водами найменших частинок породи, що призводить до просади поверхні та виникненню степових блюдець (подів), суфозійних вирв, проваль та полів просади.
б. явище, при якому утворюються різноманітні і посадочні форми за рахунок розтавання похованого льоду або розтаванням мерзлих порід.
в. негативні лінійні форми карстового рельєфу, утворені об’єднанням близько розташованих провалів чи вирв
г. процес формування гірських областей

604. Овальні пониження з пологими схилами діаметром не більше 100 метрів і глибиною кілька метрів, які виникають у степових рівнинних районах на лесових породах. Це

а. Степові блюдця
б. Суфозійні вирви
в. Суфозійне провалля
г. Суфозійні піки

605. Виникають внаслідок енергійного виносу частинок породи і утворенню пустот, обвали над якими формують ззовні вирву діаметром кілька метрів. Це

а. Степові блюдця
б. Суфозійні вирви
в. Суфозійне провалля
г. Суфозійні піки

606. Утворюється шляхом подальшого просідання і обвалу верхнього шару, обмежується по периферії обривами. Це

а. Степові блюдця
б. Суфозійні вирви
в. Суфозійне провалля
г. Суфозійні піки

607. Порівняно низька поверхня з дуже складним розгалуженим мікрорельєфом. Утворюється при заглибленні, розширенні суфозійних проваль та їх об’єднанні. Це

а. Суфозійне поле
б. Суфозійні вирви
в. Суфозійне провалля
г. Суфозійні піки

608. Може утворитися внаслідок штучного зрошення, особливо у межах степової України на лесових породах з-за їх здатності ущільнюватися і просідати. Це –

а. Степові блюдця
б. Суфозійний рельєф
в. Суфозійне провалля
г. Суфозійні піки

609. Способом картограм на географічних картах прийнято зображати:

а. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
б. спеціалізацію промислових об’єктів
в. геологічну будову
г. кліматичні характеристики

610. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення однорідних явищ, які мають певні кількісні величини у межах одиниць адміністративно-територіального поділу?

а. крапковий
б. ізоліній
в. кількісного фону
г. ареалі

611. Серед перелічених виберіть типи боліт відповідно до їх класифікації за формою їх поверхні:

а. Плоска, ввігнута, опукла
б. Тропічні, помірні, полярні
в. Плавноввігнута, прямолінійна
г. Опукла, східчаста

612. Про яке явище йдеться: "Злиття переходу вечірніх сутінок в ранішні":

а. Білі ночі
б. Сутінки
в. Зоря
г. Блакитний колір неба

613. Що називають відношення потоку відбитої даною поверхнею радіації до потоку падаючої радіації, виражене у частках одиниці або у відсотках:

а. Альбедо поверхні
б. Відбита радіація
в. Поглинута радіація
г. Сумарна поглинута радіація

614. Виберіть яка поверхня має найбільше значення альбедо:

а. Свіжий сухий сніг
б. Забруднений сніг
в. Хвойні ліси
г. Поля жита й пшениці

615. В залежності від розташування льодовики поділяються на

а. гірські і покривні
б. гірські і долинні
в. високогірні і низькогірні
г. Горизонтальні і вертикальні

616. Розташовані переважно у негативних формах гірського рельєфу: накопичуючись в них, лід починає поступово стікати (властивість пластичності) під силою тяжіння вниз по схилу. Це

а. Покривні льодовики
б. Гірські льодовики
в. Улоговинні льодовики
г. Материкові льодовики

617. Відрізняються значно більшою площею і випуклою формою поверхні, завдяки чому лід розтікається від центра (найбільш випукла частина) до периферії.

а. Покривні льодовики
б. Гірські льодовики
в. Улоговинні льодовики
г. Вершинні льодовики

618. Покривні льодовики характерні для:

а. Гімалаїв та Андів
б. Нової Зеландії та Аляски
в. Антарктиди та Гренландії
г. Карпат і Криму

619. Формуються завдяки накопиченню снігу та фірну в неглибоких пониженнях пологих схилів

а. Фірнові та снігові плями
б. Висячі льодовики
в. Карові льодовики
г. Покривні льодовики

620. Утворюються переважно на схилах великої крутизни і не мають обмежень у вигляді виступів

а. Фірнові та снігові плями
б. Висячі льодовики
в. Карові льодовики
г. Горизонтальні льодовики

621. Утворюються у карах і порівняно невеликі за площею

а. Фірнові та снігові плями
б. Висячі льодовики
в. Карові льодовики
г. Горизонтальні льодовики

622. Розташовані у кальдерах (потухлих кратерах вулканів)

а. Кальдерні льодовики
б. Льодовики ступеневидних поверхонь
в. Льодовики вулканічних конусів
г. Горизонтальні льодовики

623. Формуються переважно у тіньових схилах великої крутизни і ростуть за рахунок лавин

а. Кальдерні льодовики
б. Льодовики ступеневидних поверхонь
в. Льодовики вулканічних конусів
г. Горизонтальні льодовики

624. Вкривають вершини вулканів (Камерун, Казбек)

а. Кальдерні льодовики
б. Льодовики ступеневидних поверхонь

в. Льодовики вулканічних конусів
г. Горизонтальні льодовики

625. Зустрічаються на високо при піднятих денудаційних поверхнях

а. Плосковершинні льодовики
б. Переметні льодовики
в. Відроджені льодовики
г. Горизонтальні льодовики

626. Мають одну область живлення, але стікають у різних напрямках (наприклад, розташовані у сідловині хребта)

а. Плосковершинні льодовики
б. Переметні льодовики
в. Відроджені льодовики
г. Покривні льодовики

627. Формуються при падінні великих мас льоду з виступу і формування внизу нового льодовика шляхом злиття падаючих глиб

а. Плосковершинні льодовики
б. Переметні льодовики
в. Відроджені льодовики
г. Горизонтальні льодовики

628. Приурочені до високих широт і утворюються на платоподібних вершинних поверхнях у вигляді випуклих шапок

а. Льодяні шапки
б. Долинні льодовики
в. Древовидні і дендритові
г. Правильної відповіді немає

629. Розташовані у межах гірських долин

а. Льодяні шапки
б. Долинні льодовики
в. Древовидні і дендритові
г. Правильної відповіді немає

630. Утворюються при злитті кількох долинних льодовиків

а. Льодяні шапки
б. Долинні льодовики
в. Древовидні і дендритові
г. Правильної відповіді немає

631. Руйнівна діяльність льодовика, яка спричинюється його пересуванням вниз по схилу -

а. Екзарація
б. Нівація
в. Ерозія
г. Акумуляція

632. Руйнівна діяльність снігу –

а. Екзарація
б. Нівація

в. Ерозія
г. Акумуляція

633. Креслоподібні негативні форми рельєфу льодовикового походження в горах, з крутими схилами та полого увігнутим дном –

а. Кари
б. Цирки
в. Карлінги
г. Дюни

634. Негативна форма льодовикового рельєфу в горах, утворена в результаті розростання карів та поступового їх злиття - це

а. Троги
б. Льодовиковий цирк
в. Карлінги
г. Дюни

635. Позитивні форми гляціального рельєфу з гострими пірамідальними вершинами і багатьма гранями або у вигляді гребенів, які розташовані між льодовиковими цирками над загальним фірновим полем, називаються

а. трогами
б. карами
в. карлінгами
г. барханами

636. Рухаючись, льодовик формує ерозійну долину коритоподібної форми, яка називається

а. трог
б. кар
в. карлінг
г. шахта

637. Твердий матеріал, який акумулюється при відступанні льодовика

а. Зандри
б. Морена
в. Ози
г. Пороги

638. Довгі (30-40 км) вузькі (кілька сотень метрів) гряди висотою до 80 метрів, з крутими симетричними схилами і складені піском, гравієм та галькою.

а. Зандри
б. Морена
в. Ози
г. Пороги

639. Позитивні плоскі форми льодовикової акумуляції, які утворені внаслідок накопичення тонко-уламкового матеріалу у вигляді конусів виносу талими водами

а. Зандри
б. Морена
в. Ози
г. Пороги

640. Пагорби неправильної форми у вигляді округлих конусоподібних куполів з плоскими вершинами, висотою до 30 метрів, складені флювіогляціальними відкладами

а. Зандри
б. Ками
в. Друмліни
г. Пороги

641. Витягнуті (2-3 км) асиметричні пагорби шириною до кількох кілометрів і висотою до 45 метрів, напрям яких співпадає з напрямом руху льодовика

а. Зандри
б. Ками
в. Друмліни
г. Бархани

642. Термокарстові процеси

а. проявляються там, де рихлі відклади чергуються з жилами чи лінзами льоду, який поступово розтає, територія просідає, утворюючи термокарстові озера, западини і великі за площею котловини-аласи.
б. характерні для областей переважної акумуляції і утворюються завдяки втручанню підземних вод між мерзлим шаром та діяльним. Їх висота досягає кількох десятків метрів, а діаметр – від десятків до сотень метрів.
в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
г. правильної відповіді немає

643. Бугри пучіння (гідролакколіти чи булгунняхи) -

а. проявляються там, де рихлі відклади чергуються з жилами чи лінзами льоду, який поступово розтає, територія просідає, утворюючи термокарстові озера, западини і великі за площею котловини-аласи.
б. характерні для областей переважної акумуляції і утворюються завдяки втручанню підземних вод між мерзлим шаром та діяльним. Їх висота досягає кількох десятків метрів, а діаметр – від десятків до сотень метрів.
в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
г. правильної відповіді немає

644. Наледі –

а. проявляються там, де рихлі відклади чергуються з жилами чи лінзами льоду, який поступово розтає, територія просідає, утворюючи термокарстові озера, западини і великі за площею котловини-аласи.
б. характерні для областей переважної акумуляції і утворюються завдяки втручанню підземних вод між мерзлим шаром та діяльним. Їх висота досягає кількох десятків метрів, а діаметр – від десятків до сотень метрів.
в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
г. правильної відповіді немає

645. Термоабразія –

а. термічний вплив морської води на береги з вічномерзлих порід, при цьому утворюється ніша витавання і термоабразійний кліф
б. це негативні лінійні форми, утворені як механічним, хімічним, так і термічним впливом

поверхневих водних потоків на поверхню вічномерзлих порід
в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
г. правильної відповіді немає

646. Термоерозійні форми –

а. термічний вплив морської води на береги з вічномерзлих порід, при цьому утворюється ніша витавання і термоабразійний кліф
б. це негативні лінійні форми, утворені як механічним, хімічним, так і термічним впливом поверхневих водних потоків на поверхню вічномерзлих порід
в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
г. правильної відповіді немає

647. Залежно від часу утворення їхніх котловин озера поділяють на

а. давні (мезозойські і палеогенові) та молоді (плейстоценово-голоценові)
б. тектонічні, льодовикові, річкові (стариці)
в. провальні (карстові та термокарстові), морські (лагуни, лимани, губи), вулканічні
г. Антропогенні та природні

648. У воді озер тундрової зони переважають

а. іони кремнію та гідрокарбонатні
б. Б) кальцію та гідрокарбонатні,
в. В) натрію та сульфатні (S042), або натрію і хлору.
г. золота та срібла

649. У воді озер лісової зони переважають –

а. іони кремнію та гідрокарбонатні
б. кальцію та гідрокарбонатні,
в. натрію та сульфатні (S042), або натрію і хлору
г. золота та срібла

650. У воді озер степової зони переважають -

а. іони кремнію та гідрокарбонатні
б. кальцію та гідрокарбонатні,
в. натрію та сульфатні (S042), або натрію і хлору.
г. золота та срібла

651. Гранична солоність, у якій можуть існувати живі організми становить

а. 22 %о
б. 0,1%о
в. 220%о
г. 20%о

652. Рідини тіла мешканців солоних вод мають концентрацію солей однакову або меншу від тієї, яка є в навколишніх водах, тобто ці організми є

а. ізотонічними, або слабогіпотонічними
б. еврігальними
в. гіпертонічними
г. правильної відповіді немає

653. Обмежена кількість видів живих організмів може існувати як у прісних, так і в солоних водах. Їх називають

а. ізотонічними, або слабогіпотонічними
б. еврігальними
в. гіпертонічними
г. правильної відповіді немає

654. Уміст солей в тілах мешканців прісноводних озер перевищує їхній вміст у воді, тобто рідини в тілах організмів є

а. ізотонічними, або слабогіпотонічними
б. еврігальними
в. гіпертонічними
г. правильної відповіді немає

655. За умовами існування рослин і тварин озерні (стоячі) води поділяють на чотири типи:

а. оліготрофні, мезотрофні, евтрофні і дистрофні.
б. ізотонічні, слабогіпотонічні, еврігальні, гіпертонічні
в. тектонічні, льодовикові, річкові, провальні
г. Перетворені, слабоперетворені, змінені

656. Оліготрофні води зазвичай характерні для

а. глибоких озер, бідних мінеральними сполуками азоту і фосфору.
б. неглибоких озер, багатих азотом і фосфором та густою прибережною рослинністю
в. мілководних озер з широкими і дуже пологими прибережними схилами, поростими гідрофільною рослинністю.
г. правильної відповіді немає

657. Вода в них прозора, планктонні організми трапляються рідко, прибережні макрофіти займають невеликі ділянки, а тому кормові ресурси обмежені. Ці озера називають

а. мезотрофні,
б. евтрофні
в. оліготрофні
г. карові

658. У глибинних горизонтах до існування пристосувалися деякі види холодолюбних риб, зокрема, форель озерна, сиги, гольян. Це характерно для озер

а. мезотрофних
б. оліготрофних
в. евтрофних високогірних
г. карових

659. Мезотрофні води

а. не такі глибокі, умови для формування фітопланктону в них кращі, тому й рясність організмів вища.
б. характерні для глибоких озер, бідних мінеральними сполуками азоту і фосфору
в. насичені відмерлими органічними рештками рослин і мають буре забарвлення. У такій воді мало кисню
г. правильної відповіді немає

660. евтрофні води

а. характерні для глибоких озер, бідних мінеральними сполуками азоту і фосфору
б. характерні для неглибоких озер, багатих азотом і фосфором та густою прибережною рослинністю
в. насичені відмерлими органічними рештками рослин і мають буре забарвлення. У такій воді мало кисню
г. правильної відповіді немає

661. В таких озерах вода має зеленкувато-коричневе забарвлення, вона слабопрозора і, зважаючи на багатство організмів, бідна на розчинений кисень. Це характерне для озер:

а. мезотрофних
б. оліготрофних
в. евтрофних
г. болотних

662. Дистрофними є

а. мілководні озера з широкими і дуже пологими прибережними схилами, поростими гідрофільною рослинністю.
б. глибокі озера, бідні мінеральними сполуками азоту і фосфору
в. неглибокі озера, багаті азотом і фосфором та густою прибережною рослинністю
г. правильної відповіді немає

663. Вода насичена відмерлими органічними рештками рослин і має буре забарвлення. У такій воді мало кисню, відповідно, й органічний світ небагатий. Це характерне для озер:

а. мезотрофних
б. оліготрофних
в. дистрофних
г. болотних

664. Холодні озера арктичних і альпійських областей з одним літнім періодом циркуляції Ж. Леме назвав

а. мономіктичні
б. димiктичні
в. полiмiктичні
г. олігоміктичні

665. Озера помірних областей з двома періодами змішування вод - восени і навесні (після яких часто простежується "цвітіння вод", спричинене збагаченням природними біогенними речовинами поверхневих вод і активним розвитком на цьому "ґрунті" синьо-зелених водоростей) Ж. Леме назвав

а. мономіктичні
б. димiктичні
в. полiмiктичні
г. олігоміктичні

666. Озера тропічних широт з багатьма періодами змішування Ж. Леме назвав

а. мономіктичні
б. димiктичні
в. полiмiктичні
г. олігоміктичні

667. Озера тропічних широт з нерегулярними періодами змішування Ж. Леме назвав

а. мономіктичні
б. димiктичні
в. поліміктичні
г. олігоміктичні

668. Карстові печери, коралові рифи, відслонення гірських порід й інші привабливі форми рельєфу – підґрунтя для розвитку:

а. масових видів туризму;
б. екстремального туризму та екологічного;
в. екскурсійного та пригодницького туризму;
г. наукового і пізнавального туризму.

669. Яка найвища вершина Європи?

а. Еверест;
б. Монблан;
в. Етна;
г. Везувій

670. Найбільні освоєна територія у:

а. степовій зоні;
б. лісостеповій зоні;
в. зоні мішаних лісів;
г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

671. Специфічними особливостями екологічної ситуації у Чорному морі є:

а. погіршення кисневого режиму, скорочення кормової бази для риб;
б. опускання отруйного сірководневого середовища;
в. збільшення солоності води;
г. виникнення заморів (масової загибелі риб та інших мешканців вод).

672. Основними причинами різниці у солоності вод між північно-західною та південно-східною частинами Чорного моря є:

а. вітри;
б. різниця у величині випаровування та кількості опадів;
в. різниця температур поверхневих вод;
г. морські течії.

673. Більш солоні води:

а. надходять у Чорне море з Мармурового;
б. надходять у Чорне море верхньою течією з Азовського;
в. надходять з Чорного моря нижньою течією в Мармурове;
г. надходять з Азовського моря в Чорне.

674. Більш опріснені води:

а. надходять у Чорне море з Мармурового;
б. надходять у Чорне море верхньою течією з Азовського;
в. надходять з Чорного моря нижньою течією в Азовське;
г. надходять з Мармурового моря в Чорне.

675. На Закарпатській низовині під дубовими лісами сформувалися:

а. лучні ґрунти
б. солончаки і солонці;

в. буроземно-підзолисті ґрунти
г. коричневі гірські ґрунти.

676. Значну роль у процесі рельєфотворення в антропогені зіграли крім неотектонічних рухів:

а. материкові зледеніння;
б. тектонічні опускання;
в. прояви вулканізму;
г. регресії морських басейнів.

677. Підземні води,розчиняючи деякі гірські породи, формують:

а. яри;
б. кратери;
в. сідловини;
г. печери.

678. Північно-західна частина акваторії Чорного моря:

а. околиця давньої докембрійської Східноєвропейської платформи;
б. характеризується січневою температурою вод +6° — +8°, а липневою —+23° —+24°;
в. розміщена у межах альпійської складчастої області;
г. характеризується січневою температурою вод +6°-+8°, а липневою —+20°—+22°.

679. Основною причиною погіршення екологічної ситуації і падіння продуктивності в Азовському морі є:

а. зменшення притоку річкових вод;
б. бурові роботи в акваторії моря;
в. стоки підприємств хімічної індустрії;
г. підняття отруйного сірководневого середовища.

680. Природний територіальний комплекс:

а. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що перебувають у складній взаємодії;
б. фрагмент окремої геосфери;
в. речовини чи тіла, які утворюють одну з оболонок Землі;
г. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що не утворюють єдину систему

681. Фація:

а. найдрібніший і найпростіший природний територіальний комплекс;
б. конкретна територія, однорідна за своїм походженням, єдиним геологічним фундаментом та однотипним рельєфом, подібним кліматом, а також певним набором дрібніших ПТК;
в. має свої індивідуальні особливості і є неповторною;
г. їх групи не об'єднуються в урочища.

682. Ландшафт:

а. найдрібніший і найпростіший природний територіальний комплекс;
б. конкретна територія, однорідна за своїм походженням, єдиним геологічним фундаментом та однотипним рельєфом, подібним кліматом, а також певним набором дрібніших ПТК;
в. не має своїх індивідуальних особливостей і не є неповторним;
г. його групи об'єднуються в урочища.

683. Зональний фактор формування ПТК:

а. чинник, не пов'язаний з широтною зональністю;
б. ним не можна вважати клімат;
в. природні комплекси, що утворюються під його впливом, підпорядковані закону горизонтальної зональності;
г. геолого-геоморфологічні умови території.

684. Азональний фактор формування ПТК:

а. чинник, який пов'язаний з широтною зональністю;
б. кліматичний процес;
в. природні комплекси, що утворюються під його впливом, підпорядковані закону горизонтальної зональності;
г. геолого-геоморфологічні умови території.

685. Яка затока є своєрідною "станцією" на шляхах перельотів птахів?

а. Одеська;
б. Сиваш;
в. Бердянська;
г. Феодосійська.

686. Азовське море замерзає більше, ніж Чорне не через:

а. нижчу солоність води;
б. географічне положення;
в. відсутність сірководневого шару;
г. більший, у відсотковому співвідношенні, притік прісних вод.

687. Температура глибинних вод Чорного моря протягом року зберігається майже без змін і становить:

а. 9°;
б. 6-7°;
в. 24-26°;
г. -4°.

688. Найбільше прісної води приноситься у Чорне море:

а. Дніпром;
б. Дунаєм;
в. атмосферними опадами;
г. р.Дністер.

689. Солоність води у затоці Сиваш становить:

а. 17-18%о;
б. 14%0;
в. 60%о;
г. 21-22%с

690. Середня солоність вод Азовського моря становить:

а. 17-18%о;
б. 14%0;
в. 60%0;
г. 21-22%с

691. Максимальна глибина Чорного моря:

а. 1256 м;
б. 2245 м;
в. 15 м;
г. 1818 м.

692. Середня глибина Чорного моря:

а. 1256 м;
б. 2245 м;
в. 15 м;
г. 1818 м.

693. Найбагатший видовий склад рослинного світу:

а. степовій зоні;
б. лісостеповій зоні;
в. зоні мішаних лісів;
г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

694. Поширені дерново-підзолисті, сірі лісові, торфово-болотяні ґрунти у

а. степовій зоні;
б. лісостеповій зоні;
в. зоні мішаних лісів;
г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

695. Найпоширенішими з ґрунтів є чорноземи типові, чорноземи опідзолені у:

а. степовій зоні;
б. лісостеповій зоні;
в. зоні мішаних лісів;
г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

696. У XX ст., комплексні дослідження гірських систем злилися в наукову дисципліну

а. ареалогію
б. монтологію
в. геологію
г. екологію

697. Якщо вершина піднімається вище від снігової лінії, то живі організми поширені

а. до висоти цієї лінії
б. вище висоти цієї лінії
в. до висоти 3000 м
г. до висоти 200 м

698. Інтенсивність сумарної радіації разом з висотою місцевості

а. знижується в середньому на 10% на кожний кілометр.
б. зростає в середньому на 10% на кожний кілометр.
в. залишається такою як у підніжжі вершини
г. зменшується на 200-500 м

699. За даними С. М'ягкова (1992), на кожні 100 м підняття тривалість залягання стійкого снігового покриву

а. зростає на 5-10 днів
б. зменшується на 15-20 днів

в. зростає на 15-20 днів
г. зростає на 20-25 днів

700. У горах помірної зони північної півкулі у верхніх поясах домінують

а. багатолітні рослини - низькорослі з вузькими річними кільцями у дерев, із зменшеною довжиною міжвузль у трав'янистих рослин.
б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби.
г. Скелі й кам'янисті розсипи

701. Виберіть яка поверхня має найменше значення альбедо:

а. Хвойні ліси
б. Сухі світлі піщані ґрунти
в. Свіжий сухий сніг
г. Луки

702. В альпійському поясі переважають

а. багатолітні рослини - низькорослі з вузькими річними кільцями у дерев, із зменшеною довжиною міжвузль у трав'янистих рослин.
б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби.
г. Скелі й кам'янисті розсипи

703. В альпійському поясі "африканських гір" або поясі "парамос" в Андах переважають

а. великі злаки, у яких дернина утворює своєрідний захист для внутрішніх паростків від добових змін температури і зволоження.
б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
в. стелюхи, розеткові й подушкоподібні форми, що пристосувалися до різких змін температури повітря протягом доби.
г. Скелі й кам'янисті розсипи

704. У всіх висотних поясах поширені

а. види великих деревоподібних трав'янистих рослин - "трав'янисті дерева", які утворюють великі розетки з листя, що розкриваються вдень і закриваються увечері.
б. форми рослин-стелюхів із збільшеною довжиною кореневої системи, листки яких захищені від випромінювання тощо
в. Скелі й кам'янисті розсипи
г. великі злаки, у яких дернина утворює своєрідний захист для внутрішніх паростків від добових змін температури і зволоження.

705. Однією із відмінностей між природними зонами і висотними поясами є те, що

а. ширина зон вимірюється сотнями кілометрів, а висотних поясів - сотнями метрів.
б. природних зон налічується більше, ніж висотних поясів
в. довжина висотних поясів вимірюється сотнями кілометрів, а зон – сотнями метрів
г. природних зон налічується менше, ніж висотних поясів

706. В Українських Карпатах даний пояс має ширину до 800 м з певними відхиленнями у Передкарпатті і Закарпатті

а. пояс букових лісів
б. криволісся
в. полонини
г. пояс дубових лісів

707. Гірська тундра характерна для

а. високогір'їв сухих тропіків Анд
б. високогір'я субарктики і помірного поясу.
в. екваторіальних гірських системах Південної Америки та Східної Африки
г. високогірні пустелі-пуни

708. Вона розміщена вище від поясу альпійських лук або безпосередньо змінює лісовий пояс, відділяючись вузькою смугою криволісся.

а. пустеля-пуна
б. льодовикова пустеля
в. Гірська тундра
г. кам'янисті й льодовикові

709. Вище від гірської тундри поширені

а. кам'янисті й льодовикові пустелі
б. угруповання парамо
в. високогірні пустелі-пуни
г. напівпустелі

710. За даними А. Байцара (1994) в Українських Карпатах протягом останніх століть верхня межа лісу

а. піднялася на 150-250 м
б. знизилася на 150-250 м
в. знизилася на 1-1,5 км
г. піднялася на 250-300 м

711. В океані острівні дуги, а в горах — вулканічні хребти формуються:

а. при зустрічному русі двох літосферних плит
б. при розсуванні двох літосферних плит
в. у місцях трансформованих розломів
г. тільки вздовж рифтів

712. При зустрічному русі двох материкових літосферних плит утворюються:

а. океанічні жолоби
б. області складчастості
в. серединні океанічні хребти
г. масиви або тектонічні підняття

713. У місцях, де край континентальної літосферної плити підсувається під іншу, на материку утворюється:

а. Кар
б. Рифт
в. передгірський крайовий прогин
г. тектонічна западина

714. Денудація:

а. не призводить до зниження поверхні
б. зупинка руху і відкладання частинок гірської породи
в. процес руйнування і виносу гірських порід
г. призводить до підвищення поверхні

715. Акумуляція:

а. призводить до зниження поверхні
б. зупинка руху і відкладання частинок гірської породи
в. процес руйнування і виносу гірських порід
г. не призводить до підвищення знижених ділянок поверхні

716. Велика товща осадових відкладів свідчить про існування у відповідний геологічний час:

а. суходолу
б. морського басейну
в. гірської системи
г. інтенсивного вулканізму

717. Виберіть фізико-географічний чинник, який має найважливіше значення при утворенні озер.

а. внутрішні (ендогенні) та зовнішні (екзогенні) геологічні процеси
б. широта місцевості
в. висота над рівнем моря
г. клімат

718. Виберіть основні джерела живлення озер.

а. атмосферні опади і поверхневий стік.
б. Підземними водами
в. Діяльність гідроелектростанцій
г. Штучні насосні станції

719. Яка критична потужність льоду необхідна для того, щоб льодовик почав рухатись під дією сили тяжіння?

а. 15-30 м
б. До 15 м
в. Більше 50 м
г. Льодовик не рухається

720. Яка середня швидкіть руху льодовика (м/добу)?

а. 0,5
б. 15
в. 34
г. Більше 45

721. Виберіть варіант відповіді, що відповідає класифікації озер за розмірами.

а. Тектонічні, карстові, річкові
б. Юні, зрілі, старі
в. Дуже великі, великі, середні, малі
г. Гігантські, середні, мікроскопічні

722. Виберіть типи озер, що НЕ відповідає класифікації озер за походженням озерних котловин.

а. Тектонічні, карстові
б. Метеоритні, річкові
в. Суфозійні, термокарстові
г. Верхові, низинні

723. Який тип озерних котловин характерний при утворенні в районах залягання вапняків, доломітів, гіпсів, що розмиваються підземними водами і руйнуються унаслідок хімічного вивітрювання (озера Уралу, Кавказу, Полісся).

а. Карстовий (або суфозійний)
б. Органогенний
в. Метеоритний
г. Річковий

724. Рівновага, яка існує між зміною об'єму води в озері за певний час і кількістю води, яка надходить в озеро і витрачається за той самий час, називається …

а. водним балансом
б. водним рівнем
в. витратою води
г. максимальним об'ємом

725. За рахунок яких величин НЕ відбувається надходження води в озеро?

а. атмосферні опади, приплив річкових вод
б. приплив підземних вод з водозбору
в. конденсація водяних парів на поверхні озера
г. русловий стік, фільтрація

726. За рахунок яких величин НЕ відбувається витрата води з озера?

а. атмосферні опади, приплив річкових вод
б. випаровування з водної поверхні озера
в. русловий стік, фільтрація
г. забір води на господарські потреби

727. Маса льоду з постійним закономірним рухом, що розміщена на суші, існує тривалий час, утворилася завдяки накопиченню та перекристалізації опадів називається:

а. фірновий лід
б. льодовик
в. айсберг
г. лавина

728. Здатність льоду текти під дією сили ваги називають:

а. витратою льоду
б. режиляцією
в. пластичністю
г. абляцією

729. Витрата речовини льодовика шляхом танення та випаровування з його поверхні називається:

а. Абляція
б. Абразія
в. Ерозія
г. Режиляція

730. Область рівноваги, або нульового балансу прибутку – витрат снігу (середньорічна кількість твердих опадів дорівнює витраті їх на танення та випаровування) називається:

а. фірновою зоною
б. сніговою лінією
в. фірновою лінією
г. язиком льодовика

731. Межа між зоною живлення льодовика з додатнім балансом снігу і зоною стоку льодовика з від'ємним балансом снігу називається:

а. сніговою лінією
б. підльодовиковою абляцією
в. фірновою лінією
г. язиком льодовика

732. Серед перелічених виберіть ознаки НЕ характерні для гірських льодовиків:

а. Невеликі розміри
б. Залежність форми льодовика від характеру рельєфу
в. Плоскоопукла форма, яка не залежить від рельєфу
г. Чітка різниця між зонами живлення і витрат

733. У межах Передкарпатської передгірної височини не виділяють підобласті:

а. Приподільського Передкарпаття;
б. Прибескидського Передкарпаття;
в. Приґорґанського Передкарпаття;
г. Покутсько-Буковинського Передкарпаття

734. Вершина гори Клива є найвищою точкою:

а. Покутсько-Буковинського Передкарпаття;
б. Прибескидського Передкарпаття;
в. тільки Приґорґанського Передкарпаття;
г. усієї Передкарпатської передгірної височини

735. Вершини з висотами понад 600 м є у межах:

а. Покутсько-Буковинського Передкарпаття;
б. Прибескидського Передкарпаття;
в. тільки Приґорґанського Передкарпаття;
г. усіх трьох підобластей Передкарпатської передгірної височини

736. Гора Клива (869 м) знаходиться у межах:

а. Радицької височини;
б. Майданського горбогір'я;
в. Слобода-Рунгурського горбогір'я;
г. Гвіздськського горбогір'я

737. Велика складчаста область антиклінального типу, в основі якої залягає Скибова тектонічна зона, та частина Бориславсько-Покутської зони крайового прогину:

а. Зовнішньофлішеві Карпати;
б. Українські Східні Бескиди;
в. Скибові Ґорґани;
г. Вододільно-Верховинські Карпати

738. До Зовнішньофлішевих Карпат належать підобласті:

а. Свидовецько-Чорногірська;
б. Сянсько-Ріцька верховина;
в. Українські Східні Бескиди;
г. Привододільні Ґорґани

739. Які особливості зумовлюють відмінність у нагріванні води та ґрунту Сонцем:

а. всі відповіді вірні
б. Вода, на відміну від ґрунту, для прямої та розсіяної сонячної радіації є прозорим тілом, і тому короткохвильова промениста енергія проникає у воду на досить значну глибину
в. об'ємна теплоємність води приблизно у 2 рази більша від теплоємності ґрунту
г. в легкорухомій воді передача тепла по вертикалі здійснюється в результаті більш активного процесу - турбулентного перемішування шарів води

740. До Зовнішньофлішевих Карпат не належить підобласть:

а. Покутсько-Буковинські Карпати;
б. Солотвинське низькогір'я;
в. Українські Східні Бескиди;
г. Скибові Ґорґани

741. Загальною особливістю рельєфу є переважання відносно невисоких хребтів (800–1200 м над рівнем моря), поширення скель-останців, які здебільшого утворені масивними ямненськими пісковиками (скелі Бубнища, Ямельниці, Тишівниці, Кам'янки, гори Ключ):

а. Покутсько-Буковинські Карпати;
б. Сянсько-Ріцька верховина;
в. Українські Східні Бескиди;
г. Скибові Ґорґани

742. Гора Сивуля Велика — найвища вершина:

а. Вододільно-Верховинських Карпат;
б. Зовнішньофлішевих Карпат;
в. Полонинсько-Чорногірських Карпат;
г. Закрпатського низькогір'я

743. Гора Сивуля Велика знаходиться у геоморфологічній підобласті:

а. Покутсько-Буковинські Карпати;
б. Привододільні Ґорґани;
в. Українські Східні Бескиди;
г. Скибові Ґорґани

744. Межу між Українськими Східними Бескидами та Скибовими Ґорґанамии проводять по річці:

а. Опір;
б. Лужанка;
в. Мізунка;
г. Лімниця

745. Основною характерною ознакою середньовисотних вершин є наявність суцільних кам'яних розсипів пісковиків, здебільшого світлосірого кололору, які виходять на поверхню у привершинній частині хребтів і масивів, але інколи спускаються у вигляді язиків до долин гірських потоків у геоморфологічній підобласті:

а. Покутсько-Буковинські Карпати;
б. Рахівських гір;

в. Українські Східні Бескиди;
г. Скибові Ґорґани

746. Скибова зона лежить тільки в основі найвищих хребтів підобласті:

а. Покутсько-Буковинські Карпати;
б. Чивчинських гір;
в. Українські Східні Бескиди;
г. Скибові Ґорґани

747. Висоти вершин зазвичай сягають 800–1200 м, досить поширені скельні останці (Протяті камені, Писаний Камінь, скелі Кінашки, скелі Сокільського, Терношори):

а. Покутсько-Буковинські Карпати;
б. Сянсько-Ріцька верховина;
в. Українські Східні Бескиди;
г. Скибові Ґорґани

748. Найвища точка усіх Покутсько-Буковинських Карпат – гора:

а. Магура;
б. Муралевиця;
в. Писаний Камінь;
г. Лунгул

749. Карпатський головний вододіл, що розділяє Карпати на два макросхили, проходить у:

а. Вододільно-Верховинських Карпатах;
б. Покутсько-Буковинських Карпатах;
в. Українських Східних Бескидах;
г. Чивчинських горах

750. В основі Вододільно-Веховинських Карпат лежить тектонічна зона:

а. Скибова;
б. Дуклянська;
в. Кросненська;
г. Магурська

751. Найвищою точкою усіє гірської області Вододільно-Веховинських Карпат є гора:

а. Гропа;
б. Стримба;
в. Негровець;
г. Братківська

752. Північно-західну частину Вододільно-Веховинських Карпат займає підобласть:

а. Покутсько-Буковинські Карпати;
б. Сянсько-Ріцька верховина;
в. Привододільні Ґорґани;
г. Бистрице-Селятинського низькогір’я

753. Гора Братківська з абсолютною висотою 1788 м та ще ціла група вершин з висотами понад 1700 м знаходяться у межах підобласті:

а. Східних Бескидів;
б. Сянсько-Ріцька верховина;
в. Привододільні Ґорґани;
г. Бистрице-Селятинського низькогір’я

754. Гора Довга з абсолютною висотою 1371 м та ще декілька вершин з висотами понад 1200 м знаходяться у межах підобласті:

а. Скибові Ґорґани;
б. Сянсько-Ріцька верховина;
в. Привододільні Ґорґани;
г. Бистрице-Селятинського низькогір'я

755. Морфоструктурно являють собою горст-антиклінорні хребти, які відповідають Внутрішній антиклінальній тектонічній зоні Флішевих Карпат. Складені вони потужною товщею декількох покривів крейдового і палеогенового флішу з переважанням щільних пісковиків:

а. Покутсько-Буковинські Карпати;
б. Полонинсько-Чорногірські Карпати;
в. Українські Східні Бескиди;
г. Вулканічно-Верхньотисенські Карпати

756. У межі природно-географічної області Полонинсько-Чорногірських Карпат не входить підобласть:

а. Полонинського пасма;
б. Свидовецько-Чорногірська;
в. Чивчинських гір;
г. Гринявсько-Яловичорська

757. Вкажіть полонину, яка не входить до підобласті Полонинського пасма:

а. Полонина Рівна;
б. Полонина Яровиця;
в. Полонина Красна;
г. Полонина Боржава

758. Найвищий масив Українських Карпат:

а. Свидовець;
б. Чорногора;
в. Боржава;
г. Чивчинські гори

759. Гора Близниця Велика – найвища вершина масиву Українських Карпат:

а. Свидовець;
б. Чорногора;
в. Скибові Ґорґани;
г. Чивчинські гори

760. Гора Гутин Томнатик (2016 м) знаходиться у масиві Українських Карпат:

а. Свидовець;
б. Чорногора;
в. Рахівські гори;
г. Чивчинські гори

761. Масиви Свидовця і Чорногори розділяє річка:

а. Тересва;
б. Чорна Тиса;
в. Кісва;
г. Біла Тиса

762. Масиви Свидовця і Красної розділяє річка:

а. Тересва;
б. Чорна Тиса;
в. Кісва;
г. Біла Тиса

763. У межах природно-географічної області Полонинсько-Чорногірських Карпат льодовикові кари, трогові долини сформувалися у підобласті:

а. Полонинського пасма;
б. Свидовецько-Чорногірській;
в. Чивчинських гір;
г. Гринявсько-Яловичорській

764. Найвища точка Чернівецької області – гора Яровиця (1574 м) знаходиться у підобласті:

а. Полонинського пасма;
б. Свидовецько-Чорногірській;
в. Чивчинських гір;
г. Гринявсько-Яловичорській

765. У геологічному відношенні це склепінчато-брилова герцинська за віком споруда, яка утворена дуже давніми метаморфічними породами докембрію і палеозою, що перекриті осадовими відкладами мезозою та палеогену:

а. Вигорлат-Гутинське низькогір’я;
б. Бистрице-Селятинське низькогір’я;
в. Гринявсько-Яловичорські Карпати;
г. Мармароський кристалічний масив

766. Гора Піп Іван Мармароський –1938 м знаходиться у масиві Українських Карпат:

а. Свидовець;
б. Чорногора;
в. Рахівські гори;
г. Чивчинські гори

767. Гора Гнатася знаходиться у масиві Українських Карпат:

а. Свидовець;
б. Чорногора;
в. Скибові Ґорґани;
г. Чивчинські гори

768. Область Закарпатського низькогір'я течією річки Ріка нижче села Липча розділяється на підобласті Вуканічних Карпат (Вигорлат-Гутинського низькогір’я) та:

а. Березне-Липчанської міжгірної долини;
б. Закарпатської рівнини;
в. Солотвинського низькогір'я;
г. Берегівського вулканічного горбогір'я

769. Вершина Бужора – 1086 м – найвища точка усього Вигорлат-Гутинського хребта знаходиться у масиві:

а. Вигорлат;
б. Маковиця;

в. Тупий;
г. Великий Діл

770. Найвища точка Закарпатської рівнини має висоту 368 м:

а. Шаланський Гельмець;
б. Юлівська гора;
в. Велика Берегівська;
г. Чорна гора

771. Абсолютні висоти міжгірних улоговин Українських Карпат коливаються зазвичай у межах:

а. 100–200 м;
б. 500–800 м;
в. 1000–1200 м
г. 1200–1300 м

772. Абсолютні висоти Закарпатської рівнини коливаються зазвичай у межах:

а. 100–120 м;
б. 200–300 м;
в. 250–350 м
г. 400–500 м

773. Найбільша середньорічна величина сонячної радіації (понад 4000 МДж/м2) серед природних областей Українських Карпат характерна для:

а. Полонинсько-Чорногірських Карпат;
б. Передкарпаття;
в. Вулканічного Закарпаття;
г. Низовинного Закарпаття

774. Найбільша середньорічна величина величина радіаційного балансу (понад 1700 МДж/м2) серед природних областей Українських Карпат характерна для:

а. північно-західного Передкарпаття;
б. центральної частиниПередкарпаття;
в. південно-західного Закарпаття;
г. південно-східного Закарпаття

775. У теплий період року Українських Карпати захоплює відріг:

а. Азорського максимуму;
б. Азіатського антициклону;
в. Арктичного антициклону;
г. Афганського мінімуму

776. На Полонині Боржава біля райцентру Воловець знаходиться метеорологічна станція:

а. Плай;
б. Яремче;
в. Рахів;
г. Пожижевська

777. Найвисокогірнішою в Українських Карпати є сніголавинна метеорологічна станція:

а. Плай;
б. Яремче;
в. Рахів;
г. Пожижевська

778. Середня температура січня становить –2°С у:

а. середньогір'ї Карпат;
б. Передкарпатті;
в. високогір'ї Карпат;
г. Закарпатті

779. Середня температура липня становить +18...+19°С у:

а. середньогір'ї Карпат;
б. Передкарпатті;
в. високогір'ї Карпат;
г. Закарпатті

780. Середня температура січня становить на найвищих вершинах Чорногори та Свидовця становлять блиизько:

а. – 3°;
б. – 5°;
в. – 8°;
г. – 12°

781. Середня температура липня у поясі Карпатських гір до висоти 1500 м знижується до:

а. +20°;
б. +18°;
в. +10°;
г. + 2°

782. Середньорічна кількість опадів становить до 1500 мм і більше у:

а. середньогір'ї Карпат;
б. Передкарпатті;
в. високогір'ї Карпат;
г. Закарпатті

783. У замкнутих котловинах часто застоюється важке холодне повітря і температура може бути на 10° нижча, ніж у навколишніх горах і вищих шарах. Це явище називається:

а. інверсією температур;
б. амплітудою температур;
в. парадоксом температур;
г. градієнтом температур

784. Річки північно-східного макросхилу Українських Карпат не належать до систем:

а. Вісли;
б. Дністра;
в. Західного Бугу;
г. Дунаю

785. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки:

а. Тиси;
б. Прута;
в. Сірету;
г. Бистриці

786. В північно-західній частині Українських Карпат невелика кількість водних потоків належить до системи річки Сян — притоки:

а. Дністра;
б. Тиси;
в. Вісли;
г. Західного Бугу

787. У цілому річки басейну Тиси, праві притоки Дністра, витоки Прута і Сірету відносять до річок за типом живлення:

а. змішаного з переважанням підземного;
б. змішаного з переважанням дощового;
в. змішаного з переважанням снігового;
г. виключно дощового

788. Річка Сян, яка має загальну довжину 447 км, бере початок поблизу перевалу:

а. Торунського;
б. Латірського;
в. Верецького;
г. Ужоцького

789. Найбільшою правою притокою Дністра є:

а. Свіча;
б. Стрий;
в. Бистриця;
г. Лімниця

790. Водоспади Українських Карпат Манявський, Бухтівецький, Черникський належить до система річки:

а. Лімниці;
б. Свічі;
в. Лукви;
г. Бистриці

791. Другу за величиною після Дністра систему північно-східного макросхилу Українських Карпат становить система річки:

а. Латориці;
б. Прута;
в. Сірету;
г. Бистриці

792. Найбільшим витоком Черемошу є:

а. Пістинька;
б. Білий Черемош;
в. Чорний Черемош;
г. Путила

793. Річка Сірет – ліва притока Дунаю бере початок у межах області:

а. Львівської;
б. Івано-Франківської;
в. Закарпатської;
г. Чернівецької

794. Найбільшою лівою притокою Дунаю є:

а. Прут;
б. Тиса;
в. Сірет;
г. Сучава

795. Найбільшим витоком Тиси є:

а. Латориця;
б. Біла Тиса;
в. Чорна Тиса;
г. Боржава

796. Найбільшим за площею серед озер Українських Карпат є:

а. Гірське око;
б. Синевир;
в. Бребенескул
г. Марічейка

797. До завального типу озер не належить:

а. Гірське око;
б. Мертве у Бескидах;
в. Лебедине
г. Синевир

798. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є:

а. Ворочівське;
б. Несамовите;
в. Бребенескул
г. Марічейка

799. Серед озер льодовикового походження до підтипу карових не належить:

а. Герашаска;
б. Несамовите;
в. Бребенескул
г. Марічейка

800. До вулканічного типу озер Карпат належить:

а. Липовецьке;
б. Солоне;
в. Апшинецьке
г. Ворожеска

801. Особливо селенебезпечним є басейн річки:

а. Сян;
б. Сірет;
в. Луква;
г. Черемош

802. Найбільше поширені зсуви вздовж верхньої течії річки:

а. Стрий;
б. Дністер;

в. Сян;
г. Тиса

803. В основному (на 35%) видовий склад рослинності Українських Карпат представлений видами:

а. середньоєвропейських широколистих лісів;
б. високогірної флори;
в. степової флори;
г. кримсько-кавказької флори

804. В Українських Карпатах достатньо чітко виділяються висотні пояси рослинності:

а. передгірний дубовий, низькогірний смерековий, середньогірний буковий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
б. передгірний смерековий, низькогірний буковий, середньогірний дубовий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
в. передгірний дубовий, низькогірний буковий, середньогірний смерековий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський;
г. передгірний буковий, низькогірний дубовий, середньогірний смерековий, субальпійський чагарниково-лучний, альпійський

805. У передгірному поясі, який піднімається до 400–600, ростуть мішані ліси, що складаються в основному з:

а. бука і ялини;
б. ялини і ялиці;
в. ялини і модрини;
г. дуба, граба, ялини

806. Низькогірний пояс на північно-східних схилах піднімається від 500—700, а південно-західних до 1350—1450 м. У ньому домінують:

а. чисті смерекові ліси;
б. високостовбурні букові, смереково-букові, грабово-букові і дубово-букові ліси;
в. труднопрохідні зарості гірської сосни – жерепу та ялівцю;
г. смерекові рідколісся і криволісся

807. Вершини Полонинсько-Чорногірських Карпат, Рахівсько-Чивчинських гір з висотами 1800—2000 м вкриті:

а. чистими смерековими лісами;
б. труднопрохідними заростями гірської сосни – жерепу та ялівцю;
в. низькотрав'ям утвореним біловусо-щучниковими, осоково-ситниковими угрупуваннями;
г. смерековим рідколіссям та криволіссям

808. Бурі гірсько-лісові ґрунти панують в Карпатах на висотах:

а. вище 1600 м;
б. вище 1200–1400 м;
в. до 600 м;
г. до 400 м

809. Національних природних парків в межах усіх фізико-географічних областей Українських Карпат сформовано на сьогодні:

а. 1;
б. 5;

в. 8;
г. 11

810. Від Подільської височини Передкарпаття відділяється річковими долинами:

а. Черемошу та Прута;
б. Дністра та Прута;
в. Дністра та Сірету;
г. Прута та Сірету

811. Найвищий хребет піднімається окремими вершинами вище 1800 м у природно-географічній області Карпат:

а. Передкарпатській височинній;
б. Вододільно-Верховинській;
в. Зовнішньофлішевій;
г. Закарпатського низькогір’я

812. Найбільш піднятою частиною Зовнішньофлішевих Карпат є:

а. Східні Бескиди;
б. Скибові Ґорґани;
в. Привододільні Ґорґани;
г. Покутсько-Буковинські Карпати

813. Геолого-геоморфологічна будова пов’язана, головним чи¬ном, з вгнутою Центральною синклінальною тектонічною зоною в природно-географічній області Карпат:

а. Передкарпатській височинній;
б. Вододільно-Верховинській;
в. Зовнішньофлішевій;
г. Полонинсько-Чорногірській

814. У рельєфі переважають низькогірні й середньогірні хребти з м’якими обрисами з абсолютними висотами 800–1200 м у природно-географічній підобласті Карпат:

а. Привододільниі Ґорґан;
б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
в. Скибових Ґорґан;
г. Свидовецько-Чорногірській

815. У сучасному рельєфі важливу роль відігра¬ють полонинські поверхні вирівнювання, структурно-денудаційні форми, давньольодовикові (кари, цирки), глибокі річкові долини в природно-географічній області Карпат:

а. Передкарпатській височинній;
б. Зовнішньофлішевій;
в. Вододільно-Верховинській;
г. Полонинсько-Чорногірській

816. Поширені давньольодовикові форми рельєфу (цирки, моренні вали). Стрімкі схили гір глибоко (400–500 м) розчленовані річковими долинами верхів'їв рік Тиса, Чорний і Білий Черемош в природно-географічній області Карпат:

а. Закарпатського низькогір’я;
б. Зовнішньофлішевій;
в. Вододільно-Верховинській;
г. Мармароського кристалічного масиву

817. Березне-Липчанська міжгірна улоговина розташована в природно-географічній області Карпат:

а. Закарпатського низькогір’я;
б. Зовнішньофлішевій;
в. Вододільно-Верховинській;
г. Мармароського кристалічного масиву

818. Із природоохоронних об'єктів державного значення тут знаходяться: Галицький НПП, Княждвірський ботанічний заказник, гідрологічний заказник "Турова дача", ландшафтний заказник "Цецине":

а. Передкарпатській височинній;
б. Вододільно-Верховинській;
в. Зовнішньофлішевій;
г. Закарпатського низькогір’я

819. Масив Чорна Гора Карпатського біосферного заповідника поблизу м. Виноградова розміщений в природно-географічній області Карпат:

а. Закарпатського низькогір’я;
б. Зовнішньофлішевій;
в. Вододільно-Верховинській;
г. Мармароського кристалічного масиву

820. Карпатський національний природний парк (північна частина НПП), національні природні парки "Сколівські Бескиди", "Гуцульщина", Вижницький знаходяться в природно-географічній області Карпат:

а. Закарпатського низькогір’я;
б. Зовнішньофлішевій;
в. Вододільно-Верховинській;
г. Мармароського кристалічного масиву

821. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (два масиви, включаючи Кузійський)?

а. Привододільниі Ґорґан;
б. Мармароського кристалічного масиву;
в. Скибових Ґорґан;
г. Свидовецько-Чорногірській

822. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (три масиви, включаючи Угольсько-Широколужанський та Свидовецький), Карпатський національний природний парк?

а. Передкарпатській височинній;
б. Зовнішньофлішевій;
в. Вододільно-Верховинській;
г. Полонинсько-Чорногірській

823. Єдиний в Україні музей екології гір та історії природокористування в Українських Карпатах розміщений в природно-географічній області Карпат:

а. Закарпатського низькогір’я;
б. Зовнішньофлішевій;
в. Вододільно-Верховинській;
г. Мармароського кристалічного масиву

824. Як поділяють болота за характером водного і мінерального живлення, формою поверхні та складом рослинності?

а. Низинні, перехідні, верхові
б. Плоскі, ввігнуті
в. Плавноввігнуті, прямолінійні
г. Опуклі, східчасті

825. Виберіть відмінності, характерні для теплового режиму ґрунту та водойм:

а. всі відповіді вірні
б. добові та річні коливання температури на поверхні ґрунту значно більші, ніж на поверхні води.
в. добові коливання температури у воді поширюються на глибину порядку десятків метрів, а в ґрунті менше ніж до одного метра;
г. річні коливання температури у воді розповсюджуються на глибину сотень метрів, а в ґрунті - на 10-20 м

826. НПП Верховинський та Черемоський охоплють значну частину території у природно-географічній підобласті Карпат:

а. Привододільниі Ґорґан;
б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
в. Чивчинській;
г. Рахівських гір

827. У межах природно-географічної області розміщені Долина нарцисів Карпатського біосферного заповідника, НПП “Зачарований край”:

а. Закарпатського низькогір’я;
б. Зовнішньофлішевій;
в. Вододільно-Верховинській;
г. Мармароського кристалічного масиву

828. У межах якого НПП розміщено заповідне болото Глуханя поблизу с. Негровець?

а. Синевир;
б. “Зачарований край”;
в. Верховинський;
г. Черемоський

829. Який НПП охоплює частини території Запрутських Ґорґан та Покутських Карпат?

а. Верховинський;
б. “Зачарований край”;
в. Гуцульщина;
г. Черемоський

830. У межах якого НПП найвищою є вершина Грегіт (1471 м)?

а. "Гуцульщина";
б. “Зачарований край”;
в. Верховинській;
г. Черемоський

831. У межах якого природо-заповідного об’єкта охороняється передусім реліктова сосна кедрова європейська?

а. НПП Синевир;
б. заповідника “Ґорґани”;
в. Верховинського НПП;
г. Черемоського НПП

832. У межах якого природо-заповідного об’єкта знаходиться Молочнобратський карстовий масив, хребет Чорний Діл?

а. НПП "Синевир";
б. заповідника “ Ґорґани”;
в. Верховинського НПП;
г. Черемоського НПП

833. У межах якого природо-заповідного об’єкта знаходяться найглибша карстова печера, карстовий міст?

а. НПП "Синевир";
б. Карпатського біосферного заповідника”;
в. Верховинського НПП;
г. Карпатського НПП

834. У межах якого природо-заповідного об’єкта знаходяться найбільші ділянки букових та буково-ялицевих пралісів?

а. НПП Синевир;
б. Карпатського біосферного заповідника”;
в. Верховинського НПП;
г. Ужанського НПП

835. У межах якого природо-заповідного об’єкта знаходяться Буковинські водоспади?

а. НПП "Сколівські Бескиди";
б. НПП “Синьогора”;
в. Верховинського НПП;
г. Вижнецького НПП

836. Тварини ніколи не спускаються на землю, знаходячи все потрібне для життя в кронах. Постійне життя тварин у кронах дерев характерне для

а. вічнозелених екваторіальних і тропічних дощових лісів (гілеї)
б. сезонних тропічних ліси (напівлистопадних, вологих листопадних, сухих листопадних)
в. тропічних трав’янистих формацій (саван)
г. неморальних та бореальних лісових формацій

837. Єдиний в Українських Карпатах державний природний заповідник знаходиться у природно-географічній підобласті Карпат:

а. Привододільнии Ґорґан;
б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
в. Скибових Ґорґан;
г. Свидовецько-Чорногірській

838. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться частина Карпатського біосферного заповідника, національні природні парки "Синевир" та Ужанський?

а. Передкарпатській височинній;
б. Вододільно-Верховинській;
в. Зовнішньофлішевій;
г. Полонинсько-Чорногірській

839. Яку частину сухолоду (у %) займають льодовики?

а. Менше 5%
б. 5-11 %
в. Більше 25%
г. 11%

840. Серед перелічених виберіть території, що НЕ є областями найбільшого зледеніння.

а. Антарктида, Гренландія
б. Канадський арктичний архіпелаг, Аляска
в. Карпатські гори
г. острови Арктики, Шпіцберген

841. Вкажіть величину Y точки, яка не може бути на топографічній карті:

а. Y = 4407780;
б. Y = 4212780;
в. Y = 4108780;
г. Y = 4511320.

842. Як називають в метеорології зміну будь-якої метеовеличини з часом:

а. Ходом цієї величини
б. Кроком цієї величини
в. Діапазоном величини
г. Кривою величини

843. Встановіть Y точки на топографічній карті, яка віддалена від осьового меридіана геодезичної зони на 192 км 320 м.

а. Y = 4307780;
б. Y = 4212780;
в. Y = 4308780;
г. Y = 4211320

844. Встановіть Y точки на топографічній карті, яка віддалена від осьового меридіана геодезичної зони на 212 км 780 м.

а. Y = 4607780;
б. Y = 4712780;
в. Y = 4808780;
г. Y = 4811320

845. Масштаб, який виражається дією ділення, де ділене одиниця, а дільник число, яке показує, у скільки разі зменшена та чи інша відстань на місцевості, називається:

а. іменованим
б. числовим;
в. лінійним
г. лінійним.

846. Масштаб вказується під південною рамкою листа карти у вигляді відношення чисел, називають:

а. іменованим
б. числовим;
в. лінійним
г. лінійним.

847. Пряма, розділена на рівні відрізки, що відповідають "круглим" десятковим числам відстаней місцевості називають масштабом:

а. іменованим
б. числовим;
в. лінійним;
г. десятковим.

848. Масштаб 1: 2000 означає, що зображення на плані зменшене у:

а. 20 разів
б. 200 разів;
в. 2000 разів;
г. 20 000 разів.

849. Масштаб, який вирізняється тим, що біля кожного числа записана назва одиниці вимірювання, називають:

а. іменованим;
б. числовим;
в. лінійним;
г. десятковим.

850. Відрізок, який на плані масштабу 1 см – 5 м має довжину 4 см, на місцевості відповідатиме відстані у:

а. 200 м
б. 20 м;
в. 2 м;
г. 1,25 м.

851. Числовий масштаб 1:1000 не буде відповідати такому іменованому:

а. 1 см – 1000 см;
б. 1 см – 10 м;
в. 1 см – 100 м;
г. 1 мм – 1 м.

852. Іменований масштаб 1 см – 5 м буде відповідати такому числовому:

а. 1:5
б. 1:50;
в. 1:500;
г. 1:5000.

853. Відстань на місцевості, що відповідає основі масштабу, називається:

а. величиною лінійного масштабу;
б. точністю лінійного масштабу;
в. величиною числового масштабу;
г. точністю числового масштабу.

854. Відрізок лінійного масштабу поділяється на більш дрібні частини – найменші поділки лінійного масштабу. Відстань на місцевості, що виражається однією такою поділкою, є:

а. величиною лінійного масштабу;
б. точністю лінійного масштабу;
в. величиною числового масштабу;
г. точністю числового масштабу.

855. Що таке смог:

а. Явище, коли погіршується видимість за рахунок суміші туману з пічним та промисловим димом
б. Помутніння повітря з дальністю видимості дещо вищою як 1 км
в. Конденсація безпосередньо біля земної поверхні водяної пари з погіршенням горизонтальної видимості менше 1 км
г. Погіршення видимості внаслідок присутності в повітрі сухих часток пилу

856. Які хмари відносяться до хмар верхнього ярусу:

а. Поширені на висотах 6 і більше км
б. Поширені на висотах від 2 до 6 км
в. Поширені на висотах менше 2 км
г. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери

857. Які хмари відносяться до хмар середнього ярусу:

а. Поширені на висотах від 2 до 6 км
б. Поширені на висотах 6 і більше км
в. Поширені на висотах менше 2 км
г. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери

858. Які хмари відносяться до хмар нижнього ярусу:

а. Поширені на висотах менше 2 км
б. Поширені на висотах 6 і більше км
в. Поширені на висотах від 2 до 6 км
г. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери

859. Для яких територій характерне положення снігової лінії на рівні моря?

а. На Алясці
б. В Гімалаях
в. Для полярних областей
г. В горах Тібету

860. Серед перелічених виберіть чинник, що НЕ має впливу на формування снігової лінії.

а. північна чи південна орієнтація схилів гірських систем
б. положення гір по відношенню до напрямку перенесення атмосферних опадів
в. наявність рослинного покриву
г. кліматичні умови

861. Встановіть довжину кривої лінії, якщо при вимірюванні її на топографічній карті масштабу 1 : 25 000 було виконано циркулем 22 кроки, а довжина кроку становила 0,4 см:

а. 220 м;
б. 2200 м;
в. 4400 м;
г. 8800 м.

862. Встановіть довжину кривої лінії, якщо при вимірюванні її на топографічній карті масштабу 1 : 50 000 було виконано циркулем 32 кроки, а довжина кроку становила 0,5 см:

а. 160 м;
б. 800 м;
в. 1600 м;
г. 8 км.

863. Масштаб площ дорівнює:

а. величині лінійного масштабу помноженій на 4;
б. кубу лінійного масштабу;
в. кореню квадратному з величини лінійного масштабу;
г. квадрату лінійного масштабу.

864. Вкажіть неправильний масштаб площ, якщо лінійний масштаб топографічної карти 1 : 25 000:

а. 1см2 – 625 000 м2;
б. 1см2 – 62 500 м2;
в. 1см2 – 625 ар;
г. 1см2 – 6,25 га.

865. Прилад для вимірювання площ, який має два важелі і обчислювальний механізм, називається:

а. курвіметром;
б. екліметром;
в. палеткою;
г. планіметром.

866. Скільки сантиметрі квадратних становить на карті площа лісу, якщо при визначенні її сітковою палеткою було встановлено, що кількість повних квадраті у межах контуру 12, а неповних – 34:

а. 39 см. кв.
б. 8 см. кв.
в. 29 см. кв.
г. 18 см. кв.

867. Вкажіть площу ділянки лісу, якщо лінійний масштаб топографічної карти 1 : 50 000, а сітковою палеткою було встановлено, що кількість повних квадратів у межах контуру – 6, а неповних – 16:

а. 350 000 м кв.
б. 35 км кв.
в. 35 000 ар;
г. 70 га.

868. Які хмари відносяться до хмар вертикального розвитку:

а. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери
б. Поширені на висотах 6 і більше км
в. Поширені на висотах від 2 до 6 км
г. Поширені на висотах менше 2 км

869. Які з перелічених хмар відносяться до особливих, що утворюються за межами тропосферного шару:

а. Перламутрові і сріблясті хмари
б. Перисті і шаруваті хмари
в. Ниткоподібні і хвилясті хмари
г. Плоскі та шаруваті хмари

870. Як називають зміну тиску на одиницю відстані в горизонтальному напрямку в сторону зменшення:

а. Горизонтальним баричним градієнтом
б. Вертикальним баричним градієнтом
в. Баричним полем
г. Баричним ступенем

871. Що в метеорології ми називаємо баричними системами:

а. Області підвищеного і пониженого тиску
б. Області підвищеного тиску
в. Області пониженого тиску
г. Баричні градієнти

872. Що в метеорології ми називаємо циклонами:

а. Області пониженого тиску
б. Області підвищеного тиску
в. Баричні системи
г. Області підвищеного і пониженого тиску

873. Що в метеорології ми називаємо антициклонами:

а. Області підвищеного тиску
б. Області пониженого тиску
в. Баричні системи
г. Області підвищеного і пониженого тиску

874. Охарактеризуйте поняття циклону:

а. Це область пониженого тиску, де на кожному рівні він низький в центрі і зростає до периферії
б. Це область підвищеного тиску, де на кожному рівні він в центрі буде найвищий і зменшуватиметься до периферії
в. Області підвищеного і пониженого тиску
г. Області пониженого тиску

875. Охарактеризуйте поняття антициклону:

а. Це область підвищеного тиску, де на кожному рівні він в центрі буде найвищий і зменшуватиметься до периферії
б. Це область пониженого тиску, де на кожному рівні він низький в центрі і зростає до периферії
в. Області підвищеного і пониженого тиску
г. Області пониженого тиску

876. Для якого типу клімату характерні такі ознаки й поширення: “Характеризується високою сталою температурою і великою кількістю опадів, зустрічається в екваторіальній Африці, Південній Америці (течія р.Амазонка), місцями в Центральній Америці, на східному узбережжі Мадагаскару і в південно-західній Індії, на західному узбережжі Індокитайського півострова, Філіпінських островах”:

а. клімат вологих тропічних лісів
б. клімат серединноматерикових пустель
в. клімат листяних лісів помірної зони
г. клімат степів

877. Виберіть відповідь, яка містить тільки прилади, що використовуються для вимірювання температури повітря :

а. Термометр, термограф, термометр-пращ, мінімальний/максимальний термометр
б. Барометр, барограф, термометр
в. Гігрометр, плювіограф
г. Термометр, барометр

878. Виберіть одиниці вимірювання сонячної активності :

а. кВт/м2
б. мм.рт.ст.
в. ОС
г. Румби

879. Що є чутливим елементом у приладах для вимірювання сонячної радіації?:

а. Металева пластинка
б. Гофрована трубка
в. Рідина
г. Спирт

880. Серед перелічених оберіть прилади, що використовуються в метеорологічній практиці для вимірювання параметрів прямої/розсіяної сонячної радіації та радіаційного балансу:

а. Геліометри, актинометри, піранометри, балансоміри
б. Терморезистори, піранометри, термометри
в. Геліографи, барограми
г. Анеморумбометри, плювіографи

881. Вставте пропущене слово у вислові: "Для вимірювання … застосовується чорна металева пластинка, яка за своїми поглинальними властивостями практично ідентична до абсолютно чорного тіла, тобто поглинає і перетворює в тепло всю … , яка на неї падає":

а. Сонячної радіації
б. Температури
в. Тиску
г. Вологості

882. Як називають потоки сонячної радіації із довжинами хвиль від 0,1 до 4 мкм?:

а. Короткохвильовою
б. Довгохвильовою
в. Відображеною
г. Поглинутою

883. Як називають потоки сонячної радіації із довжинами хвиль від 4 до 120 мкм?:

а. Довгохвильовою
б. Короткохвильовою
в. Відображеною
г. Поглинутою

884. Виберіть тип температурної інверсії, що виникають у теплу пору року за безхмарної погоди. Після заходу сонця земна поверхня і прилеглий шар повітря охолоджується внаслідок радіаційного випромінювання теплоти.:

а. Радіаційні
б. Орографічні
в. Адвентивні
г. Снігові

885. Виберіть тип температурної інверсії, що утворюються в тиху погоду в улоговинах і долинах, куди стікає холодне повітря, а на вершинах горбів і схилах залишається більш тепле повітря :

а. Орографічні
б. Радіаційні
в. Адвентивні
г. Снігові

886. Які значення критичних точок прийнято для визначень температурних шкал?:

а. Температура кипіння води та танення льоду при нормальному атмосферному тиску
б. Температура кипіння і випаровування води
в. Температура танення льоду та точка роси
г. Максимальна температура влітку для певної кліматичної зони

887. Для якої шкали значення критичних точок знаходиться в діапазоні 273 – 373?:

а. Градусів Кельвіна
б. Градусів Цельсія
в. Градусів Реомюра
г. Градусів Ломоносова

888. Точний напрям на північ завжди показує тільки північний напрям:

а. магнітного меридіану;
б. географічного меридіану;
в. осьового меридіану зони;
г. вертикалі кілометрової сітки.

889. Кут між напрямом на північний полюс і напрямом на предмет, виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

а. азимутом дійсним;
б. азимутом магнітним;
в. дирекційним кутом;
г. румбом.

890. Кут між північним напрямом магнітного меридіана і напрямом на предмет виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

а. азимутом дійсним;
б. азимутом магнітним;
в. дирекційним кутом;
г. румбом.

891. Кут між північним напрямом вертикалі кілометрової сітки і напрямом на предмет виміряний сторону ходу годинникової стрілки, називають:

а. азимутом дійсним;
б. азимутом магнітним;
в. дирекційним кутом;
г. румбом.

892. Кут між північними напрямками стрілки компаса і географічного меридіана називають:

а. магнітним схиленням;
б. зближенням меридіанів;
в. дирекційним кутом;
г. румбом.

893. Кут між північними напрямками вертикалі кілометрової сітки і географічного меридіана називають:

а. магнітним схиленням;
б. зближенням меридіанів;
в. дирекційним кутом;
г. румбом.

894. Кут між напрямом на предмет і найближчим напрямом географічного меридіана із вказанням чверті називають:

а. магнітним схиленням;
б. зближенням меридіанів;
в. дирекційним кутом;
г. румбом.

895. Румб напрямку 1–2 становить Пн.Зх.52°. Скільки становить (у градусах) азимут дійсний напрямку 2–1?

а. 308°;
б. 232°;
в. 142°;
г. 128°.

896. Дирекційний кут напрямку 1–2 становить 128°. Скільки становить (у градусах) азимут магнітний цього ж напрямку, якщо зближення меридіані східне 2°, а магнітне схилення східне –7°?

а. 135°;
б. 137°;
в. 123°;
г. 121°.

897. Встановіть азимут магнітний з точки М на точку К на топографічній карті та їх величинами, якщо дирекційний кут з точки К на точку М 170°, магнітне схилення східне величиною 5°, зближення меридіані західне 3°:

а. 10°;
б. 347°;
в. 353°;
г. 342°.

898. Встановіть азимут магнітний з точки М на точку К на топографічній карті та їх величинами, якщо дирекційний кут з точки К на точку М 270°, магнітне схилення східне величиною 5°, зближення меридіані східне 2°:

а. 87°;
б. 347°;
в. 93°;
г. 83°.

899. Азимут дійсний напрямку 1–2 становить 86°. Скільки становить (у градусах) азимут дійсний напрямку 2–1?

а. 186°;
б. 246°;
в. 94°;
г. 266°.

900. Як називають процес танення льодовика внаслідок надходження тепла від поверхні гірських порід, які мають вищу температуру, ніж льодовик, а також при підвищенні тиску на нижній межі льодовика?

а. Підльодовиковою абляцією
б. Внутрішньою абляцією
в. Поверхневою абляцією
г. Режиляцією

901. До картографічних умовних знакі ставлять дуже високі вимоги, до яких не належить:

а. графічна простота;
б. наочність;
в. достатня виразність;
г. точна подібність до реальних об’єктів.

902. Скільки види умовних знакі використовують на топографічних картах?

а. 2;
б. 3;
в. 4;
г. 5°.

903. Ті об'єкти, які виражаються у масштабі карти, передаються умовними знаками контурними (площадними) або ще:

а. лінійними;
б. позамасштабними
в. масштабними;
г. широтними.

904. Умовні знаки, які складаються з контуру (наприклад, лісу чи болота) і його заповнення (колір, штрихування тощо) називають:

а. лінійними;
б. позамасштабними
в. масштабними;
г. широтними.

905. Умовні знаки, що використовуються для об'єктів, які не можна відобразити масштабі карти, називають:

а. лінійними;
б. позамасштабними
в. масштабними;
г. контурними.

906. Умовні знаки, довжина їх відображена масштабі, а ширина – довільна, називають:

а. лінійними;
б. позамасштабними
в. масштабними;
г. площадними.

907. Джерела, колодязі наносять на плані місцевості умовними знаками:

а. лінійними;
б. позамасштабними;

в. контурними;
г. площадними.

908. Струмки, грунтові дороги наносять на плані місцевості умовними знаками:

а. лінійними;
б. позамасштабними;
в. контурними;
г. площадними.

909. Болота, зарості чагарникі наносять на плані місцевості умовними знаками:

а. лінійними;
б. позамасштабними
в. масштабними;
г. широтними.

910. Крім трьох виді умовних знаків, на картах є ще написи, буквені та цифрові позначення, а також знаки:

а. буквені;
б. цифрові
в. широтні;
г. пояснювальні.

911. Усі букви на топографічних картах виконуються друкованим шрифтом, причому величина і форма бук передає характеристики названих об’єктів:

а. якісні і кількісні;
б. тільки якісні
в. тільки кількісні;
г. просторові.

912. Усього умовних знакі на топографічних картах використовують близько:

а. 35;
б. 350
в. 3500;
г. 35000.

913. Усього скорочених пояснювальних підписі на топографічних картах використовують близько:

а. 40-45;
б. 140-150;
в. 400-450;
г. 1400-1500.

914. Стрілки, що показують напрями течії річок на топографічних картах відносяться до знаків:

а. лінійних;
б. позамасштабних;
в. масштабних;
г. пояснювальних.

915. Система використаних умовних знакі і позначень для кожної карти разом з поясненням їх називається:

а. описом;
б. легендою;

в. фабулою;
г. переліком.

916. На топографічних картах не відображають:

а. рельєф;
б. рослинний покрив;
в. вік гірських порід;
г. населені пункти.

917. Які основні природні чинники впливають на амплітуду добового ходу поверхні ґрунту:

а. Всі відповіді
б. Пора року, широта місцевості, експозиція схилів
в. колір ґрунту, теплоємність і теплопровідність ґрунту
г. рослинний та сніговий покрив

918. Добре помітна на місцевості замкнута чашкоподібна западина:

а. улоговина;
б. балка;
в. сідловина;
г. долина.

919. Понижена частина хребта чи витягнутої гори, розташована між двома сусідніми вершинами:

а. улоговина;
б. балка;
в. сідловина;
г. долина.

920. Основні орографічні лінії творять скелет рельєфу. До них не належить:

а. вододіли;
б. тальвеги;
в. бровки;
г. лощини.

921. Рельєф місцевості на топографічних картах відображають передусім за допомогою:

а. ізогіпси та пошарового зафарбування;
б. горизонталей;
в. якісного фону;
г. способу лінійних знаків.

922. Лінії, які сполучають на топографічних картах точки з однаковими абсолютними висотами, називають:

а. паралелями;
б. горизонталями;
в. закладеннями;
г. контурами.

923. Різницю висот двох сусідніх основних горизонталей називають:

а. похилом;
б. закладенням;
в. падінням;
г. висотою перетину рельєфу.

924. Проміжки на карті між двома сусідніми горизонталями називають:

а. похилом;
б. закладенням;
в. падінням;
г. крутістю.

925. Відношення величини перевищення місцевості до горизонтальної її протяжності, на якій вона спостерігається, називають:

а. похилом;
б. закладенням;
в. падінням;
г. крутістю схилу.

926. Горизонталі, що мають стандартну різницю висот, називають:

а. потовщеними;
б. основними;
в. додатковими;
г. бергштрихами.

927. Висоти яких конкретних точок земної поверхні зазвичай підписують на топографічних картах?

а. підніжжя горбів;
б. відносні найнижчих точок;
в. абсолютні найвищих точок;
г. абсолютні обриві і задернованих уступів.

928. Зображення річок і каналі не супроводжується на топографічних картах вказівкою про їх:

а. ширину;
б. глибину;
в. хімічний склад води;
г. швидкість і напрям течії.

929. Ділянки, зайняті лісом, виділяють фоном зеленого кольору, на яких зазначають відповідним умовним знаком природний склад дере та роблять напис про:

а. площу лісу;
б. віковий склад лісу;
в. абсолютні висоти лісу;
г. переважаючу породу.

930. Праворуч від знаку лісу на топографічних картах дається кількісна характеристика лісу метрах, де у чисельнику дробу подається:

а. площу лісу;
б. середня товщина стовбурі дерев;
в. середня висота дерева;
г. середня відстань між деревами.

931. основу класифікації населених пункті для їх відображення на географічних картах не покладена така ознака, як:

а. тип поселення;
б. політико-адміністративне значення;
в. кількість жителів;
г. площа поселення.

932. Біля умовного знаку моста підписують його характеристику у вигляді дробу, де у чисельнику подається:

а. матеріал покриття;
б. абсолютна висота моста;
в. довжина і ширина моста;
г. вантажопідйомність.

933. Границя видимого простору, де нам здається, що небо сходиться з землею, називають:

а. небосхилом;
б. світоглядом;
в. орієнтиром
г. горизонтом.

934. Орієнтуватись на місцевості — це значить визначити своє місцезнаходження відносно сторін горизонту і навколишніх місцевих предметів, а також знайти:

а. відстань між предметами;
б. потрібний напрям руху;
в. напрям на сонце;
г. відстань до лінії горизонту.

935. Що зорієнтуватися на незнайомій місцевості, потрібно насамперед визначити:

а. абсолютну висоту точки стояння;
б. характер рельєфу;
в. сторони горизонту;
г. характер рослинного покриву.

936. Якщо стати обличчям до півночі, то праворуч буде:

а. захід;
б. схід
в. північ
г. південь.

937. Зворотний азимут відрізняється від прямого на:

а. 90°;
б. 180°;
в. 270°;
г. 360°.

938. О котрій годині за місцевим часом у день рівнодення Сонце знаходиться точно на сході у нашій півкулі?

а. 5-й год;
б. 6-й год;
в. 7-й год;
г. 9-й год.

939. Опівдні за місцевим часом Сонце знаходиться у південній стороні небосхилу (для мешканці нашої країни це справедливо завжди), а тінь від предметі падає строго на:

а. захід;
б. схід;
в. північ;
г. південь.

940. Що відшукати напрям меридіана (полуденну лінію), необхідно, тримаючи наручний годинник із стрілками горизонтально, повернути його так, що годинна стрілка вказувала на Сонце. період дії поясного часу бісектриса кута між годинною стрілкою і напрямом на цифру "12", на циферблаті годинника покаже напрям на:

а. захід;
б. схід;
в. північ;
г. південь.

941. Уночі можна визначити точний північний напрям за:

а. Місяцем;
б. Венерою;
в. сузір'ям Оріона;
г. Полярною зорею.

942. Якщо уявною лінією сполучити дві крайні зорі ковша Великого Воза і умовно продовжити цю лінію вгору на п'ять таких самих віддалей, то вона досягне Полярної зорі, яка знаходиться у хвості сузір'я:

а. Рака;
б. Малого Воза;
в. Оріона;
г. Касіопея.

943. Зорієнтувати карту — це означає розмістити її так, що верхня частина аркуша були повернена на північ, а напрями бокових сторін рамок збіглися з напрямом:

а. захід – схід;
б. схід – захід;
в. північ – південь;
г. південь – північ.

944. Найкраще карту орієнтувати за лініями місцевості, візирною лінійкою (на добре помітні на місцевості орієнтири, позначені на карті) та:

а. компасом;
б. масштабом;
в. циркулем;
г. транспортиром.

945. Точку стояння на карті визначають за місцевими предметами і характерними деталями насамперед:

а. рослинного покриву;
б. гідрографічної мережі;
в. форм рельєфу;
г. поселенської мережі.

946. Зорієнтувавши карту, намічаємо на ній маршрут руху, вибираємо для точок повороту добре виражені на місцевості точки:

а. тільки геодезичні знаки;
б. орієнтири;
в. засічки;
г. репери.

947. Якщо видимість добра, намічаємо на лінії руху помітний орієнтир і рухаємось у його напрямі. Якщо видимість погана, то контролюємо процесі руху:

а. азимут магнітний напрямку;
б. дирекційний кут напрямку;
в. азимут дійсний напрямку;
г. магнітне схилення напрямку.

948. Компасом можна визначити напрям на місцевості за допомогою вимірювання його:

а. дирекційного кута;
б. істинного азимута;
в. магнітного азимута;
г. румба.

949. Що відшукати зворотний шлях за тим же маршрутом, який було пройдено, доводиться користуватися азимутом:

а. оборотним;
б. діагональним;
в. паралельним;
г. зворотним.

950. Виберіть варіант відповідей, що відображають значення сучасного зледеніння у світі.

а. регулювання температури повітря
б. вплив на солоність Світового океану
в. формування річкового стоку
г. всі відповіді взаємодоповнюються

951. Топографічні карти це:

а. дрібномасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості основних природних і соціально-економічних об'єкті місцевості;
б. великомасштабні тематичні карти, що відображають розміщення і властивості основних природних і соціально-економічних об'єкті місцевості;
в. великомасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості основних природних і соціально-економічних об'єкті місцевості;
г. середньомасштабні загальногеографічні карти, що відображають розміщення і властивості тільки соціально-економічних об'єкті місцевості.

952. На топографічних картах суші з більшою чи меншою детальністю і точністю, що допускається масштабом, зображують:

а. клімат, водні об'єкти, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
б. рельєф, водні об'єкти, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
в. рельєф, геологічну будову, рослинний покрив, населені пункти, шляхи сполучення;
г. рельєф, водні об'єкти, грунтовий покрив, тваринний світ, населені пункти, шляхи сполучення.

953. Під час польових фізико-географічних, геологічних, геоботанічних та інших досліджень природного середовища топографічні карти не служать:

а. путівниками по території, надійним засобом орієнтування;
б. документом для фіксації матеріалі досліджень;
в. джерелом одержання багатьох кількісних даних;
г. основою для створення топографічних планів.

954. Під час фізико-географічних, геологічних, геоботанічних та інших досліджень природного середовища топографічні карти служать:

а. основою для створення тематичних карт;
б. засобом земле- і лісовпорядних робіт;
в. джерелом одержання багатьох даних про якість земель;
г. основою для проектування промислових, енергетичних і гідротехнічних споруд.

955. До основних напрямі використання топографічних карт не належать:

а. використання карт як важливих засобі при проектуванні і будівництві населених пунктів, шляхі сполучення, меліоративних роботах;
б. дослідження демографічних процесі та соціальних умо життя населення;
в. у військовій справі при керуванні військами, при орієнтуванні на марші й у бою;
г. робота з топографічними планами і картами як складовою частиною шкільного курсу географії.

956. Спотворення, які неминучі при переході від поверхні еліпсоїда до площини, на топографічних картах дуже незначні, тому що:

а. навіть на детальних картах деякі об'єкти можуть бути відсутніми, контури об'єкті бувають узагальнені, розміри окремих об'єкті перебільшені;
б. на топографічних картах використовують спеціальну систему умовних знаків;
в. для топографічних карт, як і для інших картографічних творів, характерна генералізація зображення;
г. на кожнім листі зображується порівняно невелика ділянка місцевості, у межах якого поверхня земного еліпсоїда практично близька до площини.

957. Топографічні карти яких масштабі створюються переважно за матеріалами аерофототопографічного зніманн, а при їх відсутності – польового знімання:

а. 1: 500 000;
б. 1: 200 000;
в. 1: 100 000;
г. 1: 25000 і більше.

958. Топографічний план – зображення обмеженої ділянки місцевості на площині, горизонтальну проекцію якої на еліпсоїд приймають за площину. Він відображає планову і висотну характеристику місцевості і створюється у масштабах:

а. 1: 500 000 – 1: 200 000;
б. 1: 200 000 – 1: 50 000;
в. 1: 50 000 – 1: 5 000;
г. 1: 2 000 і більше.

959. Систему розподілу територій для відображення на аркушах топографічних карт називають:

а. розграфкою;
б. номенклатурою;
в. структуруванням;
г. систематизацією.

960. Для встановлення адреси аркуша топографічної карти служить система позначень, яка залежить від його масштабу і географічного положення зображеної території. Її називають:

а. розграфкою топографічних карт;
б. номенклатурою топографічних карт;

в. легендою топографічних карт;
г. системою розподілу топографічних карт.

961. Чотириградусні смуги між двома паралелями, які створюють при розграфці топографічних карт, називають:

а. поясами;
б. колонами;
в. рядами;
г. зонами.

962. Ряд, який обмежений паралелями 12° і 16° позначаю літерою:

а. B;
б. Г;
в. C;
г. D.

963. Повних ряді у північній та південній півкулях:

а. 22;
б. 30;
в. 44;
г. 60.

964. Шестиградусні смуги між двома меридіанами, які створюють при розграфці топографічних карт, називають:

а. поясами;
б. колонами;
в. секторами;
г. зонами.

965. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 180° і 174° західної довготи, має номер:

а. 1;
б. 29;
в. 31;
г. 60.

966. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 6° західної довготи, має номер:

а. 21;
б. 29;
в. 31;
г. 33.

967. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 18° східної довготи, має номер:

а. 3;
б. 23;
в. 31;
г. 33.

968. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 90° і 96° східної довготи, має номер:

а. 16;
б. 31;
в. 45;
г. 46.

969. Колон, які створюють при розграфці топографічних карт, обох півкулях:

а. 22;
б. 30;
в. 44;
г. 60.

970. Разграфка і номенклатура топографічних карт засновані на разграфці і номенклатурі карти масштабі:

а. 1: 1000 000;
б. 1: 500 000;
в. 1: 300 000;
г. 1: 200 000.

971. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 48° і 52° пн.ш. і між меридіанами з довготами 30° і 36° сх.д., буде мати номенклатуру:

а. А – 31;
б. М – 36;
в. С – 36;
г. М – 6.

972. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 8° і 12° пн.ш. і між меридіанами з довготами 6° і 12° сх. д., буде мати номенклатуру:

а. В– 31;
б. В– 32;
в. С – 32;
г. С – 2.

973. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 40° і 44° пн.ш. і між меридіанами з довготами 36° і 30° зх.д., буде мати номенклатуру:

а. К – 36;
б. С – 36;
в. С – 55;
г. К – 55.

974. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 500 000, беруть аркуш масштабу:

а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
б. 1:1 000 000 і ділять на 36;
в. 1:1 000 000 і ділять на 9;
г. 1:1 000 000 і ділять на 4.

975. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 200 000, беруть аркуш масштабу:

а. 1:1 000 000 і ділять на 144;
б. 1:1 000 000 і ділять на 36;
в. 1:1 000 000 і ділять на 9;
г. 1:100 000 і ділять на 4.

976. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 3°, а між південною і північною – 2°´.

а. 1: 50 000;
б. 1: 100 000;
в. 1: 200 000;
г. 1: 500 000.

977. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 1°, а між південною і північною – 40´.

а. 1: 50 000;
б. 1: 200 000;
в. 1: 100 000;
г. 1: 25 000.

978. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 15´, а між південною і північною – 10´.

а. 1: 50 000;
б. 1: 10 000;
в. 1: 100 000;
г. 1: 25 000.

979. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 30´, а між південною і північною – 20´.

а. 1: 50 000;
б. 1: 200 000;
в. 1: 100 000;
г. 1: 25 000.

980. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 3’15”´, а між південною і північною – 2’30”.

а. 1: 50 000;
б. 1: 10 000;
в. 1: 100 000;
г. 1: 25 000.

981. Оберіть правильний варіант, де номенклатура топографічної карти відповідає вказаному масштабу.

а. M-36-88 (1: 25 000);
б. N-24-47 (1: 200 000);
в. M-32-12 (1: 50 000);
г. K-61-4 (1: 100 000).

982. Рамка, яка одержана у результаті розграфлення. Вона тонкими суцільними чорними лініями вона обмежує картографічне зображення аркуша топографічної карти:

а. внутрішня
б. хвилинна;
в. зовнішня;
г. градусна.

983. Внутрішня рамка топографічної карти має вигляд рівнобічної трапеції, якої бічні сторони — відрізки:

а. магнітних меридіані
б. географічних меридіанів;

в. вертикалей кілометрової сітки;
г. паралелей.

984. Внутрішня рамка топографічної карти має вигляд рівнобічної трапеції, якої основи — відрізки:

а. магнітних меридіані
б. географічних меридіанів;
в. вертикалі кілометрової сітки;
г. паралелей.

985. Рамка, яка утворена двома паралельними лініями і знаходиться на деякій відстані (6—7 мм) від внутрішньої рамки:

а. широтна
б. хвилинна;
в. зовнішня;
г. градусна.

986. У розривах якої рамки записують номенклатури чотирьох суміжних аркуші карт того самого масштабу:

а. внутрішньої
б. хвилинної;
в. зовнішньої;
г. градусної.

987. При складанні топографічних карт Україні використовують рінокутну проекцію Гауса-Крюгера, яка за видом допоміжної поверхні є:

а. поперечною циліндричною;
б. поперечною азимутальною;
в. нормальною циліндричною;
г. конічною.

988. Для зображення невеликих територій у проекції Гауса-Крюгера, усю поверхню Землі було уявно поділено на координатні зони різницею довгот:

а. 4°;
б. 6°;
в. 12°;
г. 15°.

989. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 174° і 168° західної довготи, має номер:

а. 2;
б. 28;
в. 32;
г. 58.

990. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 6° західної довготи, має номер:

а. 21;
б. 29;
в. 31;
г. 59.

991. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 12° і 18° східної довготи, має номер:

а. 3;
б. 23;
в. 31;
г. 33.

992. Геодезична зона, яка обмежена меридіанами з довготою 90° і 96° східної довготи, має номер:

а. 16;
б. 31;
в. 45;
г. 46.

993. Геодезичних зон, які використовують для побудови аркуші топографічних карт, східній півкулі:

а. 22;
б. 30;
в. 40;
г. 60.

994. Яка з геодезичних зон охоплює частину території України?

а. 2;
б. 5;
в. 8;
г. 10.

995. За вісь абсцис у системі плоских прямокутних координат топографічних карт, прийнято:

а. відрізок екватора;
б. бічний меридіан геодезичної зони;
в. осьовий меридіан геодезичної зони
г. осьову паралель геодезичної зони

996. Скільки кілометрі становить протяжність кожної геодезичної зони від екватора до Північного полюса?

а. 666;
б. 1000;
в. 10 000;
г. 20 000.

997. Величина X у прямокутній системі координат на топографічних картах означає:

а. відстань від точки до полюса у метрах;
б. відстань від точки до осьового меридіана геодезичної зони у метрах.
в. відстань від точки до екватора у метрах;
г. відстань від точки до нульового меридіана у метрах.

998. Що уникнути від'ємних значень прямокутної координати Y у геодезичній зоні, вісь абсцис (осьовий меридіан зони) уявно переносять на:

а. 300 км на захід;
б. 500 км на захід;
в. 300 км на схід;
г. 500 км на схід.

999. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 67 на 1 км 670 м.

а. X = 6065470;
б. X = 6065130;
в. X = 6065330;
г. X = 6069670

1000. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 64 на 2 км 540 м.

а. X = 6063460;
б. X = 6065140;
в. X = 6061460;
г. X = 6068540